

MADENCİLERİN KORUYUCU AZİZESİ SANTA BARBARA

*Nadir
AVŞAROĞLU*

SUNUŞ

Uzun yıllar boyunca TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın yönetim kurulu üyeliği de dahil olmak üzere çeşitli kademe, kurul ve komisyonlarında görev yaptım. Tüm bu çalışmalarım arasında en severek yaptığım uğraşlarım arasında "4 Aralık Dünya Madenciler Günü" kutlamaları yer aldı.

Bu kutlamalarda eskiden "jübile" adı verilen ve meslekte 40, 50, 60 yılını tamamlayan meslektaşlarıma mesleğimizin sembolü olan madenci bastonu ve madenci heykeli takdim edilerek 4 Aralık tarihinde kutlanır. Bu etkinlik günümüzde başta büyük şehirlerimiz olmak üzere madenciliğin yoğun olarak uygulandığı birçok yerleşkede kutlanılmaktadır.

Bu kutlamaları gerçekleştiren komisyonlarda defalarca görev almama rağmen, "neden 4 Aralık", "neden bu şekilde kutlanıyor" sorularının cevaplarını hiç düşünmedim. Ta ki, duayen meslektaşım Tayfun Özuslu'nun Madenciler Bülteni'nde yer alan "Kim Bu Kızcağz" yazısını okuyana kadar. Tayfun abi bu yazısında Azize Barbara'yı bizlere anlatmış mucizelerinden(!) bahsetmiş ve nasıl madencilerin koruyucu azizesi olduğunu aktarmış.

Geçtiğimiz yıllarda mesleğim olan madencilik ve meramım olan mitoloji ile ilgili eserimi kaleme alırken St. Barbara ile ilgili birçok bilgiye ulaştım ve bu çalışmayı hazırlamaya karar verdim. Bu bilgilerin birçoğu yabancı dilde olması nedeniyle çevirisi konusunda oldukça zorlandım ve bu durum çalışmama da yansıdı. Bu çalışmayı hazırlarken gördüm ki, St. Barbara özellikle Hristiyan Katolik kitlelerini çok etkilemiş ve birçok sanat eseri ve mimariye esin kaynağı olmuş. Örneğin, ünlü masal kahramanı Rapunzel'in kuleye kapatılması ve saç uzatması masalı da Santa Barbara'dan esinlenmiş.

Bu nedenlerle, Santa Barbara'nın hayatı, inancı, mucizeleri, koruyuculuğu ve günümüze etkilerini kaleme almayı bir borç bildim ve bu çalışma ortaya çıktı.

Yararlı olması dileğiyle ...

Nadir AVŞAROĞLU
Maden Mühendisi
Mart - 2022

İÇİNDEKİLER

No	Konu Başlığı	Sayfa No
1	Giriş	4
2	Hristiyanlığın Doğuşu ve Anadoludaki Durumu	6
3	Saint Barbara'nın Hayatı	9
4	Azize Babara'nın Hristiyan Oluşu	11
5	Üç Pencerele Kule	12
6	Barbara'nın İnancı ve Babasının Öfkesi	14
7	Barbara'nın Kutsal Ölümü	19
8	St. Barbara Efsanesi	22
9	Aziz ve Azize Nedir?	23
10	Barbara'nın Azizeliği	27
11	On Dört Kutsal Yardımcı	30
12	Azize Barbara'nın Kenti Nikomedia (Kocaeli)	35
13	Barbara İsminin Anlamı ve Kullanılışı	36
14	Saint Barbara'nın Kalıntıları ve Mucizeleri	38
15	Azize Barbara'ya Edilen Dualar	41
16	Aziz Barbara'nın Koruyuculuğu	44
17	St. Barbara'nın Koruyuculuğu (Patronajı)	45
18	St Barbara Madencilerin Koruyucu Azizi	46
19	Dünyada St. Barbara'nın Koruyuculuğu	47
20	Topçuların Koruyucusu ve St. Barbara Nişanı	51
21	Topçuların Aziz Barbara Onur Nişanı	53
22	Tünel Çalışanlarının Koruyucusu	54
23	Aziz Barbara Anma ve Kutlamaları	55
24	Türkiye	55
25	Lübnan ve Suriye	58
26	Almanya	59
27	Çek Cumhuriyeti ve Slovakya	60
28	Polonya	62
29	Fransa	63
30	Gürcistan	64
31	Bulgaristan	65
32	Küba	65
33	Amerika Birleşik Devletleri	66
34	Avustralya	66
35	İspanya	66
36	Diğer Ülkeler	67
37	Azize Barbara ve Kiraz Dalları	68
38	Azize Barbara Kutlamaları Yemekleri	72
39	Azize Barbara ve Yemek Geleneği	73
40	Sonuç Yerine	78
41	Kaynaklar	82
42	İnternet Kaynakları	84

GİRİŞ

Azize Barbara, Santa Barbara ya da Saint (St.) Barbara adları ile anılan ve Katolik Kilisesi ile Ortodoks Kilisesi tarafından aziz mertebesinde kutsanan tarihsel bir kişiliktir. St. Barbara, başta madenciler olmak üzere zor ve tehlikeli işlerde çalışan topçu, inşaatçı, itfaiyeci, mimar, denizci vb. gibi mesleklerin koruyucu azizesi olarak kabul görmektedir. Tüm hristiyan dünyasında olduğu gibi, bu toplumlarla birlikte yaşayan çeşitli topluluklar tarafından da benimsenmektedir. Tüm bu coğrafyalarda koruyucusu olduğu meslek erbabı başta olmak üzere inanan insanlar tarafından çeşitli etkinlik ve kutlamalarla anılmakta ve hatırlanmaktadır.

Hristiyanlığın başladığı 30'lu yıllardan 4. yüzyıl başlarına kadar pagan inancın hüküm sürdüğü Roma İmparatorluğu sınırları içerisinde tek tanrılı dinlere (o dönem ağırlıklı olarak Hristiyanlık ve Yahudilik) inanmak suç sayılıyordu, cezasıysa ölüm ve mal varlığına el konulmasıydı. 300'lü yıllarda özellikle hristiyan inanca sahip insanlar büyük zulümler görmüş, binlercesi katledilmişti. Ta ki MS 311 ve MS 313 yıllarında o dönemin Roma İmparatorluğu başkenti Nicomedia'dan (İzmit) yayınlanan Nikomedia ve Milano hoşgörü fermanlarına kadar. Bu ferman gereği; hak dinlere mensup insanların inançları yüzünden katledilip öldürülmesi yasaklanmış, herkesin kendi dinini hoşgörü çatısı altında özgürce yaşayabileceği belirtilmiştir.

Bu özgür ortamın yaşanmasından önce, St. Barbara, bir soylu ve putperest bir baba tarafından yetiştirilen üçüncü yüzyıl figürüdür. Hristiyanlığı çevresindeki insanlardan ve eğitimcilerinden öğrendiği ve Hristiyanlığı kabul ettiği bilinmektedir. Babası tarafından, kendisi için bir kule inşa ettirilmiştir. Bu kulenin inşası sırasında, üç pencere yaptırarak odaya ışık girmesini sağlamıştır. Üç ışık Hristiyan Katolik inancında Baba, Oğul ve Kutsal Ruh üçlüsünü temsil etmektedir. Babası kızının dönüşümünü ve değiştirilmiş inşaat planlarını öğrenince çok sinirlenmiştir. Kızına işkence yaptırır ve sonunda kafasını keserek öldürür. St. Barbara'nın efsanesi bu şekildedir.

Hristiyanlığın başlaması ve yaygınlaşması ile birlikte Katolik Kilisesi tarafından kabul edilmiş On Dört Kutsal Yardımcı bulunmaktadır. Bu Kutsal Yardımcıların insanların çektikleri zorluklar, sıkıntılar ve hastalıklar başta olmak üzere birçok konuda inananlara yardım etmektedir. Bu On Dört Kutsal Yardımcıdan üçü kadın azizedir ve önemli koruyuculukları ve patronajları bulunmaktadır. Üç kutsal bakire; Aziz Margaret simgesi olan ejderha, Aziz Barbara simgesi kule ve Aziz Catherine simgesi olan tekerlek ile simgelenmektedir.

Bu üç bakire şehitle birlikte diğer azizler de anılmaya başladıkça, sanat eserlerinde birlikte temsil edildiler. Bu azizlerin popüler koruyuculukları genellikle bir kilise ya da manastırda onların simgesi olan emanetlerle anılırlar. Aziz Giles hariç tüm azizler Hristiyanlığı yaymak adına şehit olmuşlar ve kilise tarafından anılmaktadırlar. Aziz Christopher ve Aziz Giles vebaya karşı koruyucu olduğuna inanılır. Aziz Denis'e baş ağrısından kurtulmak için dua edilir. Aziz Blaise boğaz hastalığı için, Aziz Elmo, abdominal hastalıklar için, Aziz Barbara ateş için ve Aziz Vitus epilepsiye karşı koruyuculuk sağlarlar. Aziz Pantaleon doktorların koruyucusudur. Aziz Cyriacus ölüm döşeğindeki huzurla vefat etmeleri için dua edilir. Saint Christopher, Barbara ve Catherine ani bir ölüme karşı korunmak için kutsanırlar. Aziz Giles iyilik getirmesi için

dua edilir ve Aziz Eustace ailevi sorunların şifacısı olarak kabul görür. Antakyalı Aziz Margaret güvenli doğumun koruyucusudur.¹

St. Barbara'nın 4 Aralık'ta anıldığı gibi On Dört Kutsal Yardımcı'nın da ayrı ayrı anılma günü olmakla birlikte Kilise tarafından hepsi toplu bir şekilde 8 Ağustos tarihinde grup olarak kutlanmaktadır. Ancak Roma Katolik Kilisesi tarafından 1969 tarihinde revize edilen On Dört Kutsal Yardımcı'nın konumu çerçevesinde St. Barbara, İskenderiye'li Aziz Catherine, St. Christopher ve Antakyalı St Margaret'in bireysel kutlamaları takvimden çıkarılmıştır. Ancak 2004 tarihinde Papa John Paul II tarafından sesi duyulan İskenderiyeli Catherine tekrar kutlama günü olan 25 Kasım'da takvime yeniden alınmıştır.

Bu efsane veya inanış Aziz Barbara Katolik Kilisesi, Doğu Ortodoks Kilisesi, Oryantal Ortodoksluk, Aglipavan Kilisesi ve Anglikanizm inanışlarına göre kutsal ve saygıdeğerdir. Anma ve Bayram Günü, şehadetinin bu tarihte olduğu kabul edildiği için 4 Aralık'tadır. Her yıl, Aziz Barbara Günü Orta ve Doğu Avrupa'da, Çek Cumhuriyeti, Polonya, Almanya, Fransa, Gürcistan, Ortadoğu, İspanya, İtalya vb. anma ve kutlama törenleri ile anılmaktadır. Bunların dışında Saint Barbara, zırhlılar, mimarlar, topçular, itfaiyeci, matematikçiler, madenciler ve mahkumların koruyucu azizi olması sıfatı ile çeşitli etkinliklerle anılmaktadır.

Dünyanın en eski yerleşim merkezlerinden biri olarak bilinen, bundan 1750 yıl önce de Nikomedyalı Krallığı'na, ardından da bir süre Roma İmparatorluğu'na başkentlik yapan bugünkü İzmit'te bulunan surlardaki kule ile anlatılan "Santa Barbara" efsanesinin detayları çalışmamda ayrıntıları ile ele alınmıştır. Hıristiyan dünyasının kabul ettiği ve birçok tarihi kayıtlarda da yer alan inanca göre, bugün dünyanın dört bir yanındaki 45 ülkede bulunan ve Santa Barbara (Azize Barbara) adını taşıyan şehirlerin tamamı adlarını, İzmit'teki bu kulede 4 Aralık 235 tarihinde Hıristiyan olduğu gerekçesiyle babası tarafından başı kesilerek öldürülen ve daha sonra Azize ilan edilen Nikomedyalı, yani bugünkü adıyla İzmitli Barbara'dan almaktadır.²

¹ https://www.wikiwand.com/en/Fourteen_Holy_Helpers, Er. Tarihi; 18.03.2022.

² <http://www.ozgurkocaeli.com.tr/azize-barbaranin-izmitteki-dramatik-yasami-ve-olumu-makale,1937.html>, Er. Tarihi; 18.03.2022.

HRİSTİYANLIĞIN DOĞUŞU ve ANADOLUDAKİ DURUMU

Günümüz coğrafyasında dünyanın her tarafına yayılmış ve bugün en çok mensuba sahip din olan Hristiyanlık, tek tanrılı dinler arasında yer almaktadır. Daha öncesinde Hristiyanlığın oluşumunun Roma ve Yunan'a kadar gittiği bilinmektedir.³ Hristiyanlık Vahiy ve Kutsal Kitap inancına dayandırılmış bir dindir. Bu zemin MS 1. yüzyıl'da Filistin'de ortaya çıkmıştır. Hristiyanlık ortaya çıktığında Filistin'de Yahudilik inancı hüküm sürmekteydi. Filistin halkı, Roma'nın baskı ve zulmünden dolayı kendilerine yardım edecek bir "kurtarıcı" geleceğine inanan toplulukları barındırmıştır. Öyle ki bu kurtarıcının onların çektikleri bu tüm eziyetleri yok edeceğine inanılmıştır. Bu inanış sonrasında güçlenmiş ve dilden dile dolaşarak Romalı yöneticilerin kulaklarına kadar gitmiş ve yönetimdeki huzuru da kaçırmaya başlamıştır.⁴

Yönetimdekilerin huzurunu bir hayli kaçıran bu söylem içten içe Filistin halkının neredeyse tek dayanağı olmaya da başlamıştır. Bu inanç doğrultusunda artık zulümler karşısında beklenen olmuş ve kurtarıcıları gelmiştir. Hristiyan dininin temelini oluşturan Kutsal Kitap (Bible), Tanrı'nın insanlığa sözleri olarak gönderilmiştir. "Tanrı'nın Kelamı" olarak adlandırılmış ve bu Hristiyanlık dininde, Hz. İsa'nın vücudun da hayat bulmuştur. "Tanrı'nın Oğlu" olarak da bilinen İsa, Âdem ile Havva'nın başlattığı ve sonrasında insanların işlediği bütün günahların bedeli için insanlığa armağan olarak gönderilmiştir. Kutsal Kitap'ta yer verilmiş olan ve insanlığın kurtarıcısı olarak görülen İsa'nın geleceğini ve insanlık adına doğruları göstereceğine onları kurtaracak olanın İsa olacağını halka Vaftizci Yahya bildirmiştir.⁵

Kendinden önce Vaftizci Yahya'nın zeminini oluşturmasıyla, İsa kendini kurtarıcı olarak gören kimselere Yahya ile birlikte öğretisini yaymaya başlamıştır. Yapılan baskı, zulüm ve eziyetlerden bıkmış Yahudi halkı, İsa'nın bilinmeye başlanmasıyla birlikte, kurtarıcıların safında yer almaya başlamışlardır. Yaşının çok genç olmasından dolayı yanındaki en donanımlı kişi olan Vaftizci Yahya en büyük destekçisi olmuştur.⁶ Kendisinin Tanrı'nın emir ve buyruklarını yerine getirmek için görevlendirildiğini söyleyen İsa, vaazlarına çevresindeki insanlarla başlamıştır. Yayılmış olduğu tebliğini ilk olarak Yahudiler olmak üzere sonrasında bütün insanlığa duyurmaya başlamıştır.

Kendisiyle beraber bu yol için seçtiği 12 Havarisi; "Simon Petrus, Andreas, Yuhanna, Büyük Yakup, Filipus, Bartholemeus, Thomas, Matta, Küçük Yakup, Yurtsever Simon, Yudas, İskariyot Yahuda" ve kendisine inanan topluluklarla beraber ilk olarak Kudüs ve çevresinde baş göstermişlerdir.⁷ Çevresinde toplananların sayısı gün geçtikçe artan ve güçlenen İsa, öğretisini de kolayca yaymaya devam etmiştir. O, inananlarına iyiyi ve kötüyü, doğruyu ve yanlış, haklıyı ve haksızı, barışı, Tanrı'nın yerine getirilmesini istediği buyruklarını bildirmektedir. İsa'nın bildirileri sadece onu dinleyenlerle sınırlı kalmamış, kulaktan kulağa aktarılmayla hızlı bir şekilde yayılmaya

³ AKSOY, M., "Türkiye'de İnanç Turizmine Genel Bir Bakış ve Hristiyanlığın Seyahate Verdiği Önem", Dinler Tarihi Araştırmaları-III Sempozyumunda yayımlanmış bildiri, Ankara, 2002.

⁴ ERÇOLAK Gizem, "Anadolu'da Görülen Aziz/Azizeler ve Rehber Anlatımındaki Yerleri", Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Kastamonu, Mayıs 2021.

⁵ Memiş, E., "Dinlerin Buluştuğu Nokta: Anadolu", Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, VII (2),59-68, 2005.

⁶ Memiş, E., age, s. 61.

⁷ Gündüz Ş., "Misyonerlik ve Hristiyan Misyonerler", Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2(4), 1-21, 2002.

devam etmiştir. Yanında toplananlar sadece İsa'nın konuştuklarından etkilenmemiş, bu süreçte gerçekleştirdiği birçok mucize de etkili olmuştur. Bu mucizelerin çoğunda hastalara şifa dağıtmıştır.⁸

Bu koşullar altında Hristiyanlık dini başta Ortadoğu ve Anadolu olmak üzere, tüm Roma İmparatorluğu'nda yayılmaya başladı. Hristiyanlık dininin yayılması ile ilgili bütün kaynaklar, başlangıç noktası olarak, Roma İmparatoru Tibere, (Tiberius) (MS 14-37) döneminin son zamanlarında (MS 30-37) imparatorluk sınırları içinde yer alan Kudüs'te, yaşayan bir grup insanı, göstermektedir. Bu ilk taraftarlar, Yahudi ileri gelenlerinin telkiniyle Roma Valisi Pilate'nin (Pilatus) emri üzerine işkence ile öldürülmüş Nasıralı İsa'nın doktrinine ve kendisine bağlı olduklarını söylemişlerdir. Onlardan önemli bir kısmı, İsa'yı sağlığında tanımıştı. Hepsisi onun Haç'a gerilerek öldüğünü biliyordu. Keza, hepsi, İsa'nın öldükten sonra dirildiğine inanıyordu.⁹

Pagan Roma inancının her türlü baskısına rağmen bu coğrafyada Hristiyanlık dininin tüm yasaklara karşı engellenemediğini görüyoruz. Bu engellemeler ve şiddet içeren yasakları 313 yılında Roma imparatorluğu tarafından kabul edilen "Milano Fermanı" ile Hristiyanlık "din olarak" kabul edilip, bu dini yaşayanlara karşı baskılar ortadan kalmıştır. Konstantin döneminde yayınlanan Milan Fermanı ile serbestliğe kavuşan Hristiyanlık, Roma'nın diğer dinleri ile eşit seviyeye gelmiş, ancak resmi devlet dini haline gelememiştir. Tüm bu yaşanan gelişmeler arasında ortaya çıkan önemli sonuç; Milano Fermanı ile birlikte kiliseye birçok imtiyazlar tanınmış ve kiliseyi ortaçağların en zengin kurumu yapacak olan kapı da aralanmıştır.¹⁰

Hristiyanlık tarihi içinde; İlk 300 yıl boyunca imparatorluğun değişik yerlerinde yer yer şiddetli zulümler olmuştur. Bu zulümleri iki gruba ayırabiliriz. Neron ile 64'te başlayan ve 250 yılına kadar devam eden zulümler ve 323'te Konstantin'in imparator oluşuyla sona eren bütün imparatorluğu kapsayan genel zulümler. Birinci gruptaki zulümler çok ağır olmasına rağmen her yerde ve sürekli değil de belli zamanlarda ve belli bölgelerde gelişmiştir.

Millattan sonra birinci yüzyılda, günümüzde Türkiye sınırları içinde bulunan Küçük Asya'da (Anadolu'da) birçok Hristiyan cemaati kurulmuştur. Onların duyurduğu mesaja Yahudilerden ve çeşitli uluslardan çok sayıda kişi karşılık vermiştir. Hristiyanlarca kutsal kabul edilen metinlerde "Suriye-Filistin'in dışında, Hristiyanlığın ilk olarak ve en kapsamlı şekilde yayıldığı yer Anadolu'dur" ifadeleri yer almaktadır.

⁸ Memiş, E., age, s. 62.

⁹ GUIGNEBERT Charles: "Le Christianisme Antique" Paris, Flammarion, 1921.

¹⁰ ÇELİK Mehmet, YAŞAR Şükran. "Kuruluşundan İslam Fethine Kadar Edessa'nın Siyasi Tarihi", Edessa'dan Urfa'ya, C. 1, ss.186-197, Ankara. 2007.

Hıristiyanlığın Anadolu'ya yayılışı konusunda kayda değer ilk olay MS 33 yılının Pentekost gününde olmuştur. O gün aralarında Diaspora Yahudilerinin (Filistin'in dışında yaşayan Yahudilerin) ve Yahudiliği benimsemiş kişilerin de bulunduğu, farklı farklı diller konuşan bir kalabalık Yerusolim'de toplanmış ve İsa'nın elçileri iyi haberi bu kişilere duyurmuştur. Tarihsel kayıtlar oradaki bazı kişilerin Anadolu'nun büyük kısmını oluşturan bölgelerden, yani Kapadokya, Pontus, Asya eyaleti, Frigya ve Pamfilya'dan geldiklerini söylüyor. Yaklaşık 3.000 kişi Hıristiyanların duyurduğu mesajı kabul etti ve vaftiz edildi. Eve dönerken yeni inançlarını da beraberlerinde götürdüler.¹¹

Bizi aydınlatacak sonraki bilgiyi, elçi Aziz Paul'un (Pavlus) Anadolu'daki vaizlik turlarını anlatan Mukaddes Kitap kaydında buluruz. Aziz Paul MS 47/48'de yapıldığı düşünülen ilk turunda, hizmet arkadaşlarıyla birlikte gemiyle Kıbrıs'tan Anadolu'ya geçti ve Pamfilya bölgesindeki Perge'de karaya çıktı. İç kesimlerdeki Pisidya Antakya'sında (bugün Yalvaç yakınları) Hıristiyanlığı tebliğ ederken elde edilen güzel sonuçlar, Yahudilerin kıskançlığına ve muhalefetine yol açtı. Aziz Paul güneydoğuya yönelerek Konya'ya gidince, diğer Yahudiler halkı vaizlere karşı kışkırttılar. Yakında bulunan Listra'nın hararetli halkı önce Aziz Paul'u tanrı ilan etti. Ancak Pisidya Antakya'sı ve Konya'daki muhalif Yahudiler gelince, aynı halk Aziz Paul'u taşıyıp ölüme terk etti. Bu olaylardan sonra Aziz Paul ve Barnabas vaizlik turlarını genişleterek, Likaonya dilinin konuşulduğu, Roma'nın Galatya eyaletindeki Derbe şehrine gittiler. Orada cemaatler kuruldu ve inananlar atandı. Böylece MS 33 yılının Pentekost'undan yaklaşık 15 yıl sonra Hıristiyanlık Anadolu'da artık iyice köklemişti.¹²

Gerçekten, tarihin en eski devirlerinden itibaren Anadolu, doğudan ve batıdan birçok kavmin istilasına maruz kalmış, pekçok medeniyete beşiklik etmiştir. Bu yüzdendir ki, Anadolu, Doğu ve Batı kültür unsurlarının içiçe karışıp kaynaştığı bir bölge durumuna gelmiştir. Nitekim daha MÖ 3. binyıldan itibaren değişik kökenli birçok kavmin bir arada yaşaması ve bu durumun asırlarca devam etmiş olması, bunun en güzel ifadesidir.

Anadolu'nun kuzeyi ve güneyi göç yollarına kapalıdır. Çünkü Karadenize ve Akdenize paralel olarak uzanan sıradağlar, kolay kolay geçit vermezler. Bu da, söz

konusu yönlerden Anadolu içlerine girmeyi zorlaştırır. Buna karşılık, Anadolu'nun doğusu ve batısı göç yollarına açıktır. İşte bu yüzdendir ki, tarih boyunca Anadolu'ya yapılan göçler, büyük ölçüde, doğudan ve batıdan gerçekleştirilmiştir. Bunun doğal bir sonucu olarak da, Doğu ve Batı kültürleri Anadolu'da buluşmuş, Anadolu potasında karışmışlardır.

¹¹ Matta İncili Elçiler 2:5-11, 41.

¹² Matta İncili Elçiler 13:13-14, 26.

SAİNT BARBARA'NIN HAYATI

Saint Barbara Hristiyanlığın ilk dönem azizelerinden birisidir. Kiliseye göre Aziz Barbara, 3. yüzyılda Fenike'deki Heliopolis şehrinde (birçok kaynağa göre Nikomedia-İzmit'te) doğdu ve o zamanlar Roma İmparatoru Maximian'ın yönetimi altındaydı. Aziz Barbara'nın babası Dioscorus adında zengin ve güçlü bir pagandı. Annesi, Barbara küçük yaşta iken öldü ve karısının ölümünden sonra Dioscorus nadir bir güzellik olan tek kızını korumaya başladı.

Kutsal Barbara, Roma imparatoru Maximian döneminde (275-311) yaşadı. Babası pagan Dioscorus, Suriye'nin Heliopolis kentinde zengin ve ünlü bir adamdı. Karısının ölümünden sonra kendini tek kızına adadı.¹³ Zengin bir asilzade bir kişi olan Dioscorus'un kızı Barbara, çok hoş ve güzel bir kızdı. Barbara son derece güzeldi ve babası onu her zaman yakından izledi. Genç kızını koruma gayretiyle Dioscorus, onu güvende tutmak için yaşaması için muhteşem bir kule inşa etti. Ona her malzeme lüksünü, en iyi yemeği sağlamak için hiçbir masraftan kaçınmadı; giyim; hizmetçiler ve öğretmenler. Ama onun arkadaş edinip izni olmadan kimseyle konuşmasını bile yasaklamıştı.¹⁴

Yunan kilisesi kayıtlarında Azize Barbara şu şekilde aktarılmaktadır; Saint Barbara'nın babası Dioscuros, Maximius'un yönetimi sırasında, 290 yılında Anadolu'nun Heliopolis kentindeki vali olarak görev yapmaktaydı. Aslen Heliopolis kenti yakınlarındaki Galassos köyünden olan zengin bir adamdı. Sadece bir çocuğu vardı, Barbara adında çok güzel bir kız. Ailesi onunla son derece gurur duyuyordu, sadece güzelliği nedeniyle değil, aynı zamanda zeki ve akıllı bir kızdı.

Onu korumak için ailesi, Saint Christina'da olduğu gibi Barbara'yı henüz gençken yerleştirdikleri bir kale inşa etti. Ona tüm ihtiyaçlarını sağladılar; hizmetçiler, yiyecek ve giyecek. Barbara reşit olduğunda, Heliopolis'in birçok askeri subayı babasından evlilik için iznini istedi, çünkü onun büyük güzelliğini ve çekiciliğini duymuşlardı. Ancak Dioscuros, kızıyla bir araya gelene kadar kimseye söz vermeyi istemedi. Ancak Barbara evlenmek niyetinde değildi ve babasına onu evlenmeye zorlarsa intihar edeceğini söyleyerek karşılık verdi. Dioscuros, zamanla onu evliliğe rıza göstermesi için ikna edebileceğine inanarak kaleden ayrıldı.¹⁵

Barbara'nın olağanüstü güzelliğini ve taliplilerinin çokluğunu gören Dioscorus, onu yabancıların gözünden saklamaya karar verdi. Bu nedenle, Barbara için

¹³ <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara.>, Er. Tarihi; 01.03.2022

¹⁴ http://www.holy-transfiguration.org/library_en/saints_Barbara.html, Er. Tarihi; 01.03.2022.

¹⁵ <https://greekcitytimes.com/2018/12/04/december-4-feast-day-of-agia-barbara/> Er. Tarihi; 01.03.2022.

sadece putperest öğretmenlerinin onu görmesine izin verilen bir kule inşa etti. Kuleden sadece uzaklardaki tepeleri gören bir manzara vardı. Gündüzleri, ormanlık tepelere, hızla akan nehirlere ve benekli bir çiçek örtüsüyle kaplı çayırlara bakabildi; geceleri göklerin uyumlu ve görkemli kasası parladı ve ifade edilemez bir güzellik gösterisi sağladı. Kısa bir süre sonra bakire, çok uyumlu ve muhteşem bir dünyanın ilk nedeni ve yaratıcısı hakkında sorular sormaya başladı.¹⁶

Yıllar sonra, Barbara büyüdü ve Dioscorius onu evlendirmeyi düşünüyordu. Birçok aday başvurdu, çünkü herkes hem Barbara'nın güzelliğini hem de babasının servetini biliyordu. Dioscorius dileğini kızına açıkladı. Dioscorius, sevgili kızını zorlamak istemedi, zamanla kendisi evlenmek isteyeceğini umuyordu. Hatta kendisini onu insanlardan bu kadar yalnız ve uzak bir şekilde yetiştirmekle suçladı. Dioscorius bu süre zarfında bir seyahate gitmek zorunda kaldı. Ayrılışında, eğitimcilere Barbara'nın diğer genç kızları görmesine ve istediği yere gitmesine izin vermelerini emretti. Akranlarının evlendiğini ve dünyanın zevklerinden zevk aldığını görünce Barbara'nın onları örnek almak isteyeceğini umuyordu.¹⁷

Saint Barbara'nın bu durumu bir başka çalışmada şu şekilde aktarılmıştır. "Güzelliğinin ünü tüm şehre yayıldı ve birçoğu evlilik için elini aradı. Ama babasının tüm endişelerine rağmen, hepsini reddetti. Barbara babasını ısrarlarının trajik bir şekilde sona erebileceği ve onları sonsuza dek ayırabileceği konusunda uyardı. Dioscorus, kızının mizacından inziva hayatından etkilendiğine karar verdi. Bu nedenle kuleden ayrılmasına izin verdi ve arkadaş ve tanıdık seçiminde ona tam özgürlük verdi. Böylece Barbara şehirde genç Hristiyan bakirelerle tanıştı ve ona dünyanın yaratıcısı, Üçlemeci ve İlahi Logolar hakkında öğrettiler. Tanrı'nın lütfu aracılığıyla, İskenderiye'den Heliopolis'e tüccar kılığında bir rahip geldi. Hristiyan inancının gizemlerinde ona talimat verdikten sonra Barbara'yı vaftiz etti, sonra kendi ülkesine döndü."¹⁸

Barbara tüm hayatını kulenin zirvesindeki bir dairede geçirmişti. Hiçbir suç işlememiş olmasına rağmen kulesinden ayrılmasına asla izin verilmedi. Dışarıda çok fazla tehlike vardı, dedi babası. Ona olan sevgisinden dolayı Barbara özel bir mahkumdu. Kule onu babasının güvenmediği herkesten korumak için inşa edilmişti. Barbara yalnız kulesinde büyüdü, dış dünyayla tek teması, aşağıdaki kırsala bakabileceği ve hayret edebileceği pencerelerdi.

Barbara'nın çalışmalarında, öğretmenleri ona dışarıdaki dünyayı anlatmıştı, zeki bir kız olarak, Barbara onlara daha fazla soru sormaya başladı. Kulesinden dışarı bakarken, Tanrı'nın

¹⁶ <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara> Er. Tarihi; 25.03.2022.

¹⁷ <https://www.world-today-news.com/who-has-a-name-day-today-december-4th/> Er. Tarihi; 20.03.2022.

¹⁸ <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara> Er. Tarihi; 25.03.2022.

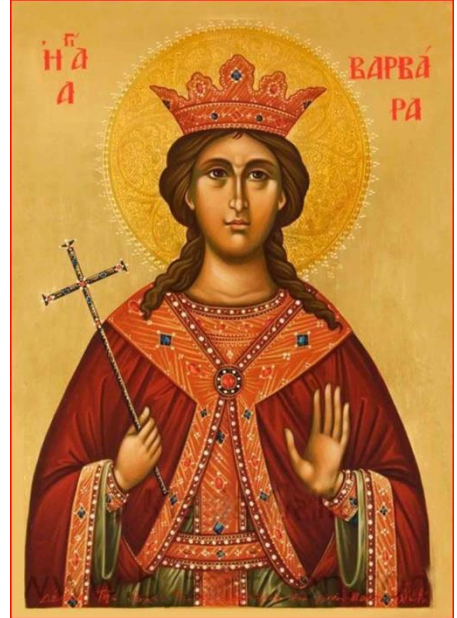
yaratışının güzelliğine hayretle bakmıştı. Her gece karanlık gökyüzünü aydınlatan milyonlarca yıldızdan memnundu ve genellikle doğuda parlak turuncu güneşin doğuşunun erken ortaya çıktığını gördü. Sık sık kendine sorardı: “Bu dünyayı, yıldızlarla, aylarla dolu bu sonsuz uzayı, denizleriyle, ormanlarıyla, kuşlarıyla güneşi ve bu dünyayı kim yarattı?” sonunda, bir yaratıcı, bir bilge ve her şeye kadir bir hayat veren olması gerektiği sonucuna vardı.¹⁹ Arkadaşlarından Barbara, gizlice tüm ülkeye yayılan yeni öğretiyi duymaya başladı. Bu öğretiler Tanrı'nın Oğlu, Dünyanın Yaratıcısı İsa Mesih hakkındaki öğretilerdi. Kısa süre sonra İsa hakkında çok şey bilen kızlardan birinin kendisi bir Hristiyan olduğunu keşfetti. Barbara bu yeni inançla talimat almak için yalvardı ve gizlice kendisi de hristiyan olmaya karar verdi.

Saint Barbara'nın yumuşak ve iyi bir ruhu vardı. Tanrı'yı tanımadan önce bile, O'nu çok hırslı bir şekilde aradı. Geceleri uyuyamayınca kulesinin yüksek pencerelerini açtı ve yıldızlara ve aya baktı. Sık sık onları sorgulardı: “Ey yıldızlar, ey ay, seni kim yarattı?” Ama sessizdiler. “Ey güneş, ey güzel güneş, seni kim yarattı?” diye sorardı, ama güneş sadece tepki olarak parladı. Kuşlar çok sayıda sesle şarkı söyledi, Yaratıcılarını yüceltti ve Aziz Barbara meyve bahçelerine, dağlara, sessiz derelere hayran kaldı. Her şeyden önce Tanrı'nın muhteşem gökyüzünü severdi. “Dünyanın güzelliğini kimin eli yarattı, tarlalar, dağ zirveleri, mavi denizler, sakin göller?”²⁰

Bir keresinde, yıldızlı bir gecede gökyüzüne bakan Aziz Barbara tekrar sordu: “Sen kimsin, gizemli gökyüzünü yaratan kimsin?” Aniden, mucizevi bir şekilde, Tanrı'nın lütfu üzerine indi, kalbini ve zihnini aydınlattı ve hemen her şeyi yaratanın Tek ve tek Tanrı olduğunu anladı. O zamanlar St. Barbara yaklaşık 13 yaşında genç bir kızdı. Birçok zengin ve asil genç evlilikte elini aramaya başladı. Sonra Dioscorus kızına geldi ve ona evlenme zamanının geldiğini söyledi. Ama bakire korkudan titredi ve reddetti. Dioscorus, kızı üzerinde bu kadar kötü bir etkiye sahip olanın inzivası olduğuna karar verdi ve kulesinden çıkıp insanlarla konuşmasına izin verdi.²¹

AZİZE BABARA’NIN HRİSTİYAN OLUŞU

Babasının kendisi için yaptırdığı kalede Barbara'nın yanında olan genç kızlar arasında Hristiyanlar da vardı. Onlardan, göğü ve yeri yaratan Tanrı'nın adını duydu. Onlardan, Tanrı'nın tek Begotten oğlu İsa Mesih'in dünyaya geldiğini, insan olduğunu ve insanları ebedi lanetten kurtarmak için acı çektiğini ve öldüğünü öğrendi. Uzun zamandır hakikate hasret kalan ve tarifsiz bir sevinçle ruhunun gizli telkinleriyle hazırlanmış olan kızın kalbi kurtuluş müjdesini almış, Tanrı'ya olan inanç ve ateşli sevgiyle dolmuştu. Sonra tek bir şey düşündü ve istedi; Hristiyan olmak. Bu dilek kısa sürede yerine geldi. İskenderiye'den İliopolis'e bir Hristiyan rahip geldi. Barbara'nın isteğini öğrendiğinde, ona Hristiyan kanunlarını açıkladı ve onu vaftiz etti.

¹⁹ http://www.holy-transfiguration.org/library_en/saints_Barbara.html, Er. Tarihi; 25.03.2022.

²⁰ http://www.holy-transfiguration.org/library_en/saints_Barbara.html, Er. Tarihi; 25.03.2022.

²¹ http://www.holy-transfiguration.org/library_en/saints_Barbara.html, Er. Tarihi; 25.03.2022.

Barbara mutluydu ve Hristiyan olmak için çok çalıştı. Zamanının çoğunu Tanrı için dua ederek ve meditasyon yaparak geçirdi. Böyle bir ruh haliyle, bir keresinde babasının emriyle iki pencereyi bir banyonun inşa edildiği yere geldi. Görünmez Yaratıcı'nın iradesi, gücü ve düşüncelerinin görünür dünyada nasıl ifade edildiğini gözlemleyen kız, Tanrı'nın sırlarının insan işlerinde de ifade edilmesini istedi. Başka bir zaman, Barbara mermer banyonun bulunduğu banyonun binasına girdi. Eğildi ve Kurtarıcı'yı düşünmekle meşguldü, parmağıyla mermerin üzerine Haç'ın resmini çiziyordu. Bu görüntü mermere demirle oyulmuş gibi oyulmuştu. Buna ek olarak, Aziz Barbara'nın hayatını anlatan kutsal adamlara göre, kızın ayak izi banyoya basıldı ve suyu inananlar için iyileştirici hale gelen bir kaynak ortaya çıktı.²²

ÜÇ PENCERELİ KULE

Yaşadığı mekanda Barbara Hristiyan öğretileri ile tanıştığı bu dönemde babası Dioscorus, birçok iş seyahatinden birine çıkmadan bir gün önce Barbara için kulesinin yanına bir hamam inşa etmeye karar verdi. Planlar yaptı ve inşaatçıların izlemesi için kesin talimatlar bıraktı. Dioscorus'un bu seyahatinin oldukça uzun süreceği biliniyordu. Bu nedenle kuleyi ve hamamı yapan ustaları sıkı bir şekilde tembihleyen Dioscorus gönül rahatlığı içinde seyahatine başladı.

Bu şekilde herşeyi kontrol edebildiğini düşünen Barbara'nın babası Dioscorus'un hesap edemediği tek şey; Barbara'nın içinde giderek filizlenen tanrıya yakınlaşma ve Hristiyanlık aşkı idi. Kulede diğer hristiyan kızlarla birlikte kalan Barbara penceresinden bakarak ve Tanrı'nın doğaya yansımalarını düşünerek, Trinity'deki tek Tanrı düşüncesini zihninde daha da olgunlaştırdı. Dünyevi yaşantısını ve kibirlerden sıyrılan Barbara, kalbinde Mesih'e olan özlemini hissederek günlerini geçirdi.

Bu sıralarda Barbara babasının kendisi için inşa ettirdiği yeni yapıyı incelemek için kulesinden indi. Sadece iki penceresi olduğunu fark etti ve inşaatçılara üçüncü bir pencere takmalarını emretti, böylece oda, dünyaya gelen herkesi aydınlatan Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un üç kat ışığını simgeleyen üçlü bir ışıkla aydınlatılacaktı. Kuleye üçüncü pencerenin açılması konusu Katolik kilisesinde bulunan bazı kutsal kitaplarda aşağıdaki şekilde aktarılmaktadır.

Sonra Aziz Barbara onlara dedi ki:

“Buraya başka bir pencere daha yapın.

Cevap verdiler: Dame, babanı kızdırmaktan korkuyoruz, babanızın bize emrettiği şekilde hamamı inşa etmek istiyoruz. Bu yüzden daha fazlasını yapmaya cesaret edemiyoruz.

Mübarek hizmetçi dedi ki: “Sana emrettiğimi yap, ben de hoşnut olayım, babama karşı seni bağışlayayım.

Sonra onlara emretti. Üçüncü pencerenin nereye ve nasıl yapılacağını gösterdi. Kutsal St. Barbara yürüdüğünde ve

²² <https://www.world-today-news.com/who-has-a-name-day-today-december-4th/>, Er. Tarihi 03.03.2022.

sarnıcın yanına geldiğinde, baş parmağıyla hamamdaki mermer taşın üzerine bir haç çizdi ve mucizevi bir şekilde bu haç mermer taşın üzerinde kalıcı olarak durdu. Su, söz konusu sarnıcın içine inerken kenara gelince onu kutsadı ve haçın işaretini kalıcı yaptı. Kutsal su eğer Tanrıya ve mübarek hizmetçiye (Saint Barbara) iman etselerdi, hasta olan herkes sağlıklı cezaya kavuşacaktı. Aynı sarnıçta kutsal bir hizmetçi vaftiz edildi. Kutsal bir adam, ve orada belirli bir zaman dilimi yaşadı, sadece efendimiz St. John Baptist'in kutsal öncüsünün ardından gidenler bu kutsiyeti görebildiler”²³

Dioscorus'un sert talimatlarını hatırlayan işçiler planlardan sapmaktan korktular. Ama Barbara onlara planlardaki değişikliğin tüm sorumluluğunu üstleneceğine dair güvence verdi. Dioscorus'un tek kızına duyduğu sevginin farkında olan işçiler bu durumu kabul etti ve hamama üçüncü bir pencere yerleştirdi. Bir gün Barbara Doğu'ya bakan havuzun yanında dururken “Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına” dedi ve mucizevi bir şekilde hamamın sertleştirilmiş mermer duvarına haçın işaretini çizdi ve sadece parmağını kullanarak kutsal izlenimi verdi. Daha sonra kulesine döndü ve günlerini dua ederek ve oruç tutarak geçirdi.

Dioscorus nihayet eve geldiğinde hemen hamamdaki üçüncü pencereyi fark etti ve çok sinirlendi. Daha fazla incelemek için hamama girdi ve mermer duvara oyulmuş büyük haç fark etti. Hiddeti daha da arttı. Hemen işçilerin evine gitti ve hamamda bu değişiklikleri yapmak için onlara kimin izin verdiğini bilmek talep etti. İşçiler, böyle bir öfke karşısında korku içinde, Barbara'nın onlara üçüncü pencereyi eklemeleri talimatını verdiğini ve daha sonra parmağıyla mermer duvara haç kendisinin çizdiğini söyledi.

Yine aynı kaynakta; üçüncü pencere yapılır yapılmaz babası yolculuğundan döndü ve orada üç pencere görünce, işçilerden: “Ne zaman üç pencere yaptınız?” diye sordu.

Dediler ki: “Kızın böyle emretti.

Sonra kızına ondan önce gelmesini sağladı ve ona neden üç pencere yaptığını sordu, o da ona şöyle cevap verdi: “Pencereyi yapmalarını ben söyledim. Çünkü üç pencere bütün dünyayı ve bütün canlıları aydınlatır, fakat ikisi karanlık yapar. Sonra babası onu aldı ve hamama götürdü, üç pencerenin ikiden fazla ışık vermesini talep etti. Ve St. Barbara cevap verdi: Bu üçü kutsal pencerelerdir. Pencereler açıkça

²³ <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 05.03.2022.

baba, oğul ve kutsal ruhu simgeler. Bunlarda Tanrıya inanmamız ve ona ibadet etmemizi gerektirir, cevabını verdi.²⁴

Dioscorus hemen kızını aradı ve neden onun katı talimatlarından saptığını ve bu üçüncü pencerenin dahil edilmesinin ek bir anlamı olup olmadığını bilmek istedi. Barbara, babasına çok sevgi dolu bir şekilde cevap verdi ve üç pencerenin dünyaya gelen herkese rehberlik eden Üç Işık'ı veya Kutsal Üçlü'leri temsil ettiğini belirtti. Barbara daha sonra Kutsal Üçlü'ye olan inancını itiraf etti ve Hristiyan olduğunu söyledi.

Bu hikayenin başka bir versiyonu ise şu şekildedir; babası döndüğünde, sevgili kızını karşılamak için doğruca kuleye gitmiştir. Yeni hamamın yanından geçerken üç pencereyi fark etmiş ve haçı görmüştür. "Bu değişikliklere kim izin vermişti?" diye sordu. "Kim kızını o Hristiyanlarla etkilemeye cesaret edebilirdi ki?" Barbara babasını sıcak bir şekilde karşıladı, sonra ona binadaki değişiklikleri kendisinin yaptığını açıkladı, çünkü artık bir Hristiyandı. Dioscuros çok öfkeliydi, ona vaftiz olup olmadığını sordu. Dioscuros öfkeliydi çünkü tüm planları mahvolmuştu. Tüm önlemleri boşunaydı. Barbara, babasının kılıcına uzandığını gördü ve odadan fırladı ve kulenin merdivenlerinden aşağı koştu. Saraydan kaçtı ve yakındaki bir dağa gitti ve orada Tanrı'dan yardım diledi.

Ama Dioscuros'un askerleri gönderildi ve ertesi gün onu buldular. Barbara inancından vazgeçmeyi reddedince, babası askerlere onu imparatorluk valisine götürmelerini emretti. Orada ona iki seçenek verildi: putperest tanrılara kurban vermek ya da ölmek. Barbara hızlı bir şekilde cevap verdi, "Ölmeyi tercih ederim, çünkü bu şekilde Kurtarıcım İsa'ya olan aşkıma tanıklık edeceğim. Vali onu işkence görmesi için gönderdi ama Barbara inancında sağlam durdu. Sonunda onu, Barbara'nın arkadaşı olan ve yaralarını bakmaya çalışan Julia adında başka bir kadınla birlikte hapse attılar."

Karanlık hücrede gece yarısına doğru parlak bir ışık parladı. İsa'nın kendisi Barbara'ya göründü ve ona dedi ki, "Korkma çocuğum, çünkü her zaman seninle olacağım." Bu sözlerden sonra, birçok işkenceden kaynaklanan tüm yaraları iyileşti. Julia, İsa'yı kabul etmeye ve Barbara'yı şehitliğinde takip etmeye karar verdi.

Sabah Barbara valinin önünde durduğunda, herkes yaralarının yokluğuna şaşırıldı. Yine Barbara acımasızca işkence gördü ve yardımcısı Julia'nın da Hristiyan olduğu anlaşıldığında, vali ona da işkence edilmesi emrini verdi. Barbara'ya gelince, elbiselerini çıkardılar ve onu şehrin sokaklarında çıplak yürümeye zorladılar. Barbara hapisane duvarlarının dışına adımını atarken, parlak ışıkla kaplıydı. Sadece çıplak vücudu görülmemekle kalmadı, aynı zamanda tüm yaraları da tekrar iyileşmişti.

BARBARA'NIN İNANCI VE BABASININ ÖFKESİ

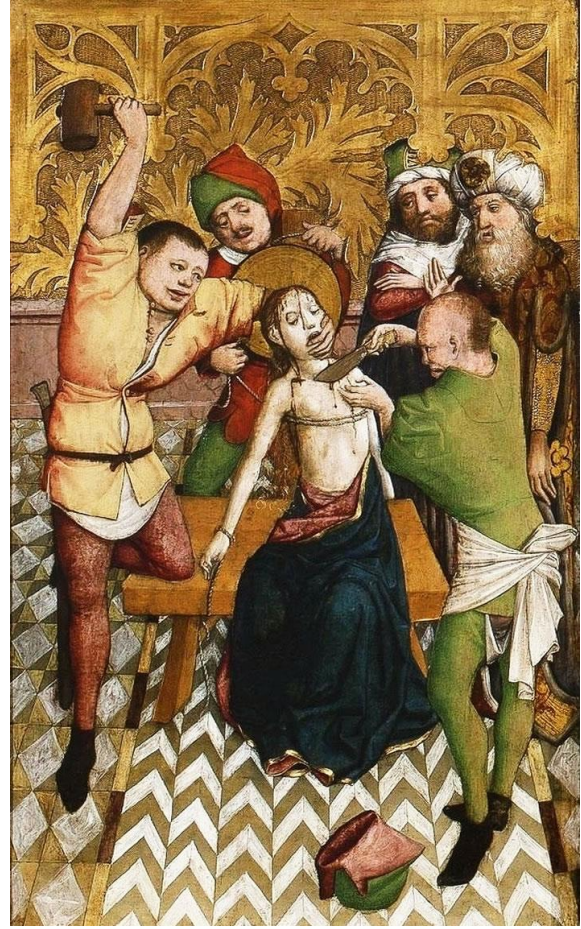
Barbara'nın inancını ve itirafını duyan Dioscorus büyük bir öfkeye kapılır. Kızını karanlıkta ve kapalı tutma planı suya düşmüştür. Barbara, Tanrı'nın varlığını hissetmek için Tanrı'nın lütfuyla zihninin, kalbinin ve ruhunun açılmasıyla Tanrı'nın varlığının bedeninde hissetmiştir. Gizlice ona mesih İsa'yı ve öğretilerini anlatan

²⁴ <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 05.03.2022.

çevresindeki bazı Hristiyanlarla görüşebildi. İsa hakkındaki gerçeklere inanarak, Tanrı'ya olan sevgisi hikayesini duyan herkese ilham veren bir Hristiyan oldu.

Öfkesi karşısında kör olan Dioscorus, Barbara'yı İsa'yı inkar edene kadar işkence etmesi için Roma valisi Marcian'a teslim etti. Bazı kaynaklara göre, genç Barbara soyuldu ve kendi kanından oluşan bir havuzda durana kadar kırbaçlar ve sopalarla vuruldu. Acısını ve ızdırabını daha da yoğun hale getirmek için askerler yaralarına sirke sürdüler. Ancak tüm bu işkenceler boyunca Barbara inancından hiçbirşey kaybetmedi ve sağlam durdu. İsa'yı inkar etmeyi reddetti.

Daha sonra karanlık bir zindana atıldı ve ertesi gün geri dönmesi emredildi. Hücresindeyken Barbara, Tanrı'dan sadık kalması için gereken gücü vermeye devam etmesini istemek için dua etti ve dua ederken kalbi cennet neşesiyle doluydu ve yaraları tamamen ve mucizevi bir şekilde iyileşti. Yakındaki bir hücrede bulunan Juliana adında başka bir dindar genç kadın, İsa'ya olan inancı nedeniyle hapsedilmişti. Barbara Juliana'nın mucizevi iyileşmesine tanık olduktan sonra Tanrı'yı övdü ve inancı nedeniyle karşılaşıacağı korkunç işkencelere katlanacağına söz verdi.

Yaralarından bitkin düşen Barbara, Tanrı'ya inancında titremesine izin vermek için değil, O'nun yardımı ve gücüyle onu desteklemek için gözyaşlarıyla dua etti. Duası duyuldu. Geceleri zindan harika bir ışıkla aydınlatıldı ve Kız, Tanrı'nın ihtişamının varlığını hissederek, Yüce Kralı'nın kendisini gördü – Hz. İsa, Ona ifade edilemez bir iyilikle baktı ve O'nun sözlerini duydu; “Cesaret edin ve korkmayın! Ben ve Yüce Tanrım, seni duyuyor ve amellerini izliyorum. Acılarını hafifleteceğim ve onlar için bir ödül hazırlayacağım. Sonuna kadar dayanın ve krallığımda sonsuz kutsamalar alacaksınız!” Mucizevi bir şekilde imgelem sona erdi, kızın kalbini tarifsiz bir sevinçle doldurdu. Yaralardan gelen acı azaldı ve şehit, tüm geceyi, onu güçlendiren ve acı ve kederin ortasında cennet tesellisi veren Allah'a hararetle bir duayla geçirdi.²⁵

Ertesi gün Barbara Marcian'ın önüne getirildi. Yaralarının iyileştiğini görünce hayrete düştü ve İsa'ya olan inancını reddetmesini talep etti. Reddetmesi, vücudunun kazığa asılmasını ve demir pençelerle yırtılmasını emreden valiyi kızdırdı. Askerler daha sonra kızgın demirlerle yaralarını yaktılar ve kafasını çivili sopalarla dövdüler. Yine de tüm barbara duada teselli buldu.

²⁵ MAKARİOS Hieromonk, “Azizlerin Hayatı”, Synodal Yayınevi, Sofya, 1991, Parthenius, Lefkada Piskoposu ve Archimandrite Dr. Athanasius (Bonchev) tarafından düzenlendi.

Juliana, Barbara'nın işkencelerine tanık oldu ve ona yardım edememesi üzerine acı bir şekilde ağladı. Marcian bunu gördüğünde Juliana'nın İsa'ya olan inancından vazgeçmesi için öne çıkarılmasını ve işkenceye maruz kalmasını emretti. Genç kadınlar dua edip ilahiler söylerken korkunç dayaklar devam etti ve bu durum birkaç saat devam etti. İnançlarından vazgeçmemeleri Marcian'ı daha da hüsrana uğrattı ve iki kızın şehir dışına çıkarılıp öldürülmesini emretti.

Amerika Rum Ortodoks Birliği kaynaklarına göre Saint Barbara'nın hakimın karşısındaki tutumu şu şekilde aktarılmaktadır; "Sonra yargıda hakimi oturttu ve Aziz Barbara'nın inanılmaz güzelliğini görünce ona dedi; şimdi kendinizi bağışlayıp tanrılara teklif edip etmeyeceğinizi seçin, yoksa zalimce işkencelerle öleceksiniz.

Aziz Barbara ona şöyle cevap verdi, Kendimi Tanrı'ya sunuyorum, Jesus Mesih, cenneti, yeri ve diğer her şeyi yaratan ve ağızları olan ve konuşamayan şeytanlarınıza, gözleri var ve göremiyorlar, kulakları var ve duymuyorlar, burunları var ve kokmuyorlar, elleri var ve hissetmeyebilirler, ayakları vardır ve gitmek istemezler. Sonra yargıç onu bir hapisaneye kapatarak, acılar içinde ölüme terk edeceğini söyledi.

Sonra gece yarısı, Rabbimizin gösterdiği hapisaneye büyük bir ışık ve açıklık indi. Ona, "Barbara, kendine güven" dedi ve kararlı ve dirayetli ol. Cennette ve yerde senin için büyük bir sevinç var. Çünkü ben seninle birlikte olacağım ve acılarından

seni arındıracağım. Sonra, Rabbimiz böyle dediğinde, onu kutsadı ve cennete geri döndü. Sonra Aziz Barbara, Rabbimizin büyük rahatlığıyla büyük bir sevinçle ibadetine devam etti. Sabah, yargıç onun geri getirilmesini emretti ve geldiğinde yaralarının olmadığını gördü. Ama o bir bütündü ve ona dedi ki: "Bak Barbara, tanrılarımızın lütfu ve seni ne kadar sevdiklerini, çünkü senin yaralarını iyileştirdiler."²⁶

Sonra Jesus Mesih'in şehidi mübarek Barbara hakime cevap verdi: sizin Tanrılarınız, benim yaralarımı nasıl iyileştirebilirler? Onlar kendilerine bile yardım etmekten acizdirler. Beni iyileştiren Jesus Mesih'dir ve o Tanrı'nın oğludur. Sonra yargıç Barbara'yı ikna edemeyeceğini anlayarak onun öldürülmesine karar verdi.

Öldürülmesinden önce yargıç onun sokaklarda dövülmesine ve kutsal bakirenin üçüncü kez cenneti görmesine hükmederek şöyle dedi: "Tanrım, o

²⁶ <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 17.03.2022.

bulutlarla en gizli cenneti, bedenimi örtmen için sana dua ediyorum, sonuna kadar kötü insanların görülmemesi için". Barbara ölümünü beklemek için tekrar hapse atıldığında Rabbimiz onun üzerine geldi ve ona beyaz bir yecek giydiren bir melek gönderdi ve şövalyeler onu Dallasion adlı bir kasabaya götürdüler ve orada hakim onu kılıçla öldürmeyi emretti. Sonra babası. öfkeli onu yargıcın elinden aldı ve bir dağa götürdü"

Barbara zindandan çıkarılıp tekrar işkence gördüğünde Juliana gözyaşları dökerek onun işkence edildiğine şahit oldu. Bu sıralarda Saint Barbara, Tanrı'yı yüksek sesle yüceltmeye ve valiyi zulmünden dolayı azarlamaya devam ediyordu. Bu sırada Juliana da Hristiyan olduğunu söyledi ve Barbara ile birlikte işkence gördü. Aziz Barbara dua etmeye devam etti.

– İnsanların kalplerini sınavan Tanrım. Seni yalnız sevdiğimi ve kutsal emirlerini tuttuğumu biliyorsun. Sana teslim olduğumu ve güçlü sağ elinde olduğumu umuyorum! Beni bırakma Tanrım, ama bana ve acı çeken Juliana'ya merhametle bak! Başarımızı sonuna kadar gerçekleştirmek için bizi güçlendirin, çünkü ruh neşelidir, ancak et güçlüdür!²⁷

Tanrı duasını kabul etti. Her iki şehit de sabır ve kararlılıkla, en korkunç işkencelere katlandılar, Tanrı'ya haykırarak:

– Yüzünü bizden çevirme, İsa ve Azizin ruhunu bizden alma! Bize kurtuluşunuzun sevincini verin ve kudretli Ruh ile bizi sevginizle onaylayın!

Son olarak yargıç, en ağır işkencelerin bile onları Mesih'i inkar etmeye zorlamadığını görerek ikisini de ölüme mahkum etti. İdam cezası şehrin duvarlarının arkasında uygulanacaktı. Elinde kılıç tutan zalim Dioscorius'un kendisi kızını yönlendirdi. Juliana'yı askerler yönetti. İkisi de dua etti. Dualarına karşılık olarak, cennetten isteklerini yerine getirmek için söz veren bir ses duyuldu.²⁸

Kısa bir süre sonra Dioscorus uzun bir iş gezisine gitti. Ayrılmadan önce inşaatçılara bahçesine yeni bir hamam inşa etmelerini, dekore etmelerini ve güney tarafındaki iki pencereyi kesmelerini emretti. Bu arada, Aziz Barbara kulesinden çıkmaya ve Ona Rabbimiz İsa Mesih'ten bahseden ve onu Hristiyan inancıyla tanıyan Hristiyan bakirelerle buluşmaya başladı. Aziz Barbara, Tanrı'nın Oğlu'na tüm kalbiyle aşık oldu ve gizlice vaftiz edildi, asla evlenmemeye yemin etti.

Bir keresinde, bahçede inşa edilmekte olan yeni hamama girdiğinde ve iki penceresini gördüğünde, Aziz Barbara inşaatçılara Kutsal Üçlü'nün onuruna üçüncü bir pencere kesmelerini emretti ve daha sonra binanın doğu tarafına haç işareti çizdi. Dioscorus döndüğünde hamamdaki üç pencereyi ve haçı görünce kızının Hristiyan olduğunu ve büyük bir gazapla dolu olduğunu fark etti. Öfkeyle kılıcını çıkardı ve ona vurmaya istedi, ancak yakındaki bazı dağlarda saklanmaya çalışarak ondan kaçtı. St. Barbara koşarken, yüksek bir uçurum aniden yoluna çıktı; Gidecek başka bir yer yoktu. Aziz daha sonra Tanrı'ya dua etti ve dağ açıldı ve Aziz Barbara kayalık bir mağarada kayboldu. Dioscorus kızının nerede kaybolduğunu anlayamadı ve yakınlarda duran iki çobana sordu. Çobanlardan biri nazikti ve bakireyi gizlemek

²⁷ <https://stbarbarachurchnc.org/barbara>, Er. Tarihi 17.03.2022.

²⁸ <https://www.world-today-news.com/who-has-a-name-day-today-december-4th/>, Er. Tarihi 17.03.2022.

istedi, ancak diğeri sessizce Dioscorus'u mağaraya yönlendirdi. Tanrı kaba çobanı cezalandırdı: Hemen bir taş sütuna dönüştürüldü. Dioscorus mağaraya daldı ve kızını acımasızca dövdü, sonra keskin bir kayalık yolda saçından eve sürükledi. Evde onu küçük karanlık bir odaya kilitledi ve açlıktan ölmeye devam etti. Daha sonra onu, putlara tapmaktan kabul etmediği takdirde ona işkence etmesi için toprağın hükümdarı kötü Marslıya teslim etti.

İlk başta Marslıs sessizce Aziz Barbara'yı putların önünde diz çökmesi için ikna etmeye çalıştı, ancak aziz dedi ki: "Tanrılarınız hiçbir şey yaratmazken, cenneti ve yeri yaratan Tek Tanrı'ya tapıyorum. Tanrılarınız altın ve gümüşten insanlar tarafından yaratılmıştır." Sonra Martianus, St. Barbara'ya zalimce işkence edilmesi emrini verdi. Uzun ve acılı işkencesi boyunca genç bakire tek bir ses bile söylemedi, ancak İsa için şehitliğini sevinçle sıktı. Daha sonra, zar zor hayattayken, hapisaneye atıldı ve şöyle dua etti: "Rabbim, Tanrım, beni bırakma!" Gece yarısı parlak bir ışık hapisaneyi aydınlattı ve Tanrı'nın sesi duyuldu: "Korkma, ben seninleyim!" Tanrı daha sonra Aziz Barbara'yı tüm yaralarından iyileştirdi ve görünmez oldu.

Ertesi sabah St. Barbara bir kez daha Marsianus'un huzuruna çıkarıldı ve herkes onu tamamen iyileşmiş gördü, yüzü güneş gibi parlıyordu. "Sizi iyileştiren tanrılarımızdır, onlara şükredebilirsiniz." dedi hükümdar. "Rabbim İsa Mesih tarafından iyileştim" - aziz cevapladı. Martianus öfkeleni ve bir kez daha azize zalimce işkence edilmesi emrini verdi. Çevredeki insan kalabalığı tüm bunlara kayıtsızlıkla baktı ve savunmasında tek kelime etmedi.

Ancak, kalabalığın arasında, St. Barbara'nın işkence gördüğünü ve acı bir şekilde ağladığını gören Juliana adında dindar bir kadın vardı. Sonra korkusuzca hükümdarın karşısına çıktı ve onu delilik ve zulümle suçlamaya başladı. Kızgın Martianus ona inancını sordu. "Ben bir Hristiyanım", - cesurca St. Juliana cevapladı. Sonra Martinius ona St. Barbara ile birlikte işkence edilmesi emrini verdi. Merhametli Rab, her iki kutsal kadına da şehadetlerinde güç verdi. Cesaretlerini ve sabırlarını gören Martianus daha da öfkeleni ve St. Juliana'nın hapse atılmasını ve St. Barbara'nın çıplak bir şekilde şehirde yönlendirilmesini emretti. Ama Tanrı kutsal gelininin kirletilmesine izin vermedi ve kutsal bakirenin çıplaklığını örtmek için parlak bir Melek gönderdi.

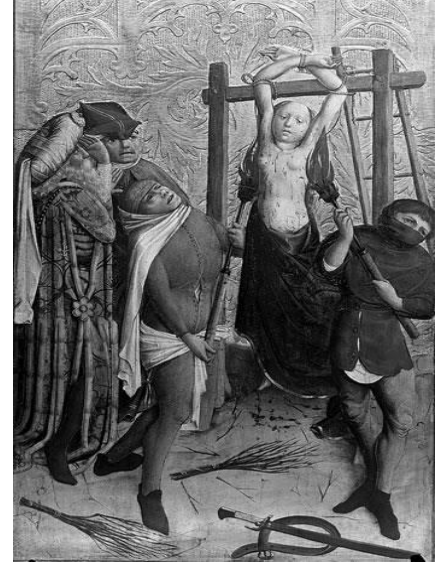
Sonunda hırçın hükümdar, hiçbir işkencenin kutsal şehitleri Mesih'e olan inançlarından vazgeçmeye ikna etmeyeceğini gördü ve kafalarının kesilmesini emretti. Askerlerden biri kılıcını çıkarıp St. Juliana'nın kafasını kesti, St. Barbara ise kendi babası tarafından infaz yerine götürüldü. O uzaklaştırılırken, Aziz Barbara Tanrı'ya dua etti: "Ey Tanrı Ebedi, ölümünden sonra beni ve acılarımı hatırlayacak herkese senin lütfarını ver! Ani hastalık ve şiddetli ölüm başlarına hiç gelmesin!"

Sonra Tanrı'nın sesi cennetten seslendi, Aziz Barbara'nın isteğini yerine getirmek için söz verdi. Ve bu güne kadar bile St. Barbara, ona dua eden herkes adına Tanrı'nın önünde ateşli bir şefaatçidir, onları ani hastalıklardan ve beklenmedik ölümden korur.

Bundan sonra, suçlanan baba kendi kızının kafasını kesmeye çalıştı. Bu olay, 306 dolaylarında meydana geldi. Kısa bir süre sonra Marslıs ve Dioscorus yıldırım çarptı ve Erdemli Yargıç'tan sadece ceza aldılar. Kutsal şehitlerin naaşları dindar bir Hristiyan tarafından gömüldü ve sayısız mucize ve şifanın kaynağı oldu.

BARBARA'NIN KUTSAL ÖLÜMÜ

Bunca işkence ve zulümün ardından yargıç Marcian, inancını değiştirmeyen ve Tanrı'ya yalvarmaya devam eden Saint Barbara'nın öldürülmesine karar verdi. Onu yanındaki hizmetkarı ve tüm bu yaşananlara şahit olan Hristinyan Juliana ile birlikte ölümüne karar kılındı. Bu iş için bir cellat görevlendirilmesine rağmen, Barbara'nın babası Dioscorus, atalarının dini paganizme dönmeyi reddeden kızını kendisinin öldüreceğini belirtti.

Tüm bu süreçte kızına yapılan işkenceleri de izleyen Dioscorus, Marcian'ın cümleyi telaffuz ettiğini duyunca Barbara'yı kendi kılıcıyla idam etmeyi teklif etti. Saint Barbara ve Saint Juliana daha sonra bir cellat tarafından babası ve Saint Juliana tarafından başları kesildiği için şehir dışına bir dağ kenarına getirildi. İki adam dağın yamacından aşağı inerken, cennetten Dioscorus'a çarparak onu öldüren büyük bir yıldırım geldi, Juliana'nın celladını başka bir yıldırım öldürdü. Korkak Marcian bu olayları duyunca ölüm korkusuyla felç oldu.

Rum Ortodoks Kilisesi arşivlerinde; "Sonunda hırçın hükümdar, hiçbir işkencenin kutsal şehitleri Mesih'e olan inançlarından vazgeçmeye ikna etmeyeceğini gördü ve kafalarının kesilmesini emretti. Askerlerden biri kılıcını çıkarıp St. Juliana'nın kafasını kesti, St. Barbara ise kendi babası tarafından infaz yerine götürüldü. O uzaklaştırılırken, Aziz Barbara Tanrı'ya dua etti: "Ey Tanrı Ebedi, ölümünden sonra beni ve acılarımı hatırlayacak herkese senin lütuflarını ver! Ani hastalık ve şiddetli ölüm başlarına hiç gelmesin!" Sonra Tanrı'nın sesi cennetten seslendi, Aziz Barbara'nın isteğini yerine getirmek için söz verdi. Ve bu güne kadar bile St. Barbara, ona dua eden herkes adına Tanrı'nın önünde ateşli bir şefaattir, onları ani hastalıklardan ve beklenmedik ölümden korur."

Saint Barbara'nın ölümü Rum Ortodoks Kilisesi arşivlerinde şu şekilde aktarılır; İki şehit de uzun süre işkence gördü. Cesetleri tırmıklandı ve kancalarla yaralandı ve sonra alay ve soytarıların arasında çırılçıplak şehre doğru yönlendirildiler. Aziz Barbara'nın dualarıyla, Tanrı kutsal şehitlerin çıplaklığını muhteşem bir bornozla örten bir melek gönderdi. Sonra İsa'nın kararlı itirafçıları Ss. Barbara ve Juliana'nın kafaları uçuruldu. Dioscorus, St. Barbara'ya idam etti. Tanrı'nın gazabı, hem işkencecileri, hem Marslıları hem de Dioscorus'u cezalandırmak için yavaş değildi. Yıldırım çarptıktan sonra öldüler.

Babasının yıldırım çarptığı efsanesi, muhtemelen, gök gürültüsü-fırtına ve yangından kaynaklanan tehlike zamanında sıradan insanlar tarafından koruyucu aziz olarak ve daha sonra benzetmeyle topçuların ve madencilerin koruyucusu olarak kabul edilmesine neden oldu. Aziz Barbara, 4 Aralık 306'da şehadet tacını kazandı ve cennetteki gerçek Babasına katıldı. Sonra cennetten ona şöyle bir ses geldi: Gel, eşim Barbara, ve Tanrı'nın odasında dinlen babam, cennette, ve ben sana bahşediyorum.²⁹

²⁹ <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 21.02.2022.

1501 yılında Alman kilisesinin önde gelen isimlerinden Bamberg'in anlatımına göre, Aziz Barbara öldürülmeden önce şöyle dua eder: "Her şeyin itaat ettiği, hiçbir şeyin direnmeyeceği Olan Yüce İsa Mesih: Bana bu dilekçeyi verin, eğer biri adımı hatırlayacak ve tutkumun gününü onurlandıracaksa, kıyamet günü günahlarını hatırlamayacak ve beni sevenlere merhamet et ve beni sevenlerin ömrünün sonuna kadar huzur içinde yat." Buna cennetten bir ses şöyle cevap verir: "Gel canım, babamın odasında dinlen; Ve sorduğunuz şey hakkında, o, sana verilmiştir." Makamının ve Ayinin uygun toplanması da şu anlama gelir: "Yüce Rabbimizden, yüce Rabbimizden, mübarek Barbara'nın, Bakirenin ve Şehidin şanlı şefaatinin bizi aklın ve bedeninin her sıkıntısından koruyabileceğini istiyoruz; böylece onun müdahalesiyle, bu hayattan ayrılmadan önce, Rab'ümüz İsa Mesih'in kutsal Bedeninin ve Kanının en görkemli ayinini samimi bir inançla ve saf bir itirafla almaya hak verebiliriz."³⁰

Barbara'nın ölümünün ardından yaşanan gelişmeler ise bazı kaynaklarda şu şekilde aktarılmaktadır; "Bu kutsanmış bakire St. Barbara, Aziz Julian ile birlikte şehit oldu. Aralık'ın dördüncü günü. Valentine adında asil bir adam bu iki şehidin cesedini gömdü ve onları birçok mucizenin sergilendiği küçük bir kasabaya koydu. Huzur içinde ve Yüce Allah'ın şan ve şerefi ve Aziz Barbara, kutsal şehit, Roma imparatoru Maximian ve yargıç Marcian zamanında tutku yaşadı. Kime dua ettiğimizi ve bizim erişilmez Yüce Tanrı'ya, onun faziletleriyle bu kısa ve geçici hayattan sonra bizi ihtişamına kavuşturdu dayanılmaz."³¹

Ortodoks kilisesi inançlarına göre; Valentinuz adında bir çoban Barbara'nın cesedini şehir surlarının dışına çıkarır ve bu mezar yıllar sonra ziyaret alanı haline gelir. Yaklaşık 300 yıl sonra Bizans İmparatoru Justinianus, Aziz Barbara'nın kalıntılarını bir sandık içinde İstanbul'a gönderir. Ayasofya'da tutulan kalıntılar daha sonra haçlı seferleri sırasında Vatikan'a gönderilir. Daha sonra kalıntılar, Papa'nın emriyle, Açık denize Hıristiyan hac yolculuğuna çıkanlarla birlikte seyahat eder. Denizcilere karaya ayak bastıklarında bir kilise inşa etmeleri söylenir."³² Bugün Santa Barbara, Kaliforniya'daki Santa Barbara da dahil olmak üzere 45 şehrin adaşı haline gelmiştir.

Ancak tüm Hristiyanlık alemindeki yaygın kanaat Aziz Lucas'ın seyahatnamesinde yer alan Saint Barbara ile ilgili metinlerdir. Bu seyahatname bizim için St. Barbara'nın Nikomedia'da şehit olduğu Lucas tarafından ortaya koyan tarihi belge niteliğinde kaynak olma özelliğini taşır. Ayrıca Lucas, Barbara'nın yaşamı ve şehit ediliş hakkında, kendisine aktarılan bilgileri paylaşıyor. "Ona anlatılanlara göre; bu bakir Nikomedialı

³⁰ <https://www.newliturgicalmovement.org/2021/12/the-feast-of-st-barbara.html> - .YgIy1pbP02w Er. Tarihi 21.02.2022.

³¹ <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 21.02.2022.

³² <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 21.02.2022.

Dioscuros'un kızıydı. İmparator Maksimianus zamanında inancı için acılara metanetle karşı koymasına rağmen sonunda biri baş ucunda diğeri ayak uyunca olmak üzere olmak üzere bu iki taşın altına konmuştu. Yöre Hıristiyanları, bu iki ağacın mucize sonucunda oluştuğunu söylüyorlar. Papaz yürürken Lucas'a bölgede anlatılan bu mucizeleri de ele almıştır.³³, Bu seyahatname de papaz Lucas'a St. Barbara'nın ölüm tarihine ışık tutacak tarihsel olaylardan bahsediyor. Lucas'a göre; "yürüdükleri bu yol üzerinde bir zamanlar var olan görkemli kilisede İmparator Galerius tarafından yirmi bin inançlının katledildiği.." aktarması St. Barbara'nın nerede ve ne zaman şehit edildiği konusundaki bilinen farklı görüşlerdeki çelişkili bilgilerin yerini daha sağlam kaynaklar ile Nikomedia'da ve bu katliamlar 303-313 yılları arasında devam ettiğini birinci elden tarihi kaynak niteliğindeki; Eusebius ve Lactantius bu katliamlar hakkında bilgiler verir.³⁴

Tarihi kaynaklar; Maximianus ile birlikte Diokletianus 303 yılından itibaren sistematik bir baskı dönemini Hıristiyanlara başlatmış olurlar. Olayların tarihsel gelişimi "Galerius, başarılı Pers seferi sonrası 302 yılı kış mevsimini, Nikomedia'da geçirmekte olduğu bir döneme rastlar. 303 yılının ilk günlerindeki gizli bir toplantıda Hıristiyanlığa son vermek için en uygun zamanın 23 Şubat 303 tarihindeki "Terminalia Bayramı" olduğuna karar verirler. Bu büyük zulüm için Edwar Gibbon, "Bekli de Diocletianus'a İmparatorluğun selameti için en şanlı çabanın, uzun süredir serbest kalmasına yanlış bir şekilde müsaade edilen, beslenen ve çoğalan bağımsız kitleden (Hıristiyanlardan) kurtulma gereği Diocletianus'a, sunulmuştu diyor.³⁵ Aslında Nikomedia'ya gelen Galerius, Hıristiyanları bu dini bırakmaya zorlamak için en şiddetli araçların kullanılması fermanını İmparator Diocletianus'dan ısrarla isteyerek almıştır.

Birçok bilimsel çalışma St. Barbara'nın da bu yirmi bin kişinin arasındaki şehitler listesinde olduğunu teyit eden bilgilerdir. Katliamların en acımasızca yaşandığı Nikomedia'da yaşanan çeşitli işkenceler, katliamlar, yıkımlar on yıl sürdüğü tarihi kaynaklar ortaya koymaktadır. Şehit olma yeri hakkında geleneksel inanışlar değişik olup iki farklı yer kaynaklarda kayıtlıdır. Birinci görüş; Seymeon Metaphraste'ları ve Mombritius'un Latin efsanesine (Roma Mitolojisi) göre şehit edildiği kent Mısır'da Heliopolis ki bu da Anadolu'daki Heliopolis'in Mısır'da sanılmasından kaynaklanmaktadır. İkinci görüş kaynakları ise;

³³ Ulugün, Seyahatnamelerde Kocaeli, s. 61 -62

³⁴ Eusebius, Historia Ecclesiastica, ed. K. Lake, London, 1926.(He 8,6,5,1.), Lactantius, de Mortibus Persecutorum(= MP), ed. J. L. Creed. Oxford, 1984.(MP. 15,17,19,35.), W. Ruge, "Nikomedia", RE XVII.468-492.

³⁵ Edwar Gibbon, Decline and Fall of the Roman Empire, cap. XVI ad fin.

Baronius'un kaynağında ısrarla ve önemle belirttiği yer ise Nikomedia'dır. Bu iki St. Barbara tasviri bize "Baronius'un kaynağında ısrarla ve önemle belirttiği yer ise Nikomedia'dır." görüşünü haklı çıkarır. Bu döneme ait resimler ve tablolar dikkatli incelendiğinde deniz kıyısı tasviri göze çarpar. Bu gün Nikomedia surları içinde kalan İzmit Bağçeşme Şehitler Korusu'ndan bakınca İzmit Körfezi de bu tablolardaki manzarayı benzetmek mümkündür.

Birçok kaynağa göre altıncı yüzyılda kutsal büyük şehit Barbara'nın kalıntıları Konstantinopolis'e nakledilmiştir. Altı yüz yıl sonra, Rus prensi Michael Izyaslavich ile evlenen Bizans İmparatoru Alexius Comnenos'un kızı Barbara tarafından Kiev'e (11 Temmuz) nakledildiler. Yine birçok kaynağa göre şimdi bile St. Barbara'nın naaşı Kiev'in Aziz Vladimir katedralinde bulunmaktadır.³⁶

Birçok dindar Ortodoks Hıristiyan, Kurtarıcı'nın kendisine kendisini ve acılarını hatırlayanların ani, beklenmedik bir ölümden korunacağına ve mesihin Kutsal Gizemleri'nden faydalanmadan bu hayattan ayrılmayacağına dair sözünü hatırlatarak, her gün Aziz Barbara'nın troparionunu ilahileme alışkanlığına sahip olduğu St. Barbara 4 Aralık'ta anılıyor.³⁷

Wikipedia'da yer alan bilgilere göre; 12. yüzyılda, Aziz Barbara'nın kalıntıları Konstantinopolis'ten Kiev'deki Aziz Micheal'in Altın Kubbeli Manastırı'na getirildi ve aynı şehirdeki St. Volodymyr Katedrali'ne nakledildikleri 1930'lara kadar tutuldular. Kasım 2012'de, Ukrayna Ortodoks Kilisesi Patriği Filaret Kiev Patrikhanesi, St. Barbara'nın kalıntılarının küçük bir kısmını Bloomingdale, Illinois'deki St. Andrew Ukrayna Ortodoks Katedrali'ne getirildiği bilgisi yer almaktadır.

ST. BARBARA EFSANESİ

Hıristiyan efsanesine göre Barbara, 3. yüzyılın sonunda Türkiye'de İzmit olarak bilinen Nicomedia'da yaşamış ve Dioscuros adında zengin, pagan bir işadaminin kızıydı. Babasının iradesine karşı güzel, genç kadın Hıristiyanlığı seçti ve vaftiz edildi. Dioscuros, yeni dine olan bağlılığına duyduğu öfkeden dolayı, onu Hıristiyanlıktan vazgeçirmek için Barbara'yı bir kulede esir aldı. Ne babası tarafından ona verilen hapis ne de cezalar onu seçimine karşı ikna edecektir; aksine, Hıristiyanlığa olan inancını güçlendirdiler.

Barbara kaçmayı başardı ve kayalık bir uçuruma saklandı, bu uçurumun kenarında aniden bir mağara açıldı ve saklanmasına izin verdi. Bu şekilde madencilerin koruyucu azizi oldu. Ancak, kızını arayan Dioscuros adamları ile birlikte bölgeyi ararken, bir çoban St. Barbara'nın saklandığı mağarayı gösterdi. Zalim Dioscuros

³⁶ <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara>, Er. Tarihi 22.03.2022.

³⁷ <https://greekcitytimes.com/2019/12/04/feast-day-of-agia-barbara-the-great-martyr/>, Er. Tarihi 22.03.2022.

en önemli sebeplerinden biri; Hıristiyanlık, Konstantin döneminde legal bir din olmuş ve devlet tarafından desteklenerek nihayet devletin dini haline gelmiştir. Bunun neticesi olarak da kilise dünyevileşmiştir. Dindar Hıristiyanların bu şekilde çöllere çekilip ibadete yönelmesi şehirlerdeki kiliselerin dünyevileşmesine duyulan tepkiden kaynaklanıyordu.³⁸

İki bin yıllık Hıristiyan kilise tarihinde kutsallıklarıyla bilinen binlerce aziz ve azize kabul görmüştür. Aziz ve azizeler Hıristiyanlık dininin önemli bir parçası olarak bilinmektedir. Aziz kavramı Hıristiyanlıkta birlikte ortaya çıkmış bir kavramdır. Daha öncesinde bu kavram yerine kutsal terimine bırakmıştır. Aziz ve kutsal kelimesi eşit anlamda söylenmiştir. Aziz teriminin kökeni Hıristiyanlığın ortaya çıktığı yerlerde bulunan önceki din kültürleriyle bağdaştırılmaktadır. Eski Çağlarda bu kült, mitolojik tanrısına, doğadaki kültlere dayandırılmıştır. Azizlerin kültü, sonrasında bıraktıkları rölikleri (aziz/ azizelerle ilgili onlardan geriye kalan kutsal eşya) göstermiş olduğu mucizeler ve ikonaları ve kendilerine atfedilen önemli günlerinde anılmalarıyla kutsallığını sürdürmüştür.³⁹

Aziz kavramı, zamanla kutsallıktan azizliğe geçen bir terim olmuştur. Kutsal kelimesi sözcükte herkes tarafından sevilen, güçlü, her bakımdan saygı duyulan, yol gösterici, doğruya teşvik eden ve insanları bu yöne çeken anlamlarında kullanılmıştır. Bu kutsal diye adlandırılma sadece insanlara özgü olmamıştır. Kutsal zamanlar, kutsal mekânlar, kutsal eşyaları da kapsamaktadır. Bu kutsallık onlara sorgusuz sualsiz kendini Tanrı yolunda adanmış olanlara verilmiştir.⁴⁰

Hz. İsa ile başlayan Hıristiyanlık, kendisinden sonra yerini alan havarileri, inananları ve azizler ile devam etmiştir. Hıristiyanlığı yaymak adına yapılan çaba ve uğraşların sonucunda bu "Aziz" kavramı daha çok saygı görmüştür. İsa'dan sonra havarileri, inananları, azizleri kendinin yolunda gitmiş ve faaliyetlerini hep bu yönde göstermişlerdir. O dönemde çok saygı ve ilgi duyulan azizler yapmış oldukları Hıristiyanlığı yayma çabalarıyla bugün adlarını hala duyulur yapmışlardır. Sadece bu faaliyetler Hıristiyanlık adına yapılmış öğretileri yaymak olmamakla birlikte göstermiş oldukları bazı mucizeler de içermektedir. Hıristiyanlık inancında doğru inancın oluşmasında ve yer edinmesinde oldukça zorlu zamanlarda gayretler gösteren kimselere de aziz denilmiştir. Aziz ve azizeler, Hıristiyanlık inancına göre mucizeler yaptıklarına inanılan kutsallıklarıyla kabul görmüşlerdir. Azizlerin her birinin farklı mucizeler gösterdiği bilinmektedir. Bu aziz ve azizelerin Hıristiyanlığı yaymak ve insanları Hıristiyanlığa davet etmek amacının yanı sıra hastalara şifa sağlamak, doğaüstü güçler sergilemek, her daim doğru yol gösterme ve kötülüklerden koruduğuna inanılan kişilerdir. Bu aziz ve azizeler Tanrı tarafından yollanan mesajı Müjde (İncil), yaşayan insanlarla Tanrı arasında köprü görevini de sağladıkları bilinmektedir. Tamamen şeffaf şekilde yaşam sürmüşler ve kendilerine bahşedilen bu

³⁸ Zulüm ve şehitlik konusu erken kilise tarihinde üzerin de çok durulan temel konulardan biridir. Bu konularda yazılmış çok sayıda kaynak vardır. Bu konu hakkında yapılmış önemli çalışmalardan bazıları şunlardır; G. E. M. de Ste. Croix, "Persecution and Martyrdom," Christian Persecution, Martyrdom, and Orthodoxy, Michael Whitby and Joseph Streeter (derl.), New York 2006, ss. 35-251; G. W. Bowersock, Martyrdom and Rome, Cambridge, 1995; Graeme Clarke, "Third century Christianity? Cambridge Ancient History, (2 edition), XII, The Crisis of the Empire, A. D. 193-337, Cambridge 2005, s. 616-71; W. H. C. Friend, Martyrdom and Persecution in the Early Church: A Study of Conflict From the Maccabees to Donatus, Garden City, NY 1967;

³⁹ AKYÜREK, E., "Bizanslılar, Azizleri ve Khalkedon'lu (Kadıköy) Azize Euphemia", Sanat Dünyamız, 69-70, 1998.

⁴⁰ GÜÇ A., "Dinlerde Kutsal ve Kutsallık Anlayışı", Dinler Tarihi Araştırmaları, 337-353, 1998.

unvanı layığıyla yerine getiren imanlılar olarak ayrı tutulmuşlardır. Hristiyanlıkta bu unvan melekleri, peygamberleri ve havarileri de içine almıştır.⁴¹

Aziz ve azizeler Tanrı ve Kutsal Ruh ile iletişimi olduğuna inanılan ve Hristiyanlık dini için sürekli bir çaba içerisinde olup mucizeler gösteren kimseler olmuşlardır. Bu sebeple halk tarafından kabul görmüşlerdir. İlk başlarda karşı çıkılan aziz ve azizeler göstermiş oldukları mucizelerle insanlar arasında saygı duyulmuş ve inanç gereği kabul edilmişlerdir. Yaşadıkları dönemde kabul ettikleri din gereği oldukça zorlu hayatlar yaşamışlardır. Yine de dinlerinden vazgeçmeyerek birçoklarını peşinden getirmişlerdir.

Aziz kelimesi zamanla değişiklik göstermiştir. İlk zamanlar sadece peygamberler ve martyr (din şehitleri)'ne denilmiştir. Daha sonra işkencelere maruz bırakılan ama sonucunda şehit edilmeyen kişilere söylenmiştir. Hristiyanlığın resmen kabulünden sonra ise hayatından tatmin olmamış ve mütevazı inziva yaşamı sürmek isteyen ve inandığı dini insanlara öğretmiş keşişlere aziz denilmiştir. Sonrasında ise yönetici sınıflara aziz denilmiştir. Bu sebeple birçok şekliyle aziz kelimesi kullanılmıştır.

Azizler normal insanlar gibi hayat sürdürmüş kişilerdir. Aralarında bazılarının aziz olacağı önceden bildirilmiştir. Azizler hayatlarını Tanrılarına adanmışlardır. Onlara Hristiyanlığın buyurduğu çerçeve doğrultusunda yaşamışlardır. Kutsal Kitap'larını rehber bilmiş ve yeryüzündeki melekler ve Tanrılarının dostu olmuşlardır. Onlar Tanrı uğruna yeryüzündeki tüm velinimetlerden vazgeçmiş, insanoğluna sevgi ve sabrı öğretenler olmuşlardır. Kendilerini hiçe sayıp ilk olarak tanrı ve ülkelerini öne çıkarmışlardır. Yeryüzünde inandıkları kilise kadar gökyüzü kilisesine bağlı bir hayat yaşamışlardır. Bu sebeple bazıları hayattayken "Tanrı'nın Lütfu" ismi verilmiştir. Kendisinden yardım isteyen insanlara dualar etmiş ve Tanrı tarafından yaşanılacak olaylar kendilerine önceden bildirilmiştir. Bunun yanında insanlığa şifalar dağıtmış ve mucizeler göstermişlerdir. Onlar Tanrıları ile insanlar arasında aracı olmuşlardır. Azizler yaşarken olduğu gibi öldükten sonra da saygı duyulan kimselerdir. Zamanla aziz ve azizelerin rölükleri ve atfedilen kilise yapıları sayesinde onlara ait kültürleri oluşmuştur. İnsanlar onların iyileştirici gücü olduğuna inanmış ve ziyaret etmişlerdir.⁴²

Tüm azizleri anmak amacıyla onlar için anma günleri yapılmaktadır. Bir diğer ismi ise yortu günü (ölüm günü)'dür. Hepsi için toplu kabul gören gün 1 Kasım'dır. 1 Kasım hepsi için kabul görse de bazı azizler özel günlerde de anılmaktadır. Batı Kiliselerinde 1 Kasım yani Tüm Azizlerin Günü bilinen veya bilinmemekte olan kişilerin kutlanması günüdür. Doğu Kiliselerinde

⁴¹ BUDAK D., "Anadolu'da Yaşamış Aziz ve Azize Hayatlarının Dinler Tarihi Açısından Değerlendirilmesi", Yayımlanmış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2012.

⁴² KAZDHAN A., TALBOT AM, "Dumbarton Oaks Hagiography Database", Washington DC, Dumbarton Oaks, 1998.

Pentekost Günü'nden sonraki ilk Pazar günü kutlanmaktadır. Bu anma günlerinde ilahiler söylenmekte, adaklar adanmakta ve dualar bahşedilmektedir. Bunların haricinde her sene çeşitli tarihlerde "Aziz Anma Günleri" yapılmaktadır.⁴³

Budak (2012)'e göre, aziz ve azizeler kilise tarafından kabul görmekte olan ve insanlara en şeffaf olabileceğine inanılan kişiler olup, Tanrıya en yakın olduklarına inanılmaktadır. Dini gerekliliklerini yerine getirmekte olan her türlü fedakarlığı yapmış, çeşitli mucizeler göstermiş kişilere verilen bir unvandır. Tanrının kabul gördüğü kimseler olarak bilinmektedirler. Bu kimselerin çoğunlukla kutsal kabul edilmesi ölümlerinden sonra başlar. Benimsedikleri hayat tarzı, karakteristik yapıları onları kutsal mertebeye ulaştıran etmenler olmuştur. Örneğin Hristiyanlıkta İsa'nın bedeni kutsal bir kişilik olgusudur. İslam'da Kâbe kutsal bir yerdir. Aziz ve azizeler; Hristiyanlığın yayılmasında oldukça etkili olan, doğaüstü mucizeler gerçekleştirebildiklerine inanılan, şifacı olarak da bilinen, yol gösterici, adil ve koruyucu karakterdeki insanlardır. Antik dönemden süregelen azizler Hristiyanlık uğruna can vermiş, Hristiyanlığın kurallarına göre kusursuz yaşamış olup, Tanrı ile yeryüzündeki insanlar arasında bir bağlantı kurmuş kimselere aziz denilmiştir. Bu aziz ve azize statüsüne kavuşmuş kimseler çeşitli mucizeler göstermiştir. Tanrı tarafından verilen bu güç onları hem üstün hem de saygıdeğer kılmıştır. Hem insanların arasından olarak insanlığa hem de statüsüyle ve kutsallığıyla da Tanrı'ya yakın olan kimselerdir. Azizler buldukları kenti ve beraberinde yaşadığı insanları koruyucu, hastaları şifa dağıtıcı kimlikleri de bulunmaktadır.⁴⁴

Bizans kültüründe azizlerin kültleri önemli bir yer tutar, azizler birer ikon olarak kilise duvarlarında yer almış ve yaşam öyküleri ikona olarak betimlenmişlerdir. Azizlerin çileli yaşamları, mucizeleri, çektikleri ve şehit edilmeleri, minyatür ve ikonalarla birlikte duvar resimlerine de aktarılmıştır. Kutsal kişiler ya da azizler Bizans kültüründe insanların, her biri tek tek bireysel olan istek ve gereksinimlerini, yüceliği gereği bu özel isteklere uzak olan Tanrı'ya iletmek yükünü

üstlenmişlerdir. Azizler insan olmak niteliği ile insanlara, kutsallıkları nedeniyle de Tanrı'ya yakın olan kişilerdir. Kısacası, Bizanslılar hem dünyasal hem de tinsel gereksinimleri için doğrudan azizlere başvurmuşlardır.

⁴³ BUDAK D., age, s 121.

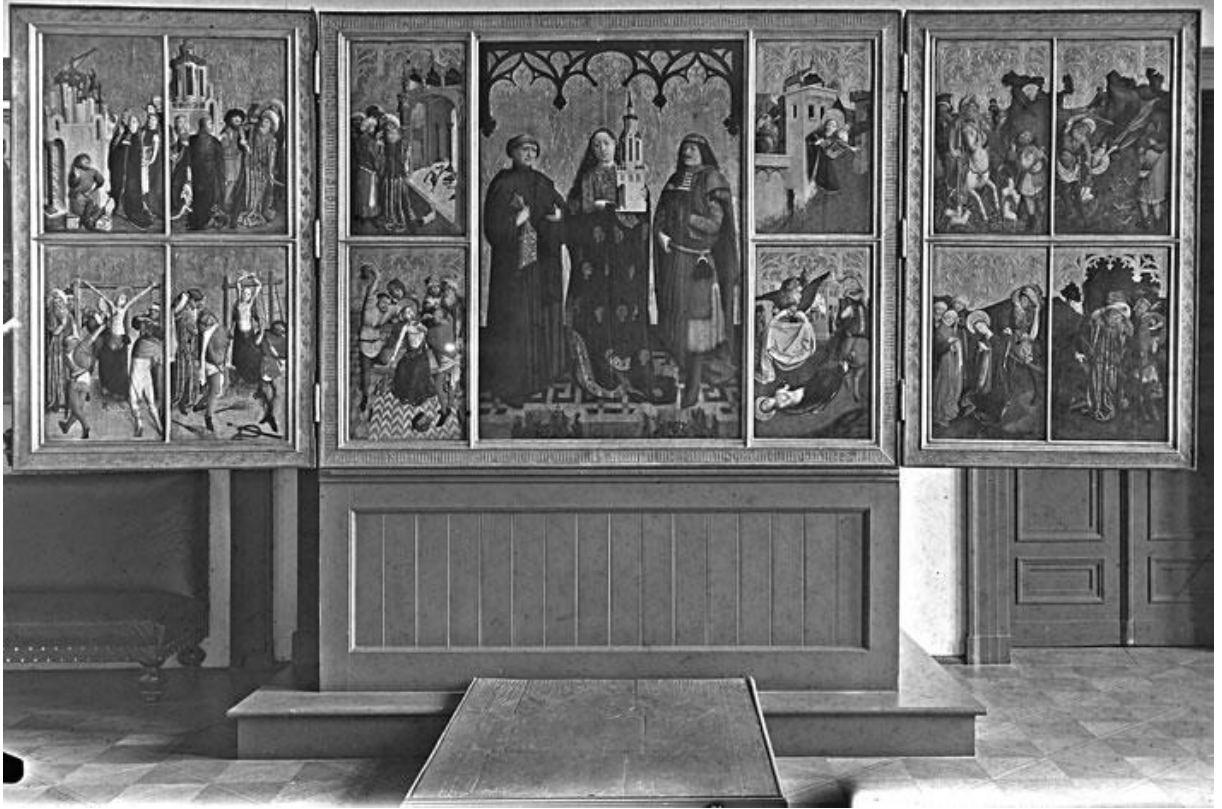
⁴⁴ AKYÜREK, E., age, s. 17.

BARBARA'NIN AZİZELİĞİ

Aziz Barbara erken hristiyan bir aziz ve şehitti. Doğu Ortodoks Kilisesi tarafından Büyük Şehit Barbara olarak da anılan azize, en çok zengin bir putperest olan öz babası tarafından kafasının kesilmesiyle ölüm almasıyla tanınıyor. Hristiyanlığa olan inancını kabullenemediği için, onu Romalı yetkililere teslim etmeden önce bir kulede izole etti. Ölümünden sonra babasının öldükten sonra yıldırım çarpması gibi birçok mucizenin olduğu söyleniyor. Aziz Barbara'nın intikamı yüzyıllar boyunca devam etti, ancak daha yakın zamanda, tarihi, hiçbir erken Hristiyan yazısının ondan herhangi bir referansı veya sözü olmadığı için din adamları tarafından meydan okundu.

Otantik erken Hristiyanlık otoriteleri Azize hakkında bir referans vermezler. Bu dönemin bilinen en eski St. Jerome martyrology kayıtlarının gerek özgün gerekse düzenlenmiş nüshalarında⁴⁵ Barbara hakkında bilgi yoktur. Orta çağın en çok kullanılan ve erken referans şehitler listesi, muhtemelen geç bir dönem kabul edilen 6. yüzyılda "şehitler takvimi" olarak, Roma, Afrika, Hristiyan Doğu'da ve Galya'da, rahipler tarafından derlenmiştir.⁴⁶ Bununla birlikte VII. yüzyıldan itibaren Roma'da St. Barbara (Bizans kaynaklarında Aya Varvara) tartışmasız doğu ve batı kiliselerinde büyük saygınlık kazanarak "Büyük Şehit" unvanı almıştır.⁴⁷

Mevcut haliyle şehitler listesi; 6. yüzyılın sonlarına kadar uzanmaktadır. "Doğu Kiliseleri, Roma Galya yerel martyrologies (şehitleri araştıran bilim), İtalya ve

⁴⁵ İlk düzenlenmiş belgeler (recension) Kuzey İtalya'da derlenmiş, olduğunu Hippolyte Delehaye görüşüdür. Mevcut haliyle şehitler listesi; 6. yüzyılın sonlarına kadar gider. "Doğu Kiliseleri, Roma Galya yerel martyrologies (şehitleri araştıran bilim), İtalya ve Afrika'nın bazı genel martyrologies ve bir dizi Kilise yerel bir martyrology genel bir martyrology kombinasyonu sonucudur.

⁴⁶ Jerome, Vita Malchi, "Introduction, Text, Translation, and Commentary, Oxford Classical Monographs", Oxford, Introduction, s..1-3, 2015.

⁴⁷ DELEHAYE Hippolyte, "Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanæ Propylæum ad Acta Sanctorum", 1902.

Afrika'nın bazı genel martyrologies ve bir dizi Kilise yerel bir martyrology genel bir martyrology kombinasyonu sonucudur. Bizans Kilisesi Menologia Aziz efsaneleri derlemeleri konusunda önemli ortaçağ koleksiyonudur. Hayatı hakkında çok az bilgi mevcuttur. Azizlerin hayat hikayeleri ve efsanelerim derlemiştir. Bu konuda Fransa Vienne Piskoposu Ado tarafından 850 yıllarında hazırlanan "Şehitler Listesi"nde St. Barbara Mısır Kıpti Kilisesinin geleneklerine uygun şekilde yortu günü 16 Aralık olarak kayıtlıdır.⁴⁸

Daha sonraki martoloji eserlerinde St. Jerome ve Bede "Romae Barbarae virginis" veya "apud Antiochiam passio St. Barbarae virg" olarak bahsederler. Muhtemelen de, daha eski bir Arap metnine dayanarak XI. yüzyılın sonunda bir derleme olarak ortaya çıkan Kıpti Hıristiyanların Azizler Takvimi Synaksarium(derleme)'da Barbara'nın İmparator Maximianus zamanında etkili bir kişi olan Dioskoros tarafından Vali Martanus'a teslim edildiğini ve Azize Julia ile birlikte kafasının kesildiğini belirtmektedir. Bu değişik kayıtlardaki bilgiler bize göstermektedir ki, St. Barbara veya Ortodokslarca Aya Varvara ismi ile kabul gören Azizenin, IX. yüzyıldan itibaren yerel ölçülerde kalmayıp gerek doğu, gerekse batı Kilisesince Kutsal Azizler arasında tanındığını ortaya koymaktadır. Enkomion veya Menologium yani ilahilerde Azize Varvara'nın adı yer almaktadır.⁴⁹

13-15. yüzyıllar arası bir elyazması duada şu şekilde yazılıdır: "...ve Azize Barbara ile Azize Juliana'nın şehit olmaları adına yeryüzünden, tüm yaşayanlardan açlık, sürgün ve sefaleti sonsuza kadar uzak tut...". Acı çekme (Sakrement of Penance) ve Hz. İsa'nın Son Yemeğini anma (Holy Eucharist) ayinleri süresince ölümündeki dirayeti nedeniyle anılır. 1448 yılındaki bir olay Azizenin Hıristiyan inancındaki önemini daha da arttırıp yaygınlaştırdı. Bu olay şu şekilde gelişti. "Gorkum'da ateşe atılarak yanmaya mahkum Henry Kock isimli bir adam, her zaman büyük bağlılık gösterdiği Azizeye yakarınca; yardımına gelen azize Kock'a yakılma odasından kaçarak son duasını yapma imkanı sağladı. Benzeri bir durum "legenda Aurea'nın bir ekinde de görülmektedir."⁵⁰

Papa XIII. Gregory'nin 1584 yılı "Roman Martyroloji"sinde azizeden şu şekilde bahseder. "...uzun bir hapislikten sonra bakire, şehit, azize Nikomedia'da meşalelerle yakıldı. Göğüsleri kılıçla kesildi ve daha bir çok işkenceden sonra şehitlik tacını taktı". Hıristiyan olduğunu açıklamasının ardından babası tarafından öldürülmeye götürülen Azize Barbara'ya çok çeşitli işkenceler uygulanır. Çıplak olarak sokaklarda dolaştırırken bir melek azizeyi örtü ile sarar. Eyalet yöneticisi Martianus, cezasını; babasının kızının başını kılıçla uçurmak şeklinde öldürülmesini şeklinde belirler. Sonuç olarak : Ölüm kararı uyarınca baba kendi kızının kafasını kılıçla uçurunca, elindeki kılıç'a yıldırım düşer ve çarpılarak vücudu kül olur.

St. Barbara; yıldırım, fırtına, deprem ve ateş gibi doğal afetler ile ani ölümlerden korkanların yanı sıra benzer nedenlerle silahçılar, topçu birlikleri, simyacılar, itfaiyeciler ve madencilerin baş Azizesi olur. Yine acılar çektirilerek Barbara'ya yardımları nedeniyle onunla birlikte şehit edilen Juliana ile birlikte Valentinus adlı fakir bir adam tarafından gömülen Azizenin mezarına gelen hastalar tedavi, hacılar da

⁴⁸ GÜNGÖR Yüksel, "İlkçağda Nikomedia (İzmit)'dan Hıristiyanlık Tarihine Yayılan Işık; Santa Barbara", Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu – III, 2016.

⁴⁹ GÜNGÖR Yüksel, age. s.34.

⁵⁰ GÜNGÖR Yüksel, age. s.34.

teselli buldular. Son olarak 1969'da resmi Katolik azizler takviminden çıkarıldı. Buna rağmen, birkaç kilisede saygıdeğer olmaya devam ediyor.

Şehitler Çağı'nda 28 Aralık 304'de 20.000 kişi Hıristiyan inancına mensup oldukları için; Pagan inancın hakim olduğu Roma topraklarında İmparator Maximianus tarafından katledilerek Nikomedia kentinde şehitlik makamına erişmişlerdir. Bu katliamlar belirli aralıklarla, 313 yılında imzalanan Milano Fermanı'na kadar sürüp gitmiştir. Bu Ferman ile Hıristiyanlara ibadet özgürlüğü tanınarak, bölge kitlesel ölümlerle sonuçlanmayan, baskı ve zulümlerden uzak, geçici de olsa bölge barış dönemine kavuşmuştur. Milano Fermanı sonrası, hükümdarlığını Nikomedeia'da sürdüren Licinius, daha sonra Hıristiyanları karşısına alarak zulüm etmeğe başladı. Ancak eziyetler daha önceki dönemlerdeki kadar sert değildi.⁵¹

Milano Fermanı'ndan (313) sonra Hıristiyanlığa girişler artmıştı. Nitekim dördüncü asır Hıristiyanlığın en fazla yayıldığı dönemdir. Bu dönemde Hıristiyan Kiliselerine devlet tarafından sağlanan büyük maddi destek ve bunun bir neticesi olan zenginlik insanların kiliseye yönelmesinin nedenidir. Dindar Hıristiyanlar kiliseye yeni katılan bu halk kitlelerini samimi bulmayarak, kendilerini "sıradan kalabalıklar" diye tanımladıkları bu kimselerden ayırmış ve hakiki Hıristiyan yaşamına talip olmak için çöllere yönelmişlerdir.⁵² Bunun bir sonucu olarak; 4. yüzyılda, çok sayıda münzevi ortaya çıkmış, bakireler ve keşişler İmparatorluk dahilindeki yaşayan Hıristiyan topluluğunun "yeni şehitleri" olarak algılanmışlardır.

Hıristiyan kahramanlığının en eski şekli ve bireyin kendini tanrıya elden gelen en iyi adanma şeklinin bir sembolü olan "şehitlik" in yerini, en yüksek değer adına yapılan manevi fedakarlık olan, bekar inziva hayat almıştır. Hıristiyanlıktaki manastır hayatında dini sebeplerin yanında, Hıristiyanların ilk dönemlerinde yaşadıkları sosyal ve siyasi şartlar da insanları böyle bir hayata yönelmelerine neden olmuştur. Zira Hıristiyanlar, II. yüzyılın başından itibaren başlayan III. ve IV. yüzyıllarda devam eden Romalıların Hıristiyanlığı ortadan kaldırmak amacıyla gerçekleştirdikleri bir zulüm dönemini yaşamışlardır. Roma İmparatorluğu, bünyesinde Yahudilik gibi birçok dinin yaşamasına izin vermesine rağmen Hıristiyanlar için aynı durum söz konusu olmamıştır. Çünkü Yahudilik ulusal bir temele dayanmakta ve putperestlikten Yahudiliğe geçiş sınırlı olmakta idi. Ancak Hıristiyanlığın evrensel bir yönü olması ve

⁵¹ R. Janin, Bithynia mad. "Dictionnaire Ecclesiastique", Paris, 1937. eilt. 9, s. 24-25.

⁵² CLARK Elizabeth Ann, "Reading Renunciation: Asceticism and Scripture in Early Christianity", Princeton 1999, s. 22, 23.

İmparatorluğun geleceği için tehlike olarak görülmesi gibi nedenlerden dolayı Decius, Valerianus, Diocletionus ve Galerius gibi imparatorlar Hıristiyanlara karşı bir kıyım içerisine girmiş ve bu dini ortadan kaldırmaya çalışmışlardır.

Anadolu'da Roma Döneminde Nikomedia'ya atanan Roma Valisi Plinius'un mektuplarından başlayarak, Eusebius, Lactantius, Klemens Löfter'in kaleme aldıkları eserlerinden ve Catholic Encyclopedia 1913 baskısı Nicomedia maddesinde görüleceği gibi "Hıristiyanlığın Şehitler Çağı" olarak adlandırılan dönemde, Nikomedia ise "Şehitler Kenti" olarak anılmasının nedeni ise; tüm şiddeti ile uygulanan baskı ve zulümlere karşılık Nikomedia halkının binlerce şehit vermesidir³⁰. İşte bu şehitler listesinde yer alan St. Barbara Nikomedia'nın olduğu kadar günümüz Hıristiyanlık tarihinde aziz olarak önemini Katolik ve Ortodoks dünyası başta olmak üzere Hıristiyan Dünyasının büyük coğrafyasında saygı görmektedir.

ON DÖRT KUTSAL YARDIMCI

On Dört Kutsal Yardımcı, Roma Katolik Hıristiyanları tarafından bir araya getirilmiş bir aziz/azizeler grubudur. Roma Katolik Kilisesi'ne göre bu kutsal insanların özellikle çeşitli hastalıklara karşı etkili olduğuna inanılmaktadır. Bu aziz/azizelerin büyük hastalıklara, ıstırap veya üzüntü içinde veya sıkıntı ve dertli insanlara yardımcı olduklarına inanılır. Bu 14 Kutsal Yardımcı; hapsedilenler ve alıkonulanlar adına, tüccarlar ve hacılar adına, ölüme mahkum edilenler için, savaşta olanlar için, doğumda veya düşükle mücadele eden kadınlar için, günahlar için ve ölümler için de yardım edebilmektedir.

Roma Katolik Kilisesi tarafından azizlik mertebesine yükseltelen bu 14 yardımcı önem sırasına göre; Aziz George, Blase, Erasmus, Pantaleon, Vitus, Christopher, Denis, Cyriacus, Acacius, Eustace, Giles, Margaret, Barbara ve Catherine'dir. Bu 14 Kutsal Yardımcıdan Giles hariç tüm azizler şehit edilmişlerdir. 14 Kutsal Yardımcı arasında üç bakire kadın şehit de vardır. Bu üç bakire şehitle birlikte diğer azizler de anılmaya başladıkça, sanat eserlerinde birlikte temsil edildiler. Bu azizlerin popüler görünüşleri genellikle kutsal emanetlerini tutan bir çeşitli manastırlarda tasvir edilmektedir.

İşte on dört Kutsal Yardımcı'nın her biri hakkında biraz bilgi:⁵³

Aziz George: Hayatı hakkında kesin olarak çok az şey bilinse de Aziz George imparator Diocletianian'ın zulmü altında dördüncü yüzyılda şehit oldu. Diocletian'ın ordusunda bir asker olan Aziz George, Hristiyanları tutuklamayı ve Roma tanrılarına kurban vermeyi reddetti. Diocletianian'ın fikrini değiştirmek için verdiği rüşvetlere rağmen, Aziz George emri reddetti ve işkence gördü ve sonunda suçları nedeniyle idam edildi.

Aziz Blase: 4. yüzyıldaki bir diğer şehit, St. Blase'nin ölümü St. George'unkine çok benziyor. Hristiyan zulmü sırasında Ermenistan'da bir piskopos olan St. Blase, sonunda ölümden kaçınmak için ormana kaçmak zorunda kaldı. Bir gün bir grup avcı St. Blase'yi buldu, tutukladı ve yetkililere geri getirdi. Tutuklandıktan bir süre sonra, boğazına tehlikeli bir şekilde balık kemiği saplanmış bir oğlu olan bir anne St. Blase'yi ziyaret etti ve onun kutsamasıyla kemik yerinden çıktı ve çocuk kurtarıldı. St. Blase, Kapadokya valisi tarafından pagan tanrılarına olan inancını ve fedakarlığını kınaması emredildi. Reddetti ve acımasızca işkence gördü ve sonunda bu suç için kafası öldürüldü.

St. Erasmus: 4. yüzyılda Formia piskoposu olan St. Erasmus (St. Elmo olarak da bilinir) imparator Diocletianian döneminde zulümle karşı karşıya kaldı. Rivayete göre, bir kuzgun tarafından beslendiği ve zulümden kaçmak için bir süre Lübnan Dağı'na kaçtığı söylenilir. Yeri bulunduktan sonra tutuklanıp hapse atıldı, ancak bir meleğin yardımıyla birden fazla mucizevi kaçış yaptı. Bir ara bağırsaklarının bir kısmının sıcak çubuklarla çekilmesiyle işkence gördü. Bazı rivayete göre bu yaralar mucizevi bir şekilde iyileşmiş ve doğal sebeplerden ölmüş, bazıları ise şehit edilmesinin sebebinin bu olduğunu belirtmektedir.

St. Pantaleon: Diocletianians döneminde zulüm gören bir başka azizdir. İmparator Maximianus'un doktoru olarak çalıştı. Efsaneye göre, Aziz Pantaleon zengin mirasını kıskanan akrabaları tarafından imparatora Hristiyan olarak ihbar edilmiştir. Pagan tanrılara tapmayı reddettiğinde, St. Pantaleon işkence gördü. Etinde meşaleler yakmak, sıvı kurşun banyosu, bir taşla bağlı denize atılmak vb. Her seferinde, bir rahip şeklinde ortaya çıkan mesih tarafından ölümden kurtarıldı. St. Pantaleon ancak kendi şehit olmasını arzuladıktan sonra başarılı bir şekilde kafasının kesilmesine neden oldu.

Aziz Vitus: Ayrıca Diocletianian'ın zulmüne uğrayan 4. efsaneye göre, Aziz Vitus birçok dönüşüme ilham verdi ve hristiyanlıktan nefret edenleri kızdıran birçok mucize gerçekleştirdi. Aziz Vitus, Hristiyan hemşiresi ve kocası, inançlarından vazgeçmeyi reddettiklerinde idama sevk edildiklerini emreden imparatora ihbar edildi. St. Pantaleon gibi, onları öldürmek için kolezyumdaki aslanlara serbest bırakmak da dahil olmak üzere birçok girişimde bulunuldu, ancak her seferinde mucizevi bir şekilde teslim edildiler. Sonunda rafta ölüme kondular.

Aziz Christopher: Aslen Reprobos olarak adlandırılan aziz Christopher, bir keşiş olan Reprobos'un telkinleri ile Hristiyanlığı seçmiştir. Tanrı tarafından insanları

⁵³ <https://www.catholicnewsagency.com/news/43815/the-fourteen-holy-helpers-plague-saints-for-a-time-of-coronavirus>, Er. Tarihi; 09.03.2022.

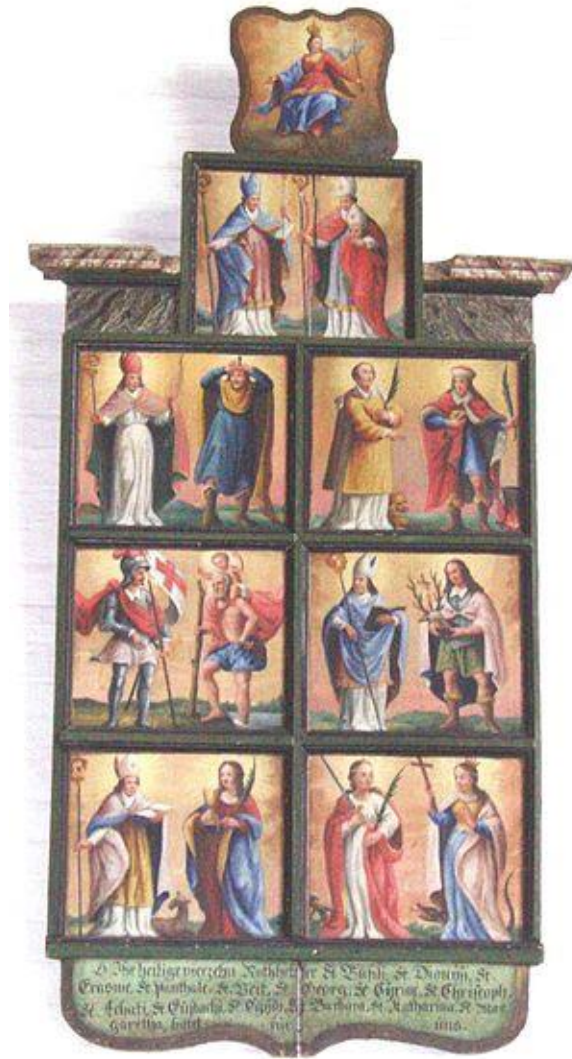
köprünün olmadığı taşkın bir dereden taşımaya yardımcı olmak için gücünü ve kaslarını kullanmaya çağırılmıştır. Bir keresinde kendini Mesih olarak duyuran bir çocuk taşımış ve Reprob'ın adı "Christopher" ya da mesih taşıyıcısı olarak anılmıştır. İmparator Decius, Christopher'ı tutuklattı, hapsetti ve işkence etti. Oklarla vurulmak da dahil olmak üzere birçok işkenceden teslim edilirken, Christopher'ın kafası 250 yılı civarında öldürüldü.

St. Denis: St. Denis'in çelişkili yaşam öyküleri vardır, bazı hesaplar onun St. Paul tarafından Atina'da Hıristiyanlığa ikna edildiği ve daha sonra ilk yüzyılda Paris'in ilk Piskoposu olduğunu iddia eder. Diğer anlatımlar onun Paris Piskoposu olduğunu ama üçüncü yüzyılın şehidi olduğunu iddia ediyor. Bilinen şey, sonunda Fransa'ya gelen gayretli bir misyoner olduğu ve Montmartre'de (Şehitler Dağı) inanç için birçok erken Hıristiyan'ın öldürüldüğü bir yerde öldüğü düşünülmektedir.

Aziz Cyriacus: 4. yüzyılda bir başka şehit olan, bir diyakoz olan Aziz Cyriacus, imparatorun kızını İsa adına iyileştirdikten sonra imparator Diocletianus tarafından önemszenmiştir. Diocletianus öldükten sonra, halefi imparator Maximin, Hıristiyanlara zulmü artırdı ve hapiste işkence gören ve Hıristiyanlıktan feragat etmeyi reddettiği için kafası öldürülen Cyriacus'u hapsetti.

Aziz Acacius: İmparator Galerius'un yönetimindeki dördüncü yüzyıl şehidi aziz Acacius, geleneğe göre ona "Hıristiyanların Tanrısı'nın yardımını çağırın" diyen bir ses duyduğunda Roma ordusunda yüzbaşıydı. Sese uydu ve hemen Hıristiyan inancında vaftiz istedi. Ordunun askerlerini dönüştürme konusunda gayretli bir şekilde yola çıktı, ancak kısa süre sonra imparatora ihbar edildi, işkence gördü ve sorgulanmak üzere mahkemeye gönderildi ancak inancını kınamayı reddetti. Bazıları mucizevi bir şekilde iyileştiği daha birçok işkenceden sonra, Aziz Acacius'un 311 yılında kafası öldürüldü.

Aziz Eustace: İmparator Trajan'ın zulmüne uğrayan bu ikinci yüzyıl şehidi hakkında çok az şey biliniyor. Geleneğe göre Eustace, avlanırken bir geyiğin boynuzları arasında beliren bir Haç vizyonundan sonra Hıristiyanlığa geçen ordudaki bir generaldi. Ailesinin hıristiyanlığı kabul etmesini sağladı. O ve karısı pagan bir törene katılmayı reddettikten sonra yakılarak öldürüldü.

Aziz Giles: Kutsal Yardımcılardan biri olan ve şehit olmadığı kesin olarak bilinen tek kişidir. Aziz Giles, bir asil olarak doğmasına rağmen Atina bölgesinde yedinci yüzyıl keşişi oldu. Sonunda St. Benedict'in egemenliği altında bir manastır bulmak için doğaya çekildi. Kutsallığı ve gerçekleştirdiği mucizelerle ünlü oldu. Giles 712 yılı civarında huzur içinde öldü.

Aziz Margaret: Diocletianian'ın zulmüne uğrayan bir diğer şehit St. Margaret, St. Vitus gibi, kız kardeşinin etkisiyle Hıristiyanlığa geçerek babasını kızdırdı ve onu reddetmesine neden oldu. Kutsanmış bir bakire olan Margaret, bir gün bir Romalı onu fark ettiğinde ve onu karısı veya cariyesi yapmaya çalıştığında koyun sürüleriyle ilgileniyordu. Kabul etmeyince, Romalı Margaret'i mahkemeye çıkarttı ve burada inancını kınaması ya da ölmesi emredildi. Reddetti ve canlı canlı yakılıp kaynatılması emredildi ve mucizevi bir şekilde her ikisinden de kurtuldu. Sonunda kafası kesilerek öldürüldü.

Aziz Barbara: Çalışmamızda detayları ile anlatılacak, üçüncü yüzyıl şehidi Barbara, kendisini dünyadan uzak tutmaya çalışan zengin bir adamın kızıdır. Barbara'nın hristiyan olduğunu öğrenen babası şiddetle karşı çıkmış ve işkence görmesini ve kafasının kesilmesini emreden yerel yetkililerin önüne çıkarmıştır. Efsaneye göre, kısa bir süre sonra bir yıldırım sayesinde kendisini öldüren babası da ölmüştür.

İskenderiyeli Aziz Catherine: Dördüncü yüzyıl şehidi olan Aziz Catherine, Mısır Kraliçesi'nin kızıydı ve İsa ve Meryem'in imgelemine ardından Hıristiyanlığa geçti. Kraliçe de ölümünden önce Hıristiyanlığa geçti. Maximinus Mısır'da Hıristiyanlara zulmetmeye başladığında, Aziz Catherine onu azarladı ve ona tanrılarının sahte olduğunu kanıtlamaya çalıştı. İmparatorun en iyi din alimleriyle tartıştıktan sonra, çoğu argümanları nedeniyle din değiştirdi, Catherine belaya uğradı, hapsedildi ve sonunda kafası öldürüldü.

Roma Katolik Kilisesi tarafından bir araya getirilmiş bir aziz/azizeler grubunun Hristiyanlık inancında önemli görevleri ve koruyuculukları vardır. Bu kutsal insanların şefaatlerinin yüzyıllar boyunca hristiyanları çeşitli sıkıntı, dert ve yaşam biçimlerine göre koruduklarına inanılır. Bunları aşağıdaki şekilde gruplandırmak mümkündür.⁵⁴

⁵⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Fourteen_Holy_Helpers, Er. Tarihi; 09.03.2022.

Kutsal 14 Aziz ve Koruyuculukları;

ADI	KUTSAL GÜNÜ	KORUYUCULUKLARI
George (Georgius)	23 Nisan	Evcil hayvanların sağlığı için, herpetik hastalıklara karşı ve askerlerin koruyucusu.
Blaise (Blase, Blasius)	3 Şubat	Boğaz hastalığına karşı ve evcil hayvanların korunması için
Erasmus (Elmo)	2 Haziran	Bağırsak rahatsızlıklarına, mide rahatsızlıklarına, evcil hayvanlara ve denizcilerin koruyucusu.
Pantaleon (Panteleimon)	27 Temmuz	Hekimlerin ve ebelerin koruyucusu, evcil hayvanların korur ve kanser ve tüberküloza karşı korur.
Vitus (Adam)	15 Haziran	Epilepsi, zor çalışma koşulları, yıldırım, hayvanların ısırıkları ve fırtınalara karşı ve evcil hayvanların koruyucusu.
Christopher (Christophorus)	25 Temmuz	Seyahat ederkentehlikelere karşı
Denis (Dionysius)	9 Ekim	Baş ağrısına ve şeytani ele geçirmelere karşı
Cyriacus	8 Ağustos	Ölüm döşeği, göz hastalıkları ve şeytani ele geçirme üzerine ayartmaya karşı
Agathius (Acacius)	7 Mayıs	Baş ağrısına karşı
Eustace (Eustachius, Eustathius)	20 Eylül	Aile anlaşmazlığına karşı, ateşe karşı, avcılarının ve sorunla karşı karşıya olanların koruyucusu.
Giles (Aegidius)	1 Eylül	Vebaya, epilepsiye, akıl hastalığına ve kabuslara karşı, iyi bir itiraf için ve sakatların, dilencilerin, demircilerin ve emziren annelerin koruyucusu.
Antakyalı Margaret	17 Temmuz	Doğumdaki kadınların koruyucusu, sırt ağrısına karşı ve şeytanlardan kaçmak için çağrılır.
Barbara	4 Aralık	Ateş ve ani ölüme karşı, yıldırım ve ateşe karşı ve iş yerinde ani ve şiddetli ölüme karşı; inşaatçıların, topçuların ve madencilerin koruyucusu.
İskenderiyeli Catherine	25 Kasım	Ani ölüme ve dil hastalıklarına karşı; filozofların, ilahiyatçıların, bakirelerin, kız öğrencilerin, vaizlerin, ölenlerin, çarkçıların, mekanikçilerin, çömlekçilerin ve tekerleklerle çalışan diğer zanaatkarların koruyucusu.

Roma Katolik Kilisesi tarafından 15. yüzyılda tüm bu aziz/azizeler 14 Kutsal Yardımcı olarak isimlendirilerek, hristiyan inananlar tarafından kabul edilmişlerdir. Bu azizlerin her birinin ayrı bir kutsal/anma günü varken On Dört Kutsal Yardımcı için 8 Ağustos'ta grup olarak kutlanan bir tarih belirlenmiştir. Ancak bu kutlama hiçbir zaman evrensel bir değer kazanmamış genel Roma Takvimi'nin bir parçası olmamıştır. Bu takvim 1969'da revize edildiğinde St. Barbara, St Catherine, St Christopher ve St Margaret'in kutsal günleri Katolik Takvimi'nden çıkarılmıştır.

AZİZE BARBARA’NIN KENTİ NIKEMEDIA (KOCAELİ)

Roma ve Bizans Dönemleri’ndeki ismi ile Nikomedia, İ.S. 4. yy.’ın ilk yarısında Roma, İskenderiye ve Antakya ile birlikte Roma İmparatorluğu’nun en önemli dört şehrinden biri idi ve bir liman kenti olması yönüyle, özellikle mermer işletmeleri, mermer işleme atölyeleri ve bu ürünlerin ticareti açısından Roma İmparatorluğu ekonomisine büyük katkı sağlıyordu.⁵⁵ Birçok önemli yolun kesiştiği bir bölgede kurulmuş bu büyük metropolün Geç Antik Dönemi ile ilgili olarak MS 4. yy.’ın ortasında bilinen en önemli tarihi kayıtlardan biri 24 Ağustos 358 yılında kentte yaşanan büyük depremdir.⁵⁶

Bu dönemde kentin piskoposu olan Nikomedia’lı Kekropios işte bu deprem sırasında ölmüştür. Bu tarihten sonra 50 gün boyunca kentte yangınların sürdüğü bilinmektedir.⁵⁷ MS Aralık 362 tarihinde kentte tekrar deprem olmuş ve Nikomedia’da ayakta kalan son yapılar da bu deprem sonrası yıkılmıştır.⁵⁸ Nikomedia kenti bu son depremden sonra daha küçük ölçekli olarak yeniden kurulmuştur. MS 395 yılında Konstantinopolis’in, yani İstanbul’un Doğu Roma İmparatorluğu’nun merkezi olması ile Nikomedia’nın önemi azalmaya başlamıştır. Dolayısıyla MS 4. yy.’ın sonu ile 5. yy. Nikomedia için MS 4. yy.’ın ilk yarısı kadar parlak geçmemiştir. MS 451 yılında kentte İstanbul Patrikhanesi’ne bağlı bir piskoposluk mevcuttu ve Nikomedia Metropolitliği bir Doğu kiliseleri listesi olan *Notitiae episcopatum*’da İstanbul Patrikhanesi’ne bağlı metropolitlikler arasında yedinci sırada idi. MS 6. yy.’ın ilk yarısında Bizans İmparatoru I. Ioustinianos Dönemi’nde (hüküm süresi MS 527-565), şehir Anadolu’nun birçok yerinde olduğu gibi yeni kamu binalarının inşa edilmesi ile büyümüştür.⁵⁹

⁵⁵ LAFLI Ergün, “Geç Antik Çağ ve Bizans Dönemleri’nde Nikomedia’nın Önemli Bazı Dini Şahsiyetleri”, www.academia.edu, Er. Tarihi; 06.03.2022.

⁵⁶ MARCELLINUS Ammianus, History, Cilt I, Loeb Classical Library 300, Cambridge, MA/Londra, Harvard University Press, 1950, 17.7.1; ve Ayşe Çalık Ross, Antik İzmit: Nicomedia, Delta Yayınları Arkeoloji Kitapları 1, İstanbul, Delta Yayıncılık, 2007, s. 23.

⁵⁷ ROSS Ayşe Çalık, “Ancient Izmit: Nicomedia”, Delta publishing house archaeological books 1, İstanbul, Delta publishing house, 2007, s. 27.

⁵⁸ MARCELLINUS Ammianus, age, s. 22.6.

⁵⁹ BELKE Klaus, “Development of towns in northwestern Asia Minor during late antiquity”, Acta byzantina fennica 3 (2010), s. 59.

BARBARA İSMİNİN ANLAMI ve KULLANILIŞI

Barbara, çok sayıda dilde kullanılan belirli bir isimdir. Yunanca barbaros (Yunanca: βάρβαρος) kelimesinin "garip" veya "yabancı" anlamına gelen ve mevcut barbar teriminin de türetildiği kadınsı şeklidir. Bu isim, Yunanca bilmeyen tüm insanların adının verildiği eski Yunanca bárbaros "konuşmayı bilmeyen kekeme" kelimesinden de türemiş olduğu düşünülmektedir. Kelime daha sonra, ne Latince ne de Yunanca bilmeyen insanlara ve Hristiyanlık çağında ne İbranice ne de Hristiyan olan insanlara atıfta bulunularak kullanılan Latin barbarlığında geçmiştir. Barbar adının anlamı bu nedenle genel anlamda "yabancı" olabilir.⁶⁰

Barbara, Şili, Macaristan, Polonya ve Slovakya'da doğan kız çocukları için en popüler 100 isim arasında yer almaktadır. 2012 yılında, hem Çek Cumhuriyeti'nde (Barbora olarak yazıldığı) hem de Gürcistan'da doğan kız çocuklarına verilen ilk 10 isim arasında yer aldı. Rus versiyonu Varvara, 2012'de kız çocuklarının en iyi isimleri arasında yer aldığı Estonya gibi eski Sovyet cumhuriyetlerinde ve Moskova'da 2013'te doğan kızlar için sekizinci en popüler isim olduğu Rusya'da da popülerliği geri dönüyor. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki popülaritesi, 1930'larda üçüncülükten, 310 yeni doğmuş Amerikalı kız için kullanıldığı 2013'te 838'inci sıraya gerilemiştir.

İtalya'da Barbara özellikle 1970'lerde popülerdi: 1969'dan 1977'ye kadar doğan kızlara verilen ilk 10 isim arasındaydı ve 1971'de 2. sıraya (Maria'nın arkasında) yükseldi. Aynı yıl Roma ve Bologna'da doğan kızlar için en yaygın isimdi. Çeşitli ülkelerde St. barbara'ya itafen kullanılan isimler de aşağıdaki şekildedir.

Babara (Hawaii)	Barbare (Gürcüce)	Barbro (Norveçce)
Babbie (İngilizce)	Barbary (İngilizce)	Barbuš, Baruš (Çekce)
Baiba (Letonca)	Bärbel (Almanca)	Barby (İngilizce)
Baibin (İr.Galcesi)	Barbera (İtalyanca)	Barča (Çekce)
Bára (Çekce)	Barbie (İngilizce)	Barunka (Çekce)
Barabal (İsk.Galcesi)	Barbo (Norveçce)	Baruška (Çekce)
Barb (İngilizce)	Barbora (Çekce)	Basia (Lehçe)
Barba (Faroe dili)	Barbora (Litvanyaca)	Baška (Lehçe)
Bàrbara (Katalanca)	Barbora (Slovakca)	Basieńka (Lehçe)
Bárbara (Galiçyaca)	Barborka (Slovakca)	Berberi (Frizyaca)
Bárbara (Portekizce)	Barbara (Macarca)	Borbala (Macarca)
Bárbara (İspanyolca)	Barbara (İtalyanca)	Varvara (Bulgarca)
Barbara (Hırvatça)	Barbara (Lehçe)	Varvara (Yunanca)
Barbara (İngilizce)	Barborka (Çekce)	Βαρβάρα (Yunanca)
Barbara (Fransızca)	Barbra (İngilizce)	Варвара (Rusca)
Barbara (Almanca)	Barbro (İsveçce)	Варвара (Ukraynaca)
Barbara (Slovenca)		

Aziz Barbara on dört kutsal yardımcıdan biridir. İsmi kökeni: Barb, Babs, Barbi, Barbie olarak bilinir. Diğer kelimeler, bab da dahil olmak üzere biraz daha az deşifre edilebilir. "Yerel bir sevgi terimi" Babby bebeğin yerel bir versiyonudur ve kısaltılmış form bab genellikle "aşk" veya "sevgili" için şefkatli bir terim olarak kullanılır.

⁶⁰ <https://www.italianames.com/name-meaning/barbara.php>, Er. Tarihi; 09.03.2022.

İngilizcedeki bebek (baby) ifadesinin azize Barbara'dan türediği de düşünülmektedir. Barbara için ortak takma adlar; Bab. Babs. Barbie'dir.⁶¹

Aziz Barbara, Ortodoks Hıristiyan Kilisesi'nin ilk azizlerinden biridir. Bayram günü her yılın 4 Aralık'ındadır. Hristiyanlıkta isim günü, Avrupa ve Amerika'nın bazı ülkelerinde ve genel olarak Roma Katolik ve Doğu Ortodoks ülkelerinde bir gelenektir. Yılın bir gününü kutlamadan oluşur. Kutlama doğum gününe benzer. Bir kişinin adının anıldığı yıllık bir kutlamadır ve yaşını hesaplamaya hizmet eder. Bebekler doğdukları gün adlandırılırlar. İnsanlar isim günlerinde arkadaşlarından ve ailelerinden hediyeler alırlar. Doğu Ortodoks Kilisesi'ne göre bir kişinin isim gününde kendisine aşağıdaki dua okunur.⁶²

“Bir arkadaş için isim günü dilekleri çok mutlu bir isim günü diliyorum. Tanrı bugün ve her zaman size inanılmaz nimetler yıksın. Sevgili dostum, isim günün için, sana dünyadaki tüm mutlulukları diliyorum çünkü benim için harika bir arkadaş oldun. İsim gününde sana en iyi dileklerimle.”

St. Barbara'nın kutsal adı Katolik olan bir çok kaşif ve gezgin tarafından yeni keşfedilmiş birçok coğrafi mekana da verilmiştir. İspanyol kaşif Sebastian Vizcaino, Aralık 1602'de kendisine itafen Santa Barbara adını verdiği gemisi ile Channel Adaları arasındaki kanaldan geçmiştir. Yolculuk sırasında yoğun bir sis oluşmuş ve sis temizlendiğinde adalar uzaktan görülebilmıştır. Tam olarak 4 Aralık 1602 tarihinde sislerin dağılması ile karşısına çıkan bu adalara Santa Barbara adını vermiştir. Seyir defterinde “gemi 4 Aralık Aziz Barbara Bayram Günü'nde bu bölgeden geçti” ifadesini düşmüştür. Santa Barbara kasabası, Presidio ve Mission'ın (1786) kurulduğu 1782 yılına kadar adlandırılmamıştır. Kasabanın veya bölgenin orijinal adı "La Laguna de Concepcion" idi.⁶³

⁶¹ <https://www.idsemergencymanagement.com/2021/06/08/what-does-barbara-mean-in-hebrew/>, Er. Tarihi; 09.0.2022.

⁶² <https://thenameofthename.com/name-day-calendar/?dt=04/12/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.

⁶³ <https://www.sbadventureco.com/blog/how-did-santa-barbara-get-its-name/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.

SAINT BARBARA'NIN KALINTILARI ve MUCİZELERİ

Azize Barbara'nın gerek ölümünden sonra gerekse de mezarı ve naaşı ile ilgili olarak birçok dini argüman ve inanış söz konusudur. Kocaeli-İzmit'de vefat ettiği düşünülen Barbara'nın aziz naaşı ilk olarak İstanbul'a daha sonrada Kiev'e taşındığı bilinmektedir. Gerek kabri başında yapılan dua ve ayinlerin gerekse de ona atfedilen bazı olayların onun mucizeleri olduğu konusunda Katolik ve Ortodoks Kiliselerinde çeşitli inanışlar mevcuttur.

Bu inanışlara göre⁶⁴; İngiltere Londra'daki Saint Barbara'nın vefatının hemen ardından dönemin Hristiyanları tarafından yapıldığı ve İstanbul'daki kilisede bulunduğu düşünülen bu ikon günümüzde Londra'da bulunan Saint Barbara'nın mucizevi bir simgesidir. Nesillerdir Mısırlı bir Yunan ailesine aittir. İskenderiye'de yaşarken onlara teslim edildi, Kutsal Topraklara hac yolculuğu sırasında onlarla birlikte seyahat etti ve İngiltere'ye taşınmaya karar verdiklerinde, şimdi bu simgenin Yunanlılar ve hatta Yunan olmayanlar arasında da oldukça bilinen bir ikondur.

Azize Barbara bayramında (4 Aralık), birçok dindar inançlı bu ailenin evine kabul edilir. Bir rahip de dua etmek için gelir. Hizmetin sonunda rahip, mucizevi simgenin önünde her zaman yanmaya devam eden nöbet lambasından yağı ile inananları kutsar. Bu simge İskenderiye'de birçok mucize yarattı ve Londra'da da mucizelerine devam ettiği inanılıyor. İskenderiye'de ölüme yakın olan hasta bir çocuğu kurtardı. Londra'da hasta bir kadını kanseri iyileştirdi. Hatta Amerika Birleşik Devletleri'nde kanserli bir kadının iyileşmesine yardımcı oldu ve Saint Barbara'nın kendisi ortaya çıktıktan sonra Yunanistan'daki genç bir kıza güç verdi. Dünya çapında ikonunu inanç ve saygıyla anan birçok inanana güç ve şifa vermiştir.

Benzer şekilde Yunanistan'ın Nafplio kentindeki Santa Barbara kilisesinde Azize Barbara'ya ait büyük bir ikon bulunmaktadır. Saint Spyridon Kilisesi'nde, kilisenin ana duvarındaki ikon, Aziz Barbara'nın mucizevi simgesi olarak kabul görmektedir. 1897'de Anthony Barou tarafından St. Spyridon cemaatinin sadık kadınları ile birlikte boyanmıştır.

1928'de Nafplio'da ölümcül bir veba hastalığı yaşanmış, o zamanlar, tüm umutlar tükenmiş gibi görüldüğünde ve insanları iyileştirmek için hiçbir ilaç bulunmadığında, inançlı kişi gözyaşlarıyla Saint Barbara'nın simgesine gitmiş ve ölümcül salgını durdurmak için Nafplio boyunca mucizevi simgeyle bir ayin yapmıştır. Aziz Barbara bu kişinin dualarını

⁶⁴ Bu mucize ve inanışlar <https://www.johnsanidopoulos.com/2009/12/various-miracles-of-saint-barbara.html>, Er. Tarihi: 12.03.2022 sitesinden tercüme edilmiştir.

duymuş ve ölümcül veba hemen sona ermiştir. Minnettarlıkla, her yıl Saint Barbara bayramında, 3 Aralık'taki Büyük Vespers'in ardından bu mucizeyi anmak için Saint Spyridon Kilisesi'nde aynı ikonla bir ayin düzenlenir.

Yunanistan'ın Zakynthos kentindeki Aziz Barbara'nın Mucizevi simgesi Zakynthos adası, inananlar tarafından kendisine atfedilen bir mucize nedeniyle Aziz Barbara'ya özel bir saygı duruşunda bulunulur. 18. yüzyıl boyunca periyodik olarak adanın sakinleri çeşitli küçük çiçek salgınları yaşadılar. 26 Mart 1795'te Venedikliler, kipon banliyösünde Krokou Aziz Barbara'nın simgesiyle işlemleri için sadık Ortodokslara izin verdiler. Aziz Barbara anısına düzenlenen ayinin hemen ardından çiçek hastalığı salgını sona ermiştir. Bu mucizenin ardından, Saint Barbara'nın birçok simgesi, inananlar tarafından ada genelindeki çeşitli kiliselere yerleştirilecek şekilde desteklenmiş ve onların koruyucusu ve şifacısı olduğunu kanıtlamıştır.

Yine bir başka inanışta; yerel geleneğe göre, 1380'de Osmanlılar Trakya bölgesinde bulunan Drama şehrini ele geçirdiğinde, bir gölün yanında (Aziz Barbara'nın adını taşıyan) Aziz Barbara'ya adanmış bir kiliseyi yıktılar ve onun yerine bir cami inşa etmek istediler. 4 Aralık Aziz Barbara bayramında cami binasının bulunduğu bölgeyi su bastı. İnşaatin imkansız hale geldiği ve Aziz Barbara'nın bayram günü mucizevi müdahalesiyle cami binasının terk edildiği noktaya kadar taşıdı. Caminin kalıntıları hala su altında görülebilir. Bugün St. Barbara'ya kadar var olan şapel göl üzerine inşa edilmiş ve çan kulesi eski kilisenin var olduğu söylenen yere inşa edilmiştir.

Aziz Barbara'nın bayram gününde, ikon ve Büyük Vespers ile yapılan ayinlerin ardından, bölgenin tüm küçük kızları eski kilisenin olduğu gölün doğu tarafında yanan mumlarla toplanır ve Aziz Barbara'nın onları koruması ve onlara sağlık vermesi için dua eder. Bazıları mumları suda yüzmeye izin verdikleri bir tahtaya yerleştirir, diğerleri ise küçük teknelere yerleştirir. Bazen geceden geçen şenliklerin ardından aileler evlerinde toplanarak sıcak bir "varvara" yerler. Bu, lahana ile yapılan ve içine ekmek doğranan çorba kıvamında bir yemektir. St. Barbara'dan adını alan geleneksel bir yemektir. Geleneğe göre, Aziz Barbara'nın babası Hıristiyanları yok etmek için tüm ekmeği zehirle lekeledi, ancak Aziz Barbara onlara bunu bildirdi ve evlerinde ne varsa onlarla ekmeği yapmalarını söyledi. Varvara geleneği buradan gelir. Ertesi gün kızlar gölde tekrar toplanır ve bu suyun bir kısmını Kutsal Su olarak alır ve İlahi Ayin'e devam eder.

Rethymno, Girit'teki Aziz Barbara Mucizesi ise bugün Saint Barbara kilisesinin bulunduğu yer, Roma döneminden kalma kendisine adanmış eski bir kilise duruyordu. Türk işgali sırasında bir süre aşağıdaki mucize gerçekleşti. Bir gün aniden Rethymno'da bir salgın patlak verdi. Hristiyanlar hemen Aziz Barbara'nın simgesiyle bir ayin yaptılar ve onlar için veba tamamen durdu. Ancak, Müslümanlar hala vebadan muzdaripti. Müslümanlar, hristiyanların ayinden sonra artık vebadan muzdarip olmadıklarını görünce, St. Barbara'ya petrol ve diğer değerli eşyaları bağışlamaya başladılar. O günden sonra Müslümanlar için de veba sona erdi. Ünlü Girit Katliamı olduğunda, Saint Barbara Kilisesi dışında Rethymno'nun evleri ve mağazaları yıkıldı. Genellikle Türkler, aileden biri hastalandığında, Şifa getirmek için Aziz Barbara Kilisesi'nden biraz petrol istemek için Yunanlıların evlerine giderlerdi. Rethymno'daki Saint Barbara Kilisesi'nde mucizeler hala devam ediyor.

1833'te Rethymno'da ikamet eden zengin bir Türk olan Ali-Tsitsekaki, kiliseyi mağaza ve ev inşa etmek için yıkmak için satın aldı. Özellikle büyük bir hamam yapmak istediği kilisenin yeri, hristiyanlar için kutsaldı. Bu durumu hristiyanlar protesto ettiler ve mülkü 500 altın frank vererek geri aldılar. Bundan sonra kilise inşa edildi, simgelerle süslendi ve yenilendi. Kilisenin ithafı resmi olarak 14 Aralık 1885'te yapıldı. Proskynitarion'daki St. Barbara simgesi 1894 yılında A. Vevelaki tarafından boyandı. 1898'de kubbe Piskopos Hieortheos Braouakis tarafından iki hafta oruç tuttuktan sonra boyandı.

Aziz Barbara'nın emanetleri altıncı yüzyılda Kutsal Büyük Şehit Barbara'nın kalıntıları Konstantinopolis'e nakledildi. 600 yıl sonra, Rus prensi Michael Iziaslavych ile evlenen Roma İmparatoru Alexios Komnenos'un kızı Barbara tarafından Kiev'e (11 Temmuz) nakledildiler. Başlangıçta Saint Barbara'nın kalıntıları Kiev'deki Aziz Michael'ın Altın Kubbeli Manastırı'nda dinlendi ve 1108'de Sviatopolk II Iziaslavych'in karısı tarafından getirildi ve Hetman Ivan Mazepa tarafından bağışlanan gümüş bir kutsal emanette tutuldu. On yedinci yüzyılın sonlarından başlayarak, Aziz Barbara'yı onurlandırmak için her salı günü Liturgy'den hemen önce Manastır Katedrali'nde ayin yapıldı. 1870'te yaklaşık 100.000 hacı Aziz Barbara'ya St. Michael Manastırı'nda saygı duruşunda bulundu. 1917'deki Rus Devrimi'nden önce, St. Barbara'nın yüzükleri olarak bilinen Aziz Michael Manastırı'nda üretilen ve kutsanan yüzükler Kiev vatandaşları arasında çok popülerdi. Genellikle koruyucu olarak hizmet ettiler ve popüler inanışlara göre, zaman zaman büyücülükten korundular ve ciddi hastalıklara ve ani ölümlere karşı da etkili oldular. Bu inançlar, Manastırın 1710 ve 1770'teki veba salgınlarından ve on dokuzuncu yüzyılın kolera salgınlarından etkilenmediği gerçeklerine atıfta bulunmaktadır.

1930'larda Aziz Barbara'nın kalıntıları aynı şehirdeki Aziz Vladimir Katedrali'ne nakledildi. Bu, Aziz Michael'ın Altın Kubbeli Manastırı'nın yıkılmasından önce yapıldı. 2. Dünya Savaşı'ndan bu zamana kadar Aziz Vladimir din ve ateizm müzesi olarak hizmet etti. Savaştan sonra katedral yeniden açıldı ve o zamandan beri sürekli açık kaldı. Bu kilise, Ukrayna Kiev Metropoliti'nin ana kilisesiydi. Katedral, SSCB'de turistlerin çalışan bir Ortodoks Kilisesi'ni ziyaret edebilecekleri birkaç yerden biriydi. 1988'de Kiev Vaftizi'nin milenyum kutlamasının Sovyet din politikasında bir değişiklik olduğu 1988'de Ortodoks dininin yeniden canlanması

yaşandı. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra, Aziz Vladimir Katedrali mülkiyeti, her ikisi de Ukrayna Ortodoks Hıristiyanlığını temsil ettiğini iddia eden iki mezhep arasında bir tartışma konusu haline geldi. Ukrayna Ortodoks Kilisesi, Moskova Patrikhanesi altında özerk statüye sahip bir kilise ve nihayetinde katedral üzerindeki kontrolü kazanan yeni bir Ukrayna Ortodoks Kilisesi-Kiev Patrikhanesi olarak inananlara açıktır.

AZİZE BARBARA'YA EDİLEN DUALAR

Roma Katolik Kilisesi'ne göre 14 Kutsal Yardımcı'dan biri olarak nitelenen Azize Barbara'nın Katolik dünyasında birçok anma ve kendisine itafen edilen dua şekli bulunmaktadır. Benzer şekilde Doğu Hristiyanları ve Ortodoks Kilisesi öğretilerine göre de birçok anılma yöntemi bulunmaktadır.

Bunların dışında Azize Barbara zırhlıların, askeri mühendislerin, silah ustalarının, tünelcilerin, madencilerin, topçuların, patlayıcılarla uğraşanların, mimarların, duvarcılarının, marangozların, çatıcularının, elektrikçilerin, çan çalanların, demir işçilerinin, taş kesicilerin, jeologların ve matematikçilerin de koruyucu azizesidir. Bu meslek erbabı da kendi meşreplerince St. Barbara'ya yıllar boyu dua ederek, işlerinin rast gitmesi için yakarmışlardır.

Ana akım Katolik inancında, Aziz Barbara'nın şefaatine yönelik dualar oldukça gelenekseldir ve genellikle yıldırımdan veya mühimmat veya patlayıcıları kullanırken güvenlik istemek nedeniyle yapılır. Aziz Anthony tarafından St. Barbara'ya itafen söylendiği ifade edilen dua ise şu şekildedir;

Aziz Barbara. O şanlı Aziz Barbara'ya dua et. Cesaret ve iffet örneğinle bana ilham veriyorsun. İnanç yeteneğine sahip olmam için bana yardım et ve dualarınla kutsal bir hayat yaşama lütfunu elde etmemi istiyorum. Böylece bir gün cennet krallığında sana katılabilirim. Amin. St. Barbara, Bizim için dua et!

Avrupadaki Katolik Kiliselerindeki dualarla St. Barbara' yakarışlar ve dualar da içeriği aynı olmakla birlikte bazı noktalarda farklılıklar göstermektedir. Bu dualara

bakıldığında;

Ey, kutsal bakire ve şehit Barbara'yı İman'ın itirafında olağanüstü bir metanetle süsleyen ve onu en korkunç azaplarda teselli eden Tanrım; İlahi hukukunun yerine getirilmesindeki şefaathazmi ve kutsal ayinlerle sona ermeden önce tahkim edilme ve mutlu bir ölüm lütfuyla bize bahşet. İsa aracılığıyla Efendimiz. Amin.

Bunların dışında bir de genel olarak geniş halk yığınları tarafından kabul görmüş dualar da bulunmaktadır. Bu dua şu şekildedir;

Ey Kutsal Bakire ve Şehit Barbara; imanın itirafında olağanüstü bir metanetle süsleyen ve onu en korkunç azaplarda teselli eden Tanrım. Koruyuculuğunun yerine getirilmesindeki şefaathazmi ve kutsal ayinlerle sona ermeden önce tahkim edilme ve mutlu bir ölüm lütfuyla bize bahşet. İsa aracılığıyla, efendimiz. Amin.

Benzer şekilde Doğuda bulunan Katolik Kiliselerinde;

Kutsal Efendimiz ve Tanrım! İsa Mesih'in acı tutkusu ve ölümüyle birlikte meramımı sunuyorum, Oğlunuz, O'nun tertemiz ve kutsanmış annesi Meryem'in ve tüm azizlerin, özellikle de bu onuru paylaştığım Barbara'nın kutsal Yardımcı'nın faziletleriyle birlikte. Bana tepeden bak, merhametli Efendimiz! Bana lütfunu ve sevgini bahşet ve duamı nazikçe duy. Amin

Aziz Barbara, Bakire ve Şehitlerin Onurlarına dua,

İyi bir ölüm elde etmek için. Ey yaşayanların ve ölenlerin tesellisi için Aziz Barbara'yı seçen Rabbimiz, bize onun şefaathazmi bahşederek senin ilahi sevginde

yaşamayı ve oğlunuzun en kederli tutkusunun faziletlerine tüm güvenimizi koymayı nasip etsin. O'nun ölümü bizi asla şaşkırtmasın, ama kutsal kefareti ve Tanrının sofrasını ve hastalıklara karşı kutsal ayinleriyle teselli ederek, sonsuz zafere doğru korkmadan ilerleyelim. Bunu, Tanrımız İsa Mesih'in adıyla yalvarıyoruz. Amin

Özellikle topçuları koruyucu azizesi olan Barbara'ya savaşa katılan topçular tarafından edilen geleneksel dua da şu şekildedir.

Yıldırımın bana çarpmasına, gök gürültüsünün beni korkutmasına ya da kanonların uğultusunun cesaretimi sarsmasına izin verme. Her zaman yanımda ol ki hayatımın tüm fırtınalarına ve savaşlarına başım dik ve sakin bir sayımla yüzleşebilmem için. Görevimi yerine getirsin, koruyucum size şükredin ve fırtınanın öfkesine hükmedecek ve savaşın acımasızlığını hafifletecek güce sahip cennetin ve yerin Yaraticısı Tanrı'ya şükredin. Aziz Barbara, bizim için dua et. Amin.

Ortodoks inancına sahip topçular ise aziz Barbara'ya şu şekilde yakarılır;

Aziz Barbara, sen bir kalenin kulesinden ve kasırgaların öfkesinden daha güçlüsün. Yıldırımın bana çarpmasına, gök gürültüsünün beni korkutmasına ya da kanonların uğultusunun cesaretimi ya da cesaretimi sarsmasına izin verme. Her zaman yanımda ol ki hayatımın tüm fırtınalarına ve savaşlarına başım dik ve sakin bir sayımla yüzleşebilmem için. Tüm mücadeleleri kazanmak, görevimi yaptığının bilincinde olarak, size minnettar olabilir miyim, koruyucum, fırtınanın öfkesine hükmetme ve savaşın acımasızlığını hafifletme gücüne sahip cennetin, yerin ve doğanın Yaraticısı Tanrı'ya teşekkür ederim. Aziz Barbara, bizim için dua et. Amin.

AZİZ BARBARA’NIN KORUYUCULUĞU

Aziz Barbara Katolik Kilisesi'nin kabul ettiği on dört kutsal yardımcıdan biridir. Babasını öldüren yıldırımın oğlu olan ilişkisi, yıldırım ve ateşe karşı çağrılmasına neden olmuştur. Patlamalarla ilişkilendirilerek, aynı zamanda topçu ve madencilik için de hamisi olarak kabul edilir.

Aziz Barbara ile ilgili anlatılarda; Barbara'nın isteği üzerine inşa edilen üç pencere ile ünlü taş kulesi tarafından tanımlandığı için, mimarların, inşaatçıların ve taş duvarcılarının koruyucu azizi olarak kabul edilir. Aziz Barbara'nın kulesi, değişen gelgitleri izleyebileceği ve ayın ve yıldızların hareketlerini gözlemleyebileceği okyanusa bakan Saint Barbara, aynı zamanda denizcilerin koruyucu azizi olmuştur. Onu yüzyılı aşkın bir süredir ticari balıkçılık ve eğlence teknesi ile bir sahillerde dolaşan denizcileri de koruduğuna inanılmaktadır.

St. Barbara, geleneksel olarak yıldırım, yangın, sel ve deprem tarafından ölüm riski ile karşı karşıya kalan ve "ani ölüme" karşı koruyucu olarak kabul edilmiştir. Santa Barbara bu doğal afetlerin uğrak yerini almış olsa da, büyük yangınlara, sellere ve depremlere çok az ölüm atfedilmiştir.⁶⁵

Barut icat edildiğinde, Aziz Barbara topçuları ani ölümden korumak için şefahtarı olarak çağrılmaktadır. Bu nedenle, savaş gemilerinin silahları tutan bölümü batı dünyasında "santa barbara" veya "aziz barbara" olarak adlandırılır. Şaşırtıcı bir şekilde, Alta California'nın dört askeri kalesinden biri olmasına rağmen, Santa Barbara'da büyük askeri karşılaşmalar yapılmaktadır. Aziz Barbara, iş yerinde ani ve şiddetli ölüm tehlikesiyle karşı karşıya olan Katolikler tarafından da anılır. Gök gürültüsüne ve yıldırıma ve barut patlamalarından kaynaklanan tüm kazalara karşı koruyucu olduğuna inanılmaktadır. Topçuların, zırhlıların, askeri mühendislerin, topçuların ve top ve patlayıcılarla çalışan herkesin koruyucu azizidir. 1600'lerde madencilikte barutun yaygın olarak benimsenmesinin ardından, madencilerin, tünellerin ve diğer yeraltı işçilerinin hamisi olarak kabul edildi. Jeoloji ve maden

⁶⁵ <https://www.sbfiesta.org/history-of-saint-barbara>, Er. Tarihi: 13.03.2022.

mühendisliği madencilikle bağlantılı olarak geliştikçe, bu mesleklerin hamisi oldu.⁶⁶

İspanyolca Santa Bárbara ifadesine, karşılık gelen İtalyanca Santa Barbara kelimesi ve eski Fransız Sainte-Barbe, bir geminin veya kalenin ön kısmını ifade eder. Gemiyi veya kaleyi aniden patlamaktan korumak için ön kısmında Aziz Barbara heykelinin olması adettendi. Bu özelliği ile Aziz Barbara uzun yıllar İtalyan Donanması'nın kutsal simgesi olmuştur.

Tünel açma endüstrisinde, uzun süredir devam eden bir gelenek olarak, her yeni tünel projesi için ilk görevlerden biri, tünel portalında veya yeraltı kavşağında uzun tünel başlıklarına Santa Barbara'ya küçük bir şapel ya da tapınak kurmaktır. Bu genellikle inşaat döneminde projede çalışan tüm çalışanların korunması için Santa Barbara'ya ithafen bir koruyuculuk ifadesidir.

Santa Barbara, koruyucu azizinin yüz yılı aşkın bir süredir düzenli olarak Amerika'da Kaliforniya ve civarında yaşayan insanlar içinde koruyucu bir aziz olarak tanımlanmaktadır. Her yıl, Kaliforniya tarihinin korunmasına adanmış bir organizasyon olan Golden West'in Yerli Kızları'ndan bir temsilci olan Reina Del Mar Parlor ve çeşitli Eski İspanyol Günleri Fiesta Etkinlikleri'nde Saint Barbara canlandırılır ve bu günlerde azizenin anısına dualar edilir, dilekler tutulur.

St. Barbara'nın Koruyuculuğu (Patronajı)⁶⁷

Top atışlarından ölüme karşı	Mimarlar
Patlamalara karşı	İnşaatçılar
Ateşten kaynaklı yangınlara karşı	Marangozlar
Yıldırıma karşı	Yapım işçileri
Mayın patlamalarına karşı	Tahkimat işçileri
Fırtınalara karşı	Kiremit imalatçıları
Haşaratlara karşı	Mühimmat işçileri
Topçular	İtfayeciler
Patlayıcı madde ile çalışanlar	Zırh giyen savaşçılar
Askeri mühendisler	Çan çalanlar
Madenciler	Bomba Teknisyenleri
Cevher zenginleştirme çalışanları	Pirinç işçileri
Jeologlar	Bira yapımçıları
Taş ustaları	Ölüm döşeğindeki
Taş kesiciler	Yangından ölen insanlar
Tuz işçileri	Havai Fişek imalatçıları
Denizciler	Dökümhane işçileri
Kayıkçılar	Mezar kazıcıları
Su adamları	Şapkacılar
Şehitler	Değirmenciler
Masonlar	Mahkumlar
Matematikçiler	Şapkacılar
Mezarcılar	Fırtınada kalanlar
Güherçile işçileri	Depo çalışanları

⁶⁶ <http://www.luckymojo.com/saintbarbara.html>, Er. Tarihi; 13.03.2022.

⁶⁷ <http://catholicsaints.info/saint-barbara>, Er. Tarihi; 13.03.2022.

ST BARBARA MADENCİLERİN KORUYUCU AZİZİ

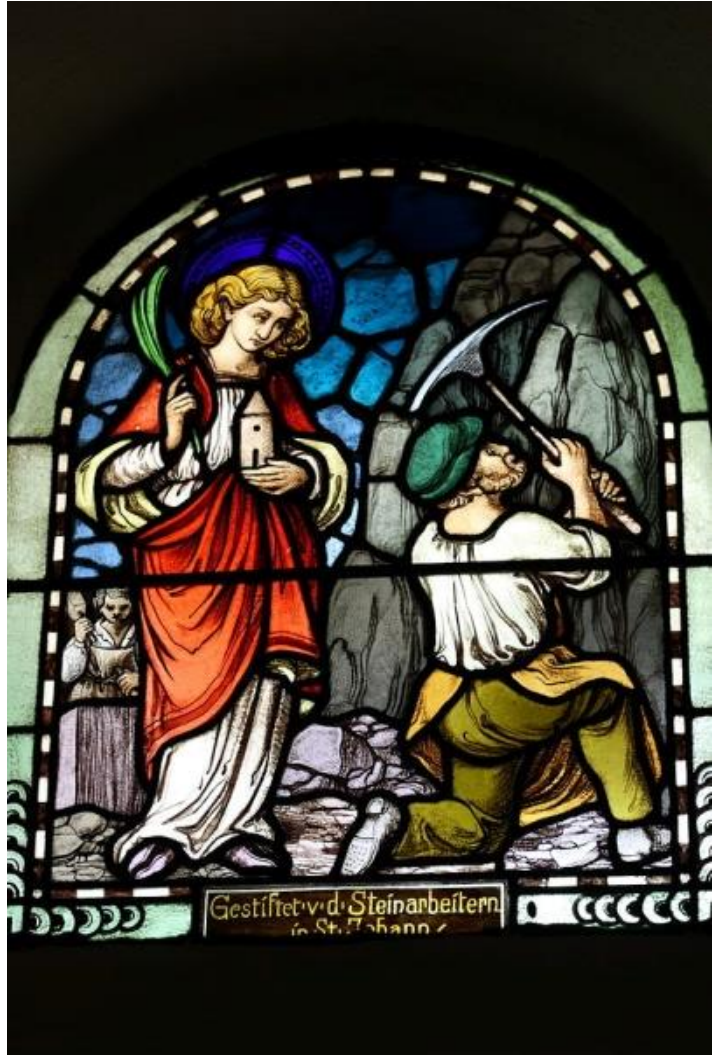
Madencilik ve tarım, binlerce yıldır insanlığı ayakta tutan en temel iki faaliyettir. Tarımsal süreçlerle yetiştirilemeyen her malzeme madencilik veya taş ocağı yoluyla topraktan çıkarılır. Laboratuvarlarda veya fabrikalarda oluşturulan malzemeler bile, son derece gelişmiş makine ve ekipman yapımında kullanılan metaller ve mineraller olmadan üretilemez. Madencilik en önemli faaliyetlerden biri olmakla birlikte, güçlü insanların oldukça zor olanaklarda, en tehlikeli ve en nankör mesleklerden biridir.⁶⁸

Dünyadaki özellikle yer altı madenlerinde çalışan ve hergün göçük ve grizu tehlikesi ile karşı karşıya kalan madenciler özellikle kendilerini koruyacak bazı argümanlara ihtiyaç duymuşlardır. Bu yüzden özellikle Avrupa'daki madenlerde çalışan maden işçileri için Katolik Kilisesi tarafından onanan St. Barbara bir koruyucu azize tarafından kabul görmektedir. Kilise inancına göre insanlık için çok zor ve ağır işlerde çalışan madenciler ve jeologlar maden işletme sırasında vefat etmeleri durumunda St. Barbara tarafından şehit olarak görüleceklerine ve cennete götürüleceklerine inanırlar.

Aziz Barbara'nın madenciler ve jeologlar için bilinen bir tarih yoktur, ancak azizlerin koruyuculuğu özellikle Katolik dünyasında yedinci yüzyıldan itibaren yaygındır. Ayrıca, hiçbir erken Hristiyan metninde veya şehitolojik eserde St. Barbara'nın yazılı bir kaydı yoktur. Örneğin St. Barbara ve hayatının hikayesi, St George'da olduğu gibi daha çok efsanelerden kaynaklanmaktadır. Yazılı kayıt olmadığı için azizin yaşamının çeşitli versiyonları çağlar boyunca dolaşıma girmiştir.

Aziz Barbara başka bir hikayenin sahnesi bir Yunan maden kasabasında geçmektedir. Bu anlatıda Barbara, anlatının diğer versiyonunda olduğu gibi, babasının Hristiyanlık karşıtı duygularına rağmen Hristiyanlığa geçen bir babanın kızıydı. Din değiştirmesi ve inancı babasını o kadar kızdırdı ki onu öldürmeye çalıştı.

Ancak, bu versiyonda, yakındaki bir madene kaçmayı başardı ve bir kuyuya inen bir galeriye saklandı. Çoğunlukla Hristiyan olan madenciler de onu madene sığınmayı teklif etti. Bir süre orada kaldı ve hastaları emzirerek, kadınlara yardım ederek ve

⁶⁸ <https://www.miningweekly.com/article/st-barbara-patron-saint-of-miners-2012-02-24>, Er. Tariji; 15.03.2022.

çocuklara bakarak koruyucularının nezaketini ödedi. Eve dönüşünde babasının öfkesi azalmamıştı ve onu öldürdü.

Zengin ve kapsamlı efsanevi geçmişiyle, genellikle kadeh ve ev sahibi ve iki veya üç pencerele bir kule ile temsil edilen St Barabara, birçok insanın kalbini kazandı ve sadece madencilerin ve jeologların değil, çeşitli zanaatkarların koruyucu azizi oldu. Hapsedilmesi kulelerle olan ilişkisine, inşaat ve bakımlarına ve daha sonra askeri kullanımlarına yol açtı. Cinayetinin intikamını alan yıldırım, ondan yangına ve yıldırıma karşı koruma sağlamasının istenmesine yol açtı; bu nedenle, itfaiyecilerin himayesi. Askeri şeylerle ve gökyüzünden düşen ölümle olan ilişkisi, topçularla ilgili her şeyi himaye etmesine yol açtı ve imajı yıllarca toz dergilerini ve cephanelikleri şereflendirdi. Barutun icadından sonra topçular onu himayeleri yaptı. Ve madenciler ona her zaman yeraltında yaptıkları süre boyunca onları koruyabilmesi için dua ettiler.

Günümüzde 4 Aralık, Aziz Barbara Günü'dür ve dünyanın birçok ülkesinde kutlanmaktadır. Katolik Kilisesi'ne göre, madencilikle daha az ilişkili olan diğer koruyucu azizler, tuz madencilerinin hamisi St Kinga'dır; Teneke madencilerin patronu Arimathea'lı Aziz Joseph; Noblac'lı Aziz Leonard, kömür madencilerinin patronu; Ve St Eligius, metal demircisinin kendisi, metal işçilerinin patronudur.

Geçmişten günümüze madencilik dünyanın en zor ve en tehlikeli mesleklerinden birisidir. Bu nedenle, bugün bile madenciler azizlere ve tanrıya yakararak madenlere gitmekte ve koruyuculuk istemektedir. Yüzyıllar boyunca, madencilik Hristiyan toplumunda dini bir geçmişi vardır. Madencilik alanlarında, çok sayıda kilise, şapel ve sunak madencilik koruyucu azizlerine adanmıştır. Ayrıca, dini yapılar madenciler ve maden sahipleri tarafından inşa edilir veya finanse edilir.

Birçok maden, galeri ve tünel azizlerin adı ile anılmaktadır. Bu azizlerden bazıları sadece yerel olarak kabul görmektedir. Diğerleri, Kutsal Barbara olarak, küresel öneme sahiptir. Madencilerin bir diğer koruyucu azizi olan George, İslam dünyasının bazı bölgelerinde bile hayranlık uyandırmaktadır. Barbara madencilik en seçkin koruyucu azizi olarak görülüyor. 14. yüzyıldan beri en çok tercih edilen azizlerden biri olmuştur.⁶⁹

Tarihsel gelenek, Germen halklarında madencilerin "Glück Auf" (kelimenin tam anlamıyla "şans açık olsun") selamlamasının Barbara'nın onu koruması ve saklaması için açılan kayayı ifade ettiğini söyler. Bu selamı kullanan madenciler, kayaların açılması ve çevresinin kendisini koruması için yapılan bir yakarıdır.

DÜNYADA ST. BARBARA'NIN KORUYUCULUĞU

Barbara'nın yaşam öyküsünün yedinci yüzyılda olduğu, Roma'da sekizinci yüzyıl freskinde tasvir edildiği ve azizliğinin kilise tarafından yaygınlaştırıldığı ve dokuzuncu yüzyılda Avrupa şehitliklerine sokulduğu bilinmektedir. Santa Barbara, Yunanistan'daki Laurion'un gümüş madenleriyle bağlantılıdır. Ve ona adanmış ilk kilise olduğuna inanılan yapı MS 900 yılında İstanbul'da inşa edilmiştir. Barbara'nın Avrupa'da yaygınlaşması Hollanda'da başlamış, belki de denizde fırtınalarda

⁶⁹ <https://www.imwa.info/lagnappe/160-holy-barbara-patron-saint-of-the-miners.html>, Er. Tarihi; 16.03.2022.

yardımlarını isteyen denizciler tarafından getirilmiştir. Freiberg, Kuttenberg ve Chemnitz çevresindeki orta Avrupa madencilik bölgelerinde hızla yayılmıştır.

Asırlar boyunca karanlık, gizli ve yeraltında madencilik tehlikeli olarak kabul edilmiştir. Efsaneler ve masallar tehlikeli ve gizli bu dünya çevresinde gelişir. İnanışlara göre yeraltı tanrıları, troller, periler, tommyknockers, stope maymunları ve güzel bakireler bu tür işlerle uğraşanlar için mantıklı ve ihtiyaç duyulan yoldaşlardır. Santa Barbara'nın yedinci yüzyılda ortaya çıkması ve koruyuculuğu, madenciler nezninde bu yüzden önemlidir.

Santa Barbara, Orta Çağ'ın en saygıdeğer azizlerinden biriydi. Sadece madencilere değil, topçulara, mühendislere, mimarlara, inşaatçılara, taş ustalarına, mezarcılara ve denizcilere de koruyucu oldu. Madenler, dağlar, kiliseler ve yerler onun adını taşımaktadır. Barbara'nın bayram günü, 4 Aralık'tır ve en eski kutsal gün takvimlerinde görünür. Günümüzde Barbara festivali hala Orta Avrupa'da, İspanya'da ve bu tarihte Latin Amerika'nın madencilik alanlarında kutlanmaktadır.

Günümüzde Almanya topraklarında bulunan Freiberg'da, 1170 yıllarında büyük bir gümüş madeni akını yaşanmıştır. Bu bölgede 1346'ya kadar 60 Barbara sunağı vardı. 1388'de Kuttunberg'de inşa edilen Barbara Katedrali, daha önce bu bölgede bulunan Barbara şapelleri üzerine inşa edilmiştir. Katedralde Aziz Barbara madenciliğin sembolü olan balyoz-çekiç ile birlikte tasvir edilmiştir.

Katolik Almanya'nın bazı bölgelerinde, Aziz Barbara günü kutlamaları yüzyıllardır devam ettirilmektedir. Almanya'da madenlerin çoğunun bulunduğu Yukarı Silezya'da (bugün Polonya), St. Barbara günü madencileri ve aileleri Barbórka'yı kutlamak için bir araya gelmektedir. Gün, madenciler için dualarla kutsal bir ayinle başlar. Sonra madenciler temiz iş kıyafetlerini giyerek geçit törenleriyle sokağa çıkarlar. Doğal olarak, geçit törenleri yerel publarda, bir şölen ve tabii ki içki içmek için devam ettirirler. Orada madencilik marşı söylenir ve en iyi işçilere ödüller verilir.⁷⁰

Silezya'da kadınlar Barbara Günü'nde dikiş dikmezler. Parmaklarına iğne batırmaları durumunda acı bir ölüm

⁷⁰ <https://germangirlinamerica.com/st-barbaras-day-dec-4th/>, Er. Tarihi; 17.03.2022.

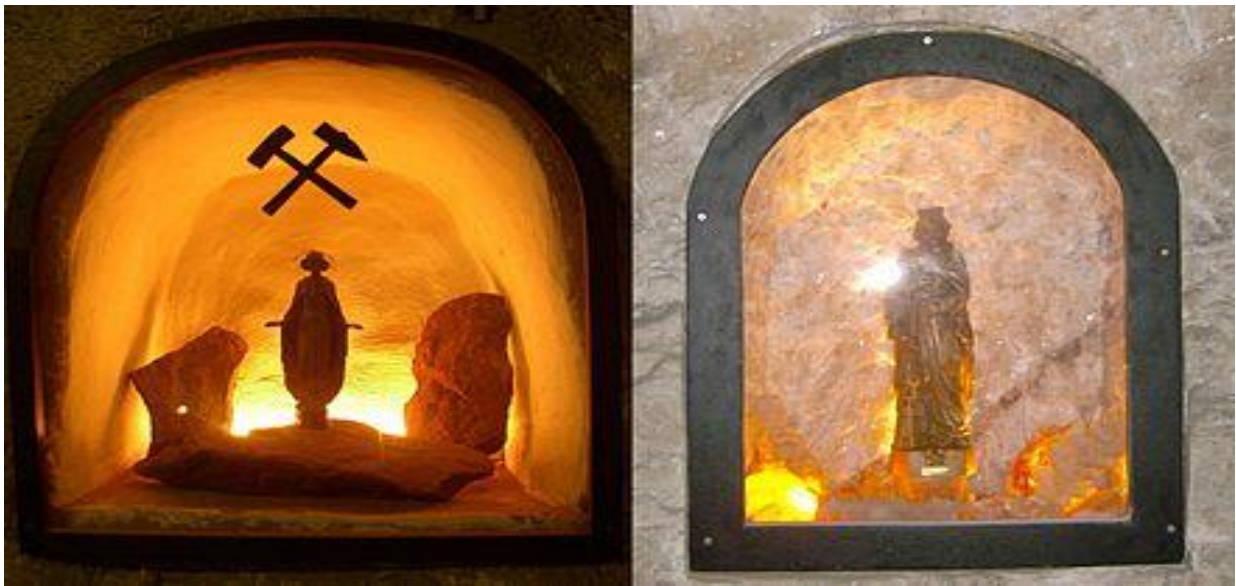
yaşayacaklarına inanırlar. Bunun yerine, evli olmayan kadınlar ağaçtan kiraz dalı kesmek için yerel bir meyve bahçesine giderler. Evde, dal bir su vazosuna yerleştirilir. Tomurcuklar Noel'e kadar evin sıcaklığında çiçek açarsa, kadınlar bir sonraki yıl evleneceklerine inanırlardı.

Aziz Barbara Günü (*Barborka*/Madenciler Günü) hem Aziz Barbara'nın bayram günü hem de bu ortak adı olan kızlar için isim günüdür. Barbara'nın madencilerin koruyucu azizi rolünü göz önünde bulundurarak, Polonyalılar da bu bayramı Madenciler Günü olarak kutlarlar. Barbara Günü çoğunlukla madenciler için bir bayram olarak kutlanır. Çalışmaları hem tehlikeli hem de ödüllendiricidir ve emeklerinin meyveleri geçmiş zamanlarda oldukça değerliydi.

Bu günde, Polonya'nın Silezya bölgesinden madenciler özel kutlamalar için bir araya gelirler. Bunlar genellikle bir top şeklindedir, bu nedenle madenciler güzel siyah takım elbiseler giyerler. Kutlama kıyafetlerini tamamlamak ve toplumdaki yüksek sıralamalarını daha da vurgulamak için madenciler, rütbelerine göre farklı renkli tüylere sahip şapkalar giyerler. Madenciler ayrıca geçit törenleri, yürüyüşler ve konserlerin yanı sıra birbirleriyle özel bir toplantıya katılırlar.⁷¹

Polonya'da 4 Aralık, Aziz Barbara'nın bayram günü için yerel adı olan "Barbórka"nın, sıkı çalışmanın ve iyi ölümün" koruyucu azizi ve dolayısıyla uzantısı olarak "madencilerin koruyucu azizi" olarak anılmaktadır. Tehlikelerine rağmen veya belki de onlar nedeniyle, madencilik mesleği Polonya'da her zaman yüksek derecede prestije sahiptir. Sanayileşme sırasında kömüre verilen büyük değer, madenciliğin bir Polonyalının sahip olabileceği en saygın mesleklerden biri olduğunu ve bununla birlikte özel önem ve ayrıcalıklar geldiği bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında, Polonya'nın ulusal olarak ihmal edilmiş madencilik kültürünü kutlaması ve yeraltında karanlıkta çalışan erkeklerin Barbórka'da önemsenmesi bugün hala önemlidir.⁷²

Bununla birlikte, Barbórka'yı kutlayan sadece kömür madencileri değil, Polonya'nın tüm madencilik endüstrileri (petrol ve tuz dahil), ayrıca jeologlar, çelik işçileri, taş duvarcılar ve diğer meslekler tarafından da kutlanılmaktadır. Aziz Barbara, Katowice

⁷¹ <https://www.polishpod101.com/blog/2019/11/30/barborka/>, Er. Tarihi; 17.03.2022.

⁷² https://www.inyourpocket.com/katowice/barborka-a-major-day-for-miners_72615f, Er. Tarihi; 17.03.2022.

Başpiskoposluğu'nun koruyucu azizi olarak Silezya'ya en yakından bağlı olmasına rağmen, Kraków'un prestijli AGH Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nin koruyucu azizidir ve bayram günü Polonya'daki endüstrilerde ve kurumlarda kutlanmaktadır. Katowice'nin Nikiszowice bölgesi, her yıl gerçekleştirilen kutlamaların en önemli yerlerinden birisidir. Nikiszowiec'teki geleneksel Barbórka şenlikleri, 4 Aralık sabah erken saatlerde, bölge sakinlerinin, mahalledeki tam madencilerin rütbelerine uygun olarak madencilik yürüyüş gruplarının davulları ve kornaları ile başlattıkları yürüyüşle başlar. Yürüyüşün ardından Aziz Anne Kilisesi'nde büyük bir ayin düzenlenir ve ardından meydana özel konserler düzenlenir. Şenlikler ve gösteriler genellikle öğleden sonra boyunca devam eder ve hava karardıktan sonra bir havai fişek gösterisiyle sonuçlanır.

Madencilerin koruyucusu olan St. Barbara anmaları Avusturya'da da çeşitli etkinliklerle anılmaktadır. Salzkammergut bölgesindeki tuz madenlerinde, 4 Aralık'dan önceki günlerde taze köknar dalları ve mumlarla özel olarak dekore edilmiş Saint Barbara figürü içeren heykeller ve ikonlar madenlerdeki tünellerde sık sık kullanılır. 1935'te, Altaussee madencileri salt tuzdan imal ettikleri Barbara heykeli ve şapelinde 4 Aralık tarihinde dualar ederek azizeyi anarlar.

Aralarında Palma Vecchio ve Hans Holbien'in de bulunduğu Hollandalı, Alman ve İtalyan sanatçılar Barbara'yı karşı konulamaz bulmuşlar. Resimlere, bakır gravürlere, ahşaplara, pencerelere, sunaklara ve heykelli parçalara konu olmuştur. 15. yüzyıldan kalma büyüleyici bir Fransız Santa Barbara heykeli, New York'taki Metropolitan Sanat Müzesi Manastırları'nda görülebilir. Heykel, büyük bir madencilik şirketinin sahibi olan Solomon R. Guggenheim tarafından satın alınarak müzeye hediye edilmiştir. Santa Barbara bir kulede (yaşadığı yer), genellikle bir taç (cennetin kraliçesi olarak), bir kadeh (mutlu bir ölümü sembolize eden), bir kılıç (babasını öldüren), yıldırım (babasını öldüren) ve bazen bir tavus kuşu (gençliğin ve güzelliğin sembolü) ile tasvir edilir. Bazen yeraltındaki madenciler anısına, vinçler, merdivenler ve halatlarla bulutların üzerinde yüzen temsil edilir.

TOPÇULARIN KORUYUCUSU ve ST. BARBARA

14. yüzyılda, Çin'den barutun getirilmesi ile Avrupa'da ortaya çıkan gelişmeler ve toplar, bu yeni savaş silahlarının tehlikeleri, ortaçağ toplarının başka dünyevi bir koruma arayışına yol açmıştır. O güne kadar simgesel olarak nitelendirilmiş St. Barbara'nın yıldırım ve ateşle olan ilişkisi onu topçular arasında doğal bir seçim haline getirmiştir. O yıllarda top ve barutla olan ilişkisi o kadar yakındı ki, İspanyolca adı santabárbara, olarak anılmıştı.⁷³

Topçular antik çağlardan beri var. Ancak o zamanlar daha çok bir kuşatma birliği olarak kabul ediliyordu. Modern topçular, yaklaşık 2.400 yıl önce ortaya çıkan mancınıktan önemli ölçüde farklıdır. Bir mermiyi itmek için mekanik güç yerine patlayıcı güç kullanmakla kalmaz, ittiği madde taşlardan, ateşli ve patlayıcı maddelerden oluşmaktadır.

Barbara'nın Koruyucu Azizi önce gök gürültülü fırtınalar sırasında, sonra genel olarak ani ölümlere karşı koruyucu olarak anıldı. Ancak ilerleyen yıllarda barut ve top icat edildi ve kazara ani ölümün günlük risk olduğu bir durum oluştu. Saint Barbara tüm patlama tabanlı aktivitelerde çok

popüler oldu ve böylece barutla iştigal eden topçular ve havai fişek üreticilerinin koruyucu azizi oldu. Yıldırımla olan bağlantısı nedeniyle, insanlar sık sık St. Barbara'yı gök gürültüsüne, yıldırıma ve patlama veya barut içeren kazalara karşı korunmak için andılar. Bu yüzden topçular bu koruyucu azizi kutsamak ve ondan şefaahat dilemek için anmaktadırlar.

Yıldırım ve patlamalarla olan bu ilişki, topçuların, askeri mühendislerin, madencilerin ve patlayıcılarla çalışan diğerlerinin koruyucu azizi olmasına yol açtı. Ayrıca zırhlıların, mimarların, matematikçilerin ve çeşitli uluslarda Donanma'nın koruyucu azizidir. Tanrı'nın intikamının bir hatırlatıcısı olarak sadece elinde kılıç tutan St. Barbara, gök gürültülü fırtınalardan, yangından, ani

⁷³ <https://www.historynet.com/how-a-roman-era-rapunzel-became-the-patron-saint-of-artillery.htm>, Er. Tarihi; 18.03.2022.

ölümden dolayı tehlikede olan işlerin ve çalışmaların hamisi olarak kabul edildi.⁷⁴

Bu nedenle St. Barbara topçu birliklerinin bulunduğu birçok orduda Katolik inancına sahip askerler açısından koruyucu aziz olarak kabul görmektedir. St. Barbara bu niteliği ile İrlanda Ordusu ve Topçu Birlikleri'nin koruyucu azizi olarak anılır. Bu durum kolordu ambleminde belirtilmiş ve kutsal kıyafeti ile elinde bir arp tutan ve bir topun üzerinde bulunan St. Barbara tasvir edilir. Saint Barbara aynı zamanda İngiliz Ordusu Kraliyet Ordusu Mühimmat Kolordusu'nun koruyucu azizidir.

Aziz Barbara, Amerika Birleşik Devletleri Ordusu ve Deniz Piyadeleri Saha ve Hava Savunma Topçuları, birçok Deniz Piyadesi Patlayıcı Mühimmat İmha Teknisyeni tarafından kutsanmaktadır. Birimler ve alt birimler St. Barbara günü kilise geçit törenleri, spor günleri, misafir geceleri, kokteyl partileri, akşam yemekleri ve diğer etkinliklerle kutlar. ABD Ordusu'nda, Birleşik Devletler Ordusu ve Deniz Piyadeleri Saha ve Hava Savunma Topçuları Aziz Barbara Günü'nü kutlamakta ve İngiltere'de bir askeri onur göstergesi olan Saint Barbara Nişanı'nı da askeri ödül olarak kullanmaktadır. Saint Barbara Nişanı, Saha Topçusu ve Hava Savunma Topçusu da dahil olmak üzere hem ABD Ordusu hem de ABD Deniz Piyadeleri Topçuları için ABD'nin askeri onur ödülüdür. Ödülün adı, topçuların koruyucu azizi Saint Barbara'ya ithaf edilmiştir. Saint Barbara, topçuların, askeri mühendislerin, madencilerin ve patlayıcılarla çalışan diğerlerinin koruyucu azizidir.

Yunanistan'da da St. Barbara günü, Yunan Ordusu Topçu Kolordusu ve Kıbrıs Milli Muhafızları tarafından kutlanmaktadır. İki ülke genelindeki topçu kampları, gülleye benzediği için geleneksel loukoumades (lokum) tatlısının askerlere ve ziyaretçilere

⁷⁴ <https://catholicsaintmedals.com/a-surprising-patron-saint-for-artillerymen/>, Er. Tarihi; 18.03.2022.

sunulduğu azizin onuruna kutlamalara ev sahipliği etmektedir. Saint Barbara aynı zamanda, koliva adı verilen yöresel yemeğin daha sıvı bir formunu andıran varvara adı verilen bir tatlının bayram gününde hazırlanıp tüketildiği kuzey Yunan şehri Drama'nın koruyucu azizidir. İspanyol askeri topçuları, maden mühendisleri ve madenciler de onu koruyucu aziz olarak saygıyla anmaktadır. Onun onuruna geçit törenleri, akşam yemekleri ve diğer etkinlikler düzenlenmektedir.

TOPÇULARIN AZİZ BARBARA ONUR NİŞANI

Aziz Barbara'nın Onurlu Nişanı, en yüksek dürüstlük ve ahlaki karakter standartlarını göstermiş, olağanüstü derecede mesleki yetkinlik sergileyen ve topçu branşını özverili bir şekilde hizmet eden ve biriminin tanıtımına katkıda bulunan

bireylere verilir. Aziz Barbara Nişanı, topçu birliklerine uzun vadeli bağlılığı Saint Barbara tarafından temsil edilen ruhu, saygınlığı ve fedakarlık ve bağlılık duygusunu somutlaştıran elit kişilere verilmektedir.

Aziz Barbara Nişanı verilenlere kırmızı kurdeleye bağlı bir madalyon verilir. Başarı Nişanın madalyonu gümüştür. Mesleğe ya da birimine unutulmaz katkılarda bulunanlara verilen madalyonlar altındır. Madalyonun bir tarafı bir topu tasvir ederken, diğeri üç pencerele bir kulenin yanında duran Saint Barbara'ya ikonu bulunmaktadır. Saint Barbara Nişanı, ABD Saha Topçu Birliği (USFAA) ve Hava Savunma Topçu Birliği (ADAA) aracılığıyla verilir ve iki seviyesi vardır. Aziz Barbara'nın Onurlu Nişanı, en yüksek dürüstlük ve ahlaki karakter standartlarını gösteren, olağanüstü derecede mesleki yetkinlik sergileyen, Topçulara özverili bir şekilde hizmet eden kişilere verilir ve Topçu birliklerinin tanıtımına katkıda bulunanlara verilir. Aziz Barbara Antik Nişanı, Aziz Barbara'nın Onurlu Nişanı'nda topçulara uzun vadeli, olağanüstü hizmetlerde bulunan topçu topluluğunun üyeleri için ayrılmıştır. Bu ödülün onaylayan makam, Birleşik Devletler Ordusu Saha Topçu Merkezi'dir.⁷⁵

⁷⁵ <https://www.marinecorpstimes.com/news/your-marine-corps/2020/12/09/how-a-roman-era-rapunzel-became-the-patron-saint-of-artillery/>, Er. Tarihi; 17.03.2022.

TÜNEL ÇALIŞANLARININ KORUYUCUSU

Saint Barbara diğer pekçok meslek erbabı gibi, tünelcilerin de koruyucu azizesidir. Başta Katolik dünyası inananları olmak üzere Avrupa ülkelerinde yeraltında çalışan madenciler gibi yeraltında çalışan tünelciler de bu ağır iş kolunda kendilerini kazalardan koruması için St. Barbara'ya dua ve ibadet ederler. Çek Cumhuriyeti'nde, çoğu büyük tünel projesinin temel atma töreni sırasında, madencilerin koruyucu azizi olması nedeniyle gerek çalışanların korunması gerekse de tünel projesinin istenildiği şekilde ilerlemesi için tünel girişine bir Saint Barbara heykeli yerleştirilir.

Tünel açma endüstrisinde, uzun süredir devam eden bir gelenek olarak, her yeni tünel projesi için ilk görevlerden biri, tünel portalında veya yeraltı kavşağında uzun tünel başlıklarına Santa Barbara'ya küçük bir tapınak kurmaktır. Bu genellikle inşaat döneminde projede çalışan insanların korunması için Santa Barbara'ya bir yakarış ve dua ile gelişir.

AZİZ BARBARA ANMA ve KUTLAMALARI

Barbara ya da Nikomedyalı Barbara (Yunanca: Βαρβάρα barbara - gârip), (d. 270, Nikomedyya veya Helipolis ö. 306 Nikomedyya veya Helipolis), Hristiyanlık'ta bir aziz ve koruyucu şehittir. Katolik Kilisesi'nde anma günü 4 Aralık tarihi olarak kabul edilir. Doğu Ortodoks Kiliseleri ise Azîze Barbara'yı 17 Aralık'ta kutlamaktadır. Barbara Doğu Ortodoks Kiliseleri'nce yüce şehit olarak kabul edilir. Madenci, jeolog, çan imalâtçı, demirci, duvarcı, marangoz, çatı kaplamacısı, elektrikçi, mimar, itfaiyeci, kızın koruyucu piri'dir.

Barbara, ani ve şiddetli ölümle yüzleşen katolikler tarafından anılır. Kendisi şimşek ve yıldırım ve tüm patlama ve baruttan doğan kazalarda yardıma çağrılır. Topçuların, zırhçıların, askeri mühendislerin, silah yapımcılarının ve tüm top ve patlayıcılar ile çalışanların koruyucu azizidir. 1600'lerde barutun madencilikte yaygın olarak kullanılması ile birlikte madencilerin, tünel kazıcıların ve yer altı çalışanlarının da koruyucu azizi olmuştur. Jeoloji ve maden mühendisliği madencilik ile bağlantılı olduğundan ötürü bu meslek gruplarının da koruyucu azizi kabul edilmiştir. Barbara genelde üç pencereyi bir kulenin yanında, iki masa ve sandalyelerle, palmye yaprağı ve kadeh taşıyıcı şekilde resmedilir, bazen yanında bir de top bulunur.

Azize Barbara birçok inanış ve birçok farklı coğrafyada koruyuculuğuna bağlı olarak farklı meslek erbabı ve kiliselerce anılmaktadır. 1969 yılında Vatikan Katolik Kilisesi'nce kutsal koruyucular takviminden çıkarılmasına rağmen özellikle Avrupa ve Latin coğrafyasında anma etkinlikleri devam etmektedir. Bu durumun dışında kutsandığı düşünülen çeşitli meslek erbabı tarafından da 4 Aralık tarihinde çeşitli etkinliklerle anılır.

TÜRKİYE

Ülkemizdeki Aziz Barbara kutlamaları ile ilgili en önemli etkinlik Madenciler Günü Kutlamaları'dır. TMMOB Maden Mühendisleri Odası ve madencilikle işgal eden çeşitli meslek erbabının örgütleri tarafından çeşitli etkinliklerle anılmaktadır. Türkiye'de de Dünya Madencilik Günü'nün kökeni de anılan yortudan kaynaklanmaktadır. Bu geleneğin ülkemizde nasıl ve ne zaman benimsendiği konusu ise değişik yorumlar bulunmaktadır. Maden mühendisi A. Resit GENCER'in aktardığına göre, "... İlk Zonguldak'taki

mektepe açıldığı vakit, gelen profesörlerin çoğu Belçika'dan geldiği için, bu Hocalar Türkiye'ye bu adeti sokmuşlar..." ve ondan sonra 4 Aralık, Madencilik Günü olarak bizde de kutlanmaya başlanmıştir. Öte yandan, Belçikalı profesörlerden çok daha önce, işçisi, teknik elemanı ve iş vereni ile birlikte Hırvat Madencilerinin Zonguldak'a ayak bastığı ve bu insanların, mezhep kavgalarını bugün hala sürdürecekt kadar dini bütün Katolikler olduğu da dikkate alındığında, 4 Aralık kutlamalarının ülkemize Hırvatistan'dan gelmiş olma ihtimalinin de yüksek olduğu görölmektedir.

4 Aralık Dünya Madenciler Günü kutlamaları 1960 yılına kadar Zonguldak'ta Türk Yüksek Maden Mühendisleri Cemiyeti tarafından kutlanılmış, bu tarihten sonra Maden Mühendisleri Odası tarafından devralınarak o tarihten günümüze kadar geliştirilerek devam ettirilmiştir. Bu gelenek ülkemizdeki madencilerinin tümüne (işçi, işveren, teknisyen, mühendis sıfatlarıyla çalışanların hepsine) mal etmenin, ulusa ve mesleğe yararlar getirmesi doğrultusunda yaşatılmıştir. Bu umutla da 1971 yılında Maden Mühendisleri Odası bir yönetmelik yayınlayarak, kutlamaları kurumsal bir hale getirmiştir. Bu yönetmelikte;

Madenciler Onur Günü

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Üyelerinden, meslek dayanışmasına yararlı cabalar harcamış, Ulusal ve Kişisel Onur ve Haysiyete sahip olarak aramızdan ebedi surette ayrılmış bulunanları anmak, yeni katılanları selamlamak ve olgunluk çağına erişmiş bulunanları kutlamak üzere her yılın Aralık ayı içinde bir onur günü düzenlenir. Bu günün programı da "Madenciler Bayramı" adı verilir.

Onur Üyeliği

Odamızla ilişkisini kesmeden kırkınıcı meslek yıllarını dolduran üyeler için, bir "Onur Belgesi" düzenlenerek madenci bayramı gününde törenle ilgiliye sunulur. Onur Üyeleri, kendi istekleriyle yapacakları hibeler dışında her türlü aidat ve maddi külfetten istisna edilerek, ömürlerinin sonuna kadar oda yayınlarında yararlanıp sosyal ve mesleki faaliyetlerine katılırlar. Yazı ve duyurularına odanın yayın organlarında öncelikle ve ücretsiz olarak yer verilir. Madencilik bayramı tören ve eğlencelerinde özel şekilde tertiplenecek bir köşede topluca ağırlanırlar.

Onur ve Hizmet Armağanları

Odamızla ilişkisini kesmeden otuzuncu meslek yıllarını dolduran üyelere, madenci bayramı gününde, törenle şeref ve hizmet armağanları sunulur. Maden mühendisleri odasının armağanı bir yüzünde odanın amblemi ile üyenin sicil numarası, öteki yüzünde sahibinin künyesi bulunan bir gümüş madalyondur. Madencilik kuruluşlarından isteyenler, iyi hizmetlerin anısı olarak, diledikleri üyeye, dilediklerini bu törende armağan edebilirler.” denilmiştir.

Daha sonraki yıllarda da bu Onur Üyeliği geleneği mesleklerinde 40 ve daha fazla (10'ar yıl arayla) hizmet yılını tamamlamış maden mühendislerine verilmekte ve bu gecenin onuruna kendilerine madenci bastonu ve heykel takdim edilmektedir. 1981 yılına kadar sadece Ankara'da (bazen de Zonguldak'ta) kutlanılan Dünya Madenciler Günü, 1981 yılından sonra Zonguldak'ta, 1982'den sonra İstanbul ve İzmir'de de kutlanılmaya başlanarak günümüze kadar taşınmıştır.

Eid il-Burbara veya Aziz Barbara Günü (Arapça: عيد البربارة) ve aynı zamanda Aziz Barbara Bayramı olarak da adlandırılan, her yıl Ortadoğu Hristiyanları arasında 4 Aralık'ta kutlanan bir bayramdır. Ülkemizde de Katolik ve Ortodoks cemaatler ile Arap Alevileri arasında saygı gören bir gün olarak kutlanılır. Kutlamaları , çok daha eski bir gelenekten gelmesine ve ölümlerin bayramıyla ilgisiz olmasına rağmen, Cadılar Bayramı ile birçok unsuru paylaşmaktadır. Geleneksel olarak, kılık değiştirmiş yetişkinler ve çocuklar köylerdeki evlerde dolaşp Aziz Barbara'nın hikayesini söyleyerek dans ederler ve her evde kendilerine o bayram için özel olarak hazırlanmış yiyecekler (ve bazen de para) sunulur.

4 Aralık'ta kutlanan Azize Barbara, 5 Aralık'ta kutlanan Aziz Saba ve 6 Aralık'ta kutlanan Aziz Nikolaus Bayramları, her yıl geleneksel olarak İskenderun Aziz Nikola Ortodoks Kilisesinde düzenlenen ayinle kutlanılır. Her yıl kilise pederi tarafından yönetilen ayine çok sayıda cemaat üyesi katılır ve bu özel günde birarada olurlar. Aziz Nikolaus için özel bir dua okunan ayin sırasında, önce papaz ve ardından da cemaat üyeleri Azize Barbara'nın ikonasına saygıda bulundu. Her yıl Noel'e hazırlık devresi içerisinde, 4 Aralık'ta kutlanan "Azize Barbara Bayramı" Hatay'daki Ortodoks Cemaatlerince çeşitli etkinliklerle kutlanılır. Bayram dolayısıyla kiliselerde yapılan Kutsal Ayinlerin yanı sıra geleneksel olarak evlerde de dini ritüeller gerçekleştirilir.

Azize Barbara Bayramı Antakyalıların deyimiyle Birbara Bayramı Günü Jülien takvimine göre 17 Aralık'ta başlayıp birkaç gün sürmektedir. Yıl bereketli geçsin diye buğday, nohut, mercimek gibi temel bakliyatlar bir arada pişirilerek bir yemek yapılır. Bereketi simgelesin diye nar da

kullanılır. Bakliyatlar konusunda sınır olmamasına karşın o gün evde hangi bakliyat varsa onunla pişirilir. En az 7 çeşit bakliyat olmasına da dikkat edilir. İsteyen lokma tatlısı yaparak dağıtır ve imkânı olan komşusuna, yapmayan akrabasına da verir. “Kurdun, kuşun hakkı da vardır” diye bahçelere de saçıldığı olmaktadır.

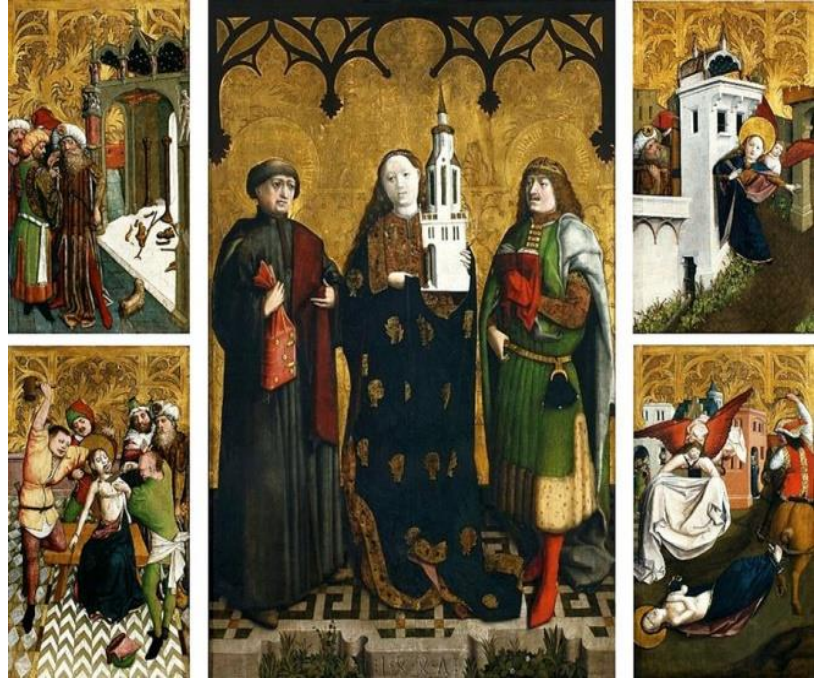
Saint Barbara ile ilgili Dünyadaki çeşitli dini cemaatler ve koruyucusu olduğuna inanılan meslek erbabı tarafından da 4 Aralık tarihinde çeşitli etkinliklerle kutlanılır.

LÜBNAN ve SURIYE

Saint Barbara günü veya Bayram il-Burbara, Lübnan, Suriye, Ürdün ve Filistin, İsrail’de her yıl 4 Aralık’ta Arap Hristiyanlar arasında, Kuzey Amerika Cadılar Bayramı’na benzer bir şölen gününde kutlanır. Bu vesileyle geleneksel yemek Burbara, haşlanmış arpa, nar taneleri, kuru üzüm ve şeker bir kasede yenilir. Üzerine ceviz veya badem eklenebilir. Lübnanlı Hristiyanlar Aziz Barbara’nın kendisine zulmeden Romalılardan kaçmak için çok sayıda karakterle kılık değiştirmesi inancına sahiptir. Hristiyan köylerinde, azizin sığındığı bildirilen birçok mağara ve bu mağaralarda türbeler bulunmaktadır.

Aziz Barbara’nın hikayesinin farklı versiyonları olmasına rağmen, Orta Doğu ve Orta Avrupa’daki Hristiyanlar hala her 4 Aralık’ta erken Hristiyan şehidini kutluyorlar. “Bayram il-Burbara” olarak bilinen Aziz Barbara Günü’nü kutlamak için Ürdün, Suriye ve Lübnan’daki Hristiyanlar haşlanmış buğday, gül suyu, tarçın ve fındıktan yapılan bir tatlı hazırlayıp paylaşırlar. Bu aromatik tatlı, St. Barbara’nın 235 yılında Hıristiyanlığa geçtiği için onu bir kulede kilitli tutan babasından saklandığı buğday tarlalarını temsil eder. Orta Doğulu Hristiyanlar, ölümünden önce St. Barbara’nın kule hapisanesinden kaçtığına ve taze ekilmiş buğday tarlalarının mucizevi bir şekilde etrafında yükselerek yolunu gizlediğine inanıyorlar.⁷⁶

Aziz Barbara’nın ziyafeti, Lübnanlı Hristiyanlar için Noel süsleme sezonunun başlangıcıdır. Lübnanlı aileler ayrıca, üç hafta içinde filizlerin bol olacağı düşüncesiyle buğday taneleri, mercimek, nohut ve diğer baklagiller ekerek Noel ağacının altındaki Doğu sahnesini vurguluyor. Lübnanlı ve Suriyeliler kutlamayı bir adım öteye götürürken, çocuklar Aziz Barbara’nın uçuşunu anmak için kostüm giyerek Cadılar Bayramı

⁷⁶ <https://www.ncronline.org/news/world/some-countries-st-barbaras-day-helps-kick-christmas-season>, 15.03.2022.

tipi bir kılık değiştirtiyor. Balkabağı ve su kabakları da dekorasyon olarak kullanılır. Modern zamanlarda, çoğunlukla para ve şeker aramak için mahalle kapılarını çalmak için maske ve kostümler giyerek katılan çocuklardır.

Suriye ve Lübnan'da Hristiyanlar Aziz Barbara Günü'nü bayramlaşma ve sadaka vererek kutlamaktadırlar. Ebeveynler genellikle çocukları için özel bir parti hazırlarlar. Özel tatlı yemekler hazırlarlar ve mumlarla aydınlatılmış bir masaya kurarlar. Buğday, hem ana bileşen hem de ruhun ölümsüzlüğünün bir sembolü olarak bu ikramların bileşiminde çift rol oynar. Genellikle, bir aile üyesi veya arkadaşı şölende St. Barbara rolünü oynamak için beyaz bir bornoz ve taç giyer. Her şey hazır olduğunda çocukları odaya yerler ve onları şarkı söyleme ve diğer aktivitelere yönlendirir. Çocuklar bu ikramları ihtiyaç sahibi ailelerin evlerine de getirebilirler. Ev halkını şu duyguyla selamlıyorlar: "Allah rahmet eylesin, yıl boyunca size mutluluk getirsin. Baba ve anne bizden bu hediyeleri kabul etmen için sana yalvarıyor."⁷⁷

Bu ölkelerdeki bazı çocuklar Aziz Barbara Günü'nü maskeli balolarla kutlarlar. Paçavralar ve korkutucu maskeler takarak mahallelerindeki kapıları çalıp "kutsama" istiyorlar. Ev sahipleri onlara şeker, bozuk para veya mum vererek yanıt verir. ve mahsul irfanı da kendilerini St. Barbara Günü'ne bağladı.

ALMANYA

Almanya'da Barbarazweig olarak bilinen özel anma günü, Noel'de çiçek açmak için 4 Aralık'ta eve dal getirme geleneğidir. Saint Barbara, madencilerin ve genel olarak tünel endüstrisi de dahil olmak üzere yerbilimlerinin koruyucu azizi olarak saygı görür. Bu bağlantı özellikle Almanya'nın Katolik bölgelerinde güçlüdür, örneğin Bavyera'da bazı üniversite jeoloji bölümleri, her yıl Aziz Barbara günü düzenleyerek bir takım etkinliklerle azizeyi anar.

Zulüm ve ölüm karşısındaki davranışları sarsılmaz bir inancın ve onu savunma kararlılığının bir sembolü olarak görülür, bu yüzden Aziz Barbara gök gürültülü fırtınalara, yangın risklerine,

⁷⁷ <https://encyclopedia2.thefreedictionary.com/St.+Barbara%27s+Day>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

ateşe, vebaya ve genel olarak ani ölüme karşı bir şefaathçi olarak çağrılır. Madencilerin ve topçu askerlerinin koruyucu azizidir ve ayrıca genç, evli olmayan kızlar tarafından onlar için doğru kocayı seçmeleri için çağrılır. Bu gelenekten “Barbarazweig” gelir, Alman ve Avusturya’nın dalları eve alma geleneği Aralık 4’te Noel’de çiçek açma umuduyla. Orta Avrupa’da, çiçek açan dalın önümüzdeki yıl evlilik sözü verdiğine inanılmaktadır.⁷⁸

Kiraz ağacı dallarındaki çiçekleri zorlama uygulaması, Aziz Barbara kulesinde kilitliken kendini yalnız hissettiğine dair bir efsaneden geliyor. İçme suyundan birkaç damlayla her gün suladığı kurumuş bir kiraz ağacı dalı buldu. Yaklaşan infazdan birkaç gün önce ortaya çıkan güzel kiraz çiçekleri tarafından büyük ölçüde teselli edildi. Bu kış mevsiminde ev için güzel bir dekorasyon olurdu. Diğer çiçekli bitki veya ağaçlardan dallar kullanılabilir: elma, armut, erik, leylak, kestane, yasemin veya benzeri çiçeklerin dışında kiraz tercih edilir.

Almanya’da Barbarazweig olarak bilinen özel anma gününde hafif sıcaklıklara sahip bir günde, tomurcukları şişmiş ve sapları kesilmiş dallar seçilir. Dalların uçları ezilir ve birkaç saat boyunca buzlu değil, serin bir küvete batırılır. Dalları büyük bir su vazosuna yerleştirilir. Birkaç gün boyunca dalları serin bir alanda bırakılır ve tomurcuklar şişmeye başladığında dalları sıcak bir odaya getirilir. Periyodik olarak ılık su serpiştirilir ve çiçekler görüldüğünde, dalları güneşli bir pencereye yerleştirin. İki günde bir su değiştirilir. İnce dallar kalın dallardan daha hızlı zorlar; çiçekler bir ila beş hafta sonra herhangi bir yerde görünmelidir. Ailenin her bir üyesinin bir dal kesmesini ve Noel’de dalında en çok çiçek açan kişinin Barbara’nın favorisi olması gerektiği söylenir. Durum ne olursa olsun, çiçekler Noel için güzel bir dekorasyon olarak görülür.

Özellikle Germen ülkeleri St. Barbara’ya büyük bir bağlılık içindedir. On Dört Kutsal Yardımcı’dan (On Dört Yardımcı Aziz) biriydi. Her azizin ayrı bir şöleni veya anma günü vardır, ancak grup 8 Ağustos’ta topluca saygıdeğerdir. 1346’dan 1349’a kadar Avrupa’yı harap eden Kara Veba nedeniyle birlikte gruplanmışlardır. İnsanlar cennete döndüler, azizlerin müdahalesi için yalvardılar, başışlanmak ya da tedavi olmak ya da en azından iyi bir şekilde ölmek için dua ettiler.⁷⁹

ÇEK CUMHURİYETİ ve SLOVAKYA

Aziz Barbara Günü her yıl 4 Aralık’ta kutlanmaktadır. Barborky olarak bildiği St. Barbara’nın dallarının kesilmesiyle bağlantılıdır. Halk geleneğine göre, en az on yaşında bir kiraz ağacından güneşin ilk ışını ile bir dal kesilmeli ve daha sonra evli olmayan bir kızın yaşadığı bir eve götürülmek zorundadır. Noel arifesinde dal çiçek açarsa, bu kızın önümüzdeki yıl bir damat bulacağı anlamına gelir. Bugün Barborky de tipik bir Noel öncesi ev dekorasyonudur. Bohemya’da çocuklar, St. Barbara arifesinde pencerelerine çorap koyarlar, bu da St. Barbara’nın bir önceki dönemde yaramazlık yaparsa küçük tatlılar veya kömür, kayalar veya patatesler koyar.

⁷⁸ <https://www.nronline.org/news/world/some-countries-st-barbaras-day-helps-kick-christmas-season>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

⁷⁹ <https://www.catholicculture.org/culture/liturgicalyear/activities/view.cfm?id=963>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

Çek Cumhuriyeti'nde, Aziz Barbara Günü hava durumuyla ilgili kehanetlerle ilişkilidir. 4 Aralık'ta yağmur yağarsa, Noel günü soğuk ve buzlu olur. St. Barbara Günü'nde hava soğuk ve buzluysa Noel daha sıcak ve yağmurlu olacaktır. Aziz gün anmalarının temeli antik Roma geleneğinde bulunur. Ölüm yıldönümünde, aileler bir atanın mezar yerinde ayin yemeği paylaşırlardı. Bu uygulama, başta şehitler olmak üzere inançtaki ataların ölüm yıldönümünde bir ritüel yemeği gözlemlemeye başlayan Hristiyanlar tarafından benimsenmiştir. Sonuç olarak, hristiyan aziz günlerinin çoğu azizin ölümüyle ilişkilidir. Üç önemli istisna vardır. Vaftizci Yahya, Meryem Ana ve İsa, onların nativiteleri (doğum günleri) ile onurlanırlar. Şehadete uğrayanların çoğu aziz günlerde birkaç Ortodoks, Katolik ve Protestan mezhebinin takvimlerinde hatırlanır.⁸⁰

Aziz Barbara Günü'nde bir kiraz ağacının dalını kırmak Çekler ve Slovakların yanı sıra diğer orta Avrupalılar arasında gelenekseldir. Mutfakta bir tencere suya yerleştirilir ve sıcak tutulur. Dalla bakan kız çiçek açmada başarılı olsaydı, bir yıl içinde iyi bir koca bulacağına bir alameti olarak kabul edilir. Çiçekli kirazın uykuda bir dalını kesme ve Noel'e yetişeceği umuduyla Aziz Barbara Günü'nde iç mekanlara getirme geleneği, batılı Hristiyanlar arasında bir kez daha popülerliğini yeniden kazanıyor. Kiraz çiçeği, baharın yanı sıra manevi veya kadınsı güzelliğin bir sembolüdür. Kirazın tatlı meyvesi, iyi işlerden elde edilen karakterin tatlılığını sembolize eder. Bazı ülkelerde, Barbara dalları elma, erik, badem, forsythia, yasemin veya at kestanesi ağaçlarından kesilir.

Bunların dışında günümüzde Çek Cumhuriyeti ve Slovakya'da Saint Barbara'nın bir heykeli, madencilerin koruyucu azizi olması nedeniyle, maden galerilerinde, çoğu büyük tünel projesinin temel atma töreni sırasında gelecekteki tünel portalının yakınına yerleştirilir.

⁸⁰ <https://blog.foreigners.cz/st-barbaras-day/>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

POLONYA

Polonya'da, St Barbara, madencilerin, dolandırıcıların, mühendislerin, topçuların ve patlayıcı maddelerle çalışan diğer insanların koruyucu azizidir. İnsanları ani ve şiddetli ölümden koruduğuna inanılıyor.

Polonya'da insanların çoğu azizlerin adını almıştır. Her azizin Katolik takviminde kendi günü olduğu gibi, Polonyalılar da isim günlerini kutlarlar. Ülkenin bazı bölgelerinde isim günü hala doğum gününden daha popülerdir. Genellikle benzer şekilde kutlanır, arkadaşlarla ve ilişkilerle tanışma fırsatı olarak değerlendirilir. Evde büyük bir masa hazırlanır (yiyecek yüklerinin altında eğilir: söğüş etler, kekler vb.) ve çok fazla votka servis edilir. İsim günü özellikle eski nesil tarafından kutlandığı için (ve çocuklukları boyunca özellikle popüler olan isimler vardır), bazı isim günlerinde - St Joseph veya St Maria's gibi - birçok insanın çiçek satın aldığını görebilirsiniz.⁸¹

Birçok ülkedeki madenciler bugünü kutlamaktadır, ancak en büyük ölçekli şöenler Polonya'da düzenlenmektedir. Polonya, 4 Aralık Madenciler Günü'nü önemli etkinliklerle kutlar ve bu gün azizenin anısına Barbórka olarak da bilinir. Polonyalı madenciler sokakları üniforma ve tulumları ile gezerler ve maden veya kiliselerinin bayraklarını taşırlar. Bu günün anısına tüm maden şehirlerinde konserler ve bira içme yarışmaları düzenlenir.

Bazı isimler yılda birkaç kez kutlanabilir. Ancak Aziz Barbara Günü her yıl 4 Aralık'ta bir kez kutlanır. Aziz Barbara madencilerin patronu olduğu için, bu gün onlar tarafından özel olarak kutlanmaktadır. Silesia bölgesi (madenlerin çoğunun bulunduğu yer) hamilerini ve mesleklerini yaşatmak için şöeni düzenler. O gün ve kutlamaya Barborka (veya Barburka) denir. Polonya'da tuz madeni Wieliczka Saint Kinga'nın şapelinde Aziz Barbara'yı onurlandırır.

Geleneksel Barborka, Saint Barbara anıtının yanında, bir kilisede veya madenin salonunda gerçekleşen ayinle başlar. Ancak gün, madencilerin tüm ailelerinin katıldığı çeşitli etkinliklerden, sanatsal etkinliklerden ve toplardan oluşur. Madencilik Orkestrası, madencilerin ve ailelerinin yaşadığı mahallelerde ve madenin liderliğinde yürüyüşler

⁸¹ <https://www.bellaonline.com/articles/art64801.asp>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

yapılır ve orkestra madencilerin ilahisini çalar.

St Barbara's Feast'den önceki günlerde "Beer Inns" olarak adlandırılır. Bu kişilerde yer alan insanlar madenciler ve madencilikle bağlantılı olanlar, emekli madenciler, madenlerle işbirliği yapan şirketlerin çalışanları, madencilik bölümlerinin tarafsızlık bilginleri ve öğrencileri. "Beer Inn" yarışmacıları, ayrı masalar boyunca oturan, yaş gruplarına (genç ve daha büyük) bölünmüş ve birbirleri arasında yarışan 2 gruba ayrılır. Şarkılar, şakalar vb. Son şöleden bu yana yaşanan komik durumlarla bağlantılı hediyeler akşam boyunca verilir.

Barborka şöleni sırasında madencilerin resmi madencilik üniformalarını giymeleri zorunludur. Üniformanın iyi tamamlanmaması veya küçük bir ayrıntıyı kaçırmaması durumunda bile cezalandırılırlar. Barbara, Polonya'daki birçok popüler isimden sadece biridir. Ancak, tüm ülkede bu kadar yaygın olarak kutlanan birkaç isim gününden birine sahiptir.

FRANSA

Güney Fransa'da, özellikle Provence bölgesinde, güneşli pencere eşiklerinde suya batırılmış buğday taneleri ile yemekler yapmak gelenekseldir. "St. Barbara tahılı" hızlı büyürse, ekinler için iyi bir yıl anlamına geldiğine dair bir halk inancı vardır. Eğer solup ölürse ekinler mahvolur. Noel arifesinde, tahıl yaklaşan hasadın bir sembolü olarak kreşin yanına yerleştirilir. Aziz Barbara'nın bayram günü, hasatı simgeleyen geleneksel ekmeklere ve diğer buğday yemeklerine sahiptir, aşırı ölüm ve yeniden doğuş tonları ile bayram gününü Noel'e bağlanır. Fransa ve Ukrayna'da, iki veya daha fazla buğday tanesi ekilir ve büyümeye zorlanır. Folklor, Noel arifesi ile gelişirse, buğday mahsulünün o yıl zenginleşeceğini belirtir.⁸²

Güney Fransa'da, özellikle Provence bölgesinde, eski bir gelenek, su ile ıslatılmış tahıl yemeklerinin bu günde güneşli pencere kenarlarına yerleştirilmesi şeklindedir. "St. Barbara'nın tahılı" filizlenir ve büyürse, mahsuller önümüzdeki yıl iyi olacaktır. Küçük tabaktaki tohumlar ölürse, mahsuller başarısız olur. Bu testi yaptıktan sonra bazı insanlar yaklaşan hasadı temsil etmek için Doğu sahnelerine St. Barbara'nın tahılını koyarlar. Fransa'da insanlar Aziz Barbara Günü'nde hava durumunu izlerler. Aralık'ın dördüncü gününde yağmur, soğuk ve buzun Noel gününe kadar geleceği anlamına gelir. Aziz Barbara Günü'ndeki soğuk ve buz sıcak ve yağmurlu bir Noel'i haber verir.

Fransa'nın Provence bölgesindeki aileler, üç ayrı dairede ıslak pamuk yataklarında buğdayı çimlendirerek Aralık ayı boyunca nemli tutulur. Üç dairenin içeriği, üçlemeci'nin üç kişisini simgeleyen yeşil olduğunda, genellikle Noel ağacının altına yerleştirilen hediyeleri süslemek için kullanılırlar. Fransızca "Quand le ble va bien, tout va bien." ya da "Buğday iyi gittiğinde, her şey yolunda gider" der.⁸³ Bunların dışında Fransa'da, St. Barbara'nın koruyucu olduğunu düşündükleri itfaiyeciler ve askeri topçular arasındaki tarihi bağlantı nedeniyle, Saint Barbara aynı zamanda

⁸² <https://www.catholicculture.org/culture/liturgicalyear/activities/view.cfm?id=963>, Er, Tarihi; 15.03.2022.

⁸³ <https://www.ncronline.org/news/world/some-countries-st-barbaras-day-helps-kick-christmas-season>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

itfaiyecilerin koruyucusudur ve bu nedenle 4 Aralık'ta ülke genelinde itfaiye hizmetleri tarafından kutlanmaktadır

GÜRCİSTAN

Ortodoks Gürcüler bugün Aziz Barbara'nın Gününü 17 Aralık'ta kutlamaktadır. Hıristiyanlığa geçtikten sonra öz babası tarafından işkence gören büyük Şehit. İlahi bir ayın 17 Aralık tarihinde gece yarısı her Gürcü Ortodoks Kilisesi'nde başlar ve sabaha kadar devam ettirilir. Dünyanın en uzun üçüncü Doğu Ortodoks Katedrali olan Tiflis Kutsal Üçleme Katedrali'nde özel kilise ayini kutlanmaya devam etmektedir.⁸⁴

Birçok Gürcü ortodoks inanan bu günü kutlar, ancak Gürcistan dünyanın en eski Hristiyan bölgelerinden biri olmasına rağmen gelenekler çeşitlidir ve batıl inançlı ve putperest ritüellerden oluşur. Bu kutsal gün genellikle Barbaroba olarak bilinir. Büyük Şehidi kutlayan Aziz Barbara Günü, Gürcistan'da Saint Barbara Bayramı, lobiani

(fasulye ekmeği) pişirmek için eski bir Gürcü halk geleneği ile bağlantılıdır. Her yıl 17 Aralık'ta Gürcüler Saint Barbara'ya saygı göstermek için fasulyeli turta pişirirler.

Gürcistan'da, Aziz Barbara Günü 17 Aralık'ta Barbaroba olarak kutlanır (eski takvimde 4 Aralık). Geleneksel bayram yemeği lobiani, fasulye dolması ile pişirilmiş ekme ile yenilmektedir. Saint Barbara aynı zamanda Gürcistan'ın kuzeyinde bulunan kentlerin de koruyucu azizidir. Bu bölgelerde daha sıvı bir forma benzeyen varvara adı verilen bir tatlının Koliva Bayram gününde hazırlanır ve tüketilir.

Saint Barbara Gürcistan'da sevilen bir azizdir ve birçok kiliseye onun adı verilmiştir; Sadece Tiflis'te dört tane var. 17 Aralık aynı zamanda Gürcistan'da Kader Günü olarak kabul edilir. Bu batıl inançlara göre, bu günün bir insan için nasıl geçtiği, bir sonraki yılın o kişi için ne getireceğini yansıtacaktır. Örneğin bugün olumluysa, gelecek yıl da olumlu olacaktır. Benzer şekilde, Gürcüler de misafir olarak evlerini ziyaret eden ilk kişinin, ailenin ertesi yıl ne kadar şanslı olacağını etkileyeceğine

⁸⁴ <https://agenda.ge/en/news/2014/2879>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

inaniyor. Gürcistan'da gece yarısından sonra bir ailenin evine gelerek kutsal gününü tebrik eden ilk kişiye 'Mekvle' adı verilir.

BULGARİSTAN

Bulgar geleneğinde Barbara, her şeyden önce kızamıktan, hastalıktan çocukların koruyucusudur. Şölen Varvara, Varvaritsa, Varvarinden, Varvardan olarak bilinir.

St. Barbara's Feast'te kadınlar ballı taze yuvarlak somunlar yapar ve onları yabancılara verirler. Çocuklar da sağlık için özel bir ritüel gerçekleştirirler. 4 Aralık tarihinde sabahın erken saatlerinde bir araya gelip ateş yakarlar. Üç, beş veya yedi kişilik gruplar halinde toplanırlar. Her biri tenceresinde kaynatılmış yakacak odun ve birkaç avuç fasulye taşır. Tuz ve soğan ekmeden önce tencereden fasulye çıkarılır ve her çocuğun dizine üç fasulye yerleştirilir. Bu ritüeli gerçekleştiren çocuk, ailesindeki en genç çocuk olmalıdır. O zaman her çocuk ellerini kullanmadan dizlerinden fasulye yemelidir. Sürüleri olan köylüler, çocuklara gider ve onları koyun yemine koymak için bazı fasulyeleri alır, hastalığı ve özellikle kızamıktan uzak korumanın kanıtlanmış bir yoludur.⁸⁵

St. Barbara's Feast, Doğu orucu sırasında onur duyulur, bu nedenle 4 Aralık'taki menü vegan olmalıdır. Halk fikirlerinde St. Barbara, St. Sava'nın (şölen 5 Aralık'ta) ve Aziz Nicholas'ın (6 Aralık) kız kardeşidir. Bu yüzden atasözü: Barbara kaynar, Sava pişirir, Nicholas büyük kepçe ile birlikte misafirleri ağırlar.⁸⁶

Eski adı İlopolis olan güneybatıdaki Eleshnitsa köyünde, Günümüz Bulgar topraklarında aziz Barbara'nın doğduğuna dair bir efsane vardır. Barbara'nın kafası kesildiğinde kanının toprak tarafından emildiği noktadan maden suyu fışkırdı. Yer bugün hala hatırlanıyor ve Miroto (Kutsal Petrol) olarak adlandırılıyor. Bu efsane, Athos Dağı'ndan maden suyu arıtımı için Eleshnitsa'ya giden bir Rus keşişin yazılarında anlatılır. 4 Aralık'ta Bulgaristan'daki Ortodoks kiliselerinde Büyük Şehit'i dua ile anmak için kutsal bir ayin yapılır. Bayramdan birkaç ay önce din adamları Aziz Barbara'ya dua sırasında anılmak isteyen tüm Hristiyanların isimlerini yazar.

KÜBA

Aziz Barbara Katolik İspanyolları etkisi ve Afro-Kübalı insanların dini ritüelleri ile birleştirilerek Küba'da da anılmaktadır. Afro-Küba dininde, Saint Barbara, gök gürültüsü ve yıldırım üzerinde hakimiyeti olan güçlü bir savaşçı olan Yoruba Orisha Changó ile ilişkilendirilir. Bununla birlikte, ilişkilendirme, en ikonik olanlardan birine ilham verdiği için bahsetmeye değer ve geçen yüzyılın popüler Küba kültürüne ve müziğine de yansımıştır. Aziz Barbara, tanrı için şiddetli bir savaşçı olduğu ve inancında sağlam olduğu için, Küba halkı tarafından koruma ve zor durumların üstesinden gelmek için sık sık çağrılır. 1800'lerden beri popüler olan ve hastalığa, ani ölüme ve ölüme karşı çağrılan on dört Kutsal Yardımcı olarak bilinen özel bir aziz grubunun bir parçasıdır. Daha modern zamanlarda, özellikle Voodoo ve Hoodoo çevrelerinde, bir sevgilide istenen nitelikler olan tutku ve gayretle dolu olduğu için aşk ritüellerinde çağrılır.

⁸⁵ <https://colors-newyork.com/what-did-saint-barbara-do/>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

⁸⁶ <https://colors-newyork.com/what-did-saint-barbara-do/>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Aziz Barbara Günü Amerika Birleşik Devletleri Ordusu ve Deniz Piyadeleri Saha ve Hava Savunma Topçuları, birçok Deniz Piyadesi Patlayıcı Mühimmat İmha Teknisyeni tarafından da özel olarak anılmaktadır. 4 Aralık tarihi bu birimlerde geçit törenleri, spor günleri, misafir geceleri, kokteyl partileri, akşam yemekleri ve diğer etkinliklerle kutlanır.

AVUSTRALYA

Avustralya Madencilik ve Metalurji Enstitüsü'nün bazı birimleri gibi birçok madencilik kurumu da bu günü kutlamaktadır. Batı Avustralya Madencilik Kulübü, Aziz Barbara Günü'nünde yıl boyunca madencilik sektöründe çalışırken ölen insanları hatırlamak için özel etkinlikler düzenlemektedir. Azize'nin kutsal gününü kutlamasalar da, aynı zamanda Avustralya Donanması ve Deniz Piyadeleri Havacılık Mühimmatçıları'nın koruyucu azizi olarak kabul görür.

İSPANYA

İspanya, Portekiz ve eski kolonilerinde İspanyol askeri topçuları, maden mühendisleri ve madenciler de onu koruyucu aziz olarak saygıyla anmaktadır. Onun onuruna geçit törenleri, kitle eğlenceleri, akşam yemekleri ve diğer etkinlikler düzenlenmektedir.

DİĞER ÜLKELER

Yunanistan'da 4 Aralık, Rum Ortodoks Kilisesi'nin büyük Azizlerinden biri olarak kabul edilen Agia Barbara'nın bayram günüdür. Ayrıca Yunanistan'da isim günleri, diğer tüm ülkelerin karşısında, doğum günlerinden bile daha fazla kutlanıyor. Birinin isim gününde, açık bir ev vardır ve gelmek isteyen herkes için bir şölen düzenler. Komşular ve arkadaşlar veya akrabalar genellikle arar ve resmi bir davet beklemeden evi ziyaret edebilir.

Kuzey Makedonya'da Aziz Barbara'nın günü Doğu Ortodoks Kilisesi tarafından 17 Aralık'ta Барвара (Varvara) olarak kutlanır. Bazı Makedonlar en yakın aileleri ve arkadaşlarıyla evlerinde kutlama yaparken, bazıları da Aziz Barbara gününde evlerine adım atan insanların yılın geri kalanında kendilerine iyi ya da kötü şans vereceğine inanarak kaçınılır. Ermenistan'da, Saint Barbara'ya bir mağara tapınağı (Kuys Varvara) yamaçlarında yer almaktadır. Ara Dağı'nda yanan mumlar ve çiçek çelenkleri ile anılarak kutlanır.

Rusya'da da Moskova dahil olmak üzere onun adına adanmıştır. İtalya'da Santa Barbara bayramı ana dini bir şölemdir. Etkinlik her yıl 3, 4, 5 ve 11 Aralık, 27 Mayıs ve 27 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirilmektedir. 4 Aralık azizin şehit olduğu tarihi temsil eder, 27 Mayıs Santa Barbara'nın himayesinin bayramıdır. Etna 1780'de hatırlanırken, 27 Temmuz 1576'da Paternò'ya getirilen emanetlerin gelişinin bayramıdır. Santa Barbara bayramı İtalya'nın en güzel Katolik şölenlerinden biridir.

Saint Barbara aynı zamanda İngiliz Ordusu Kraliyet Ordusu Mühimmat Kolordusu'nun koruyucu azizidir. İrlanda Ordusu onu koruyucu aziz olarak saygıyla anar. Topçu Kolordusu kolordu nişanında, yarı giyimli, elinde arp, bir saha topunda otururken görüntülenir. Aziz Barbara Günü, 4 Aralık, İngilizler tarafından kutlanır (Kraliyet Topçuları, RAF Zırhlıları, Kraliyet Mühendisleri), Avustralya (Avustralya Topçu Kraliyet Alayı, RAAF Zırhlıları), Kanadalı (Patlayıcı Mühimmat İmha Teknisyenleri (EOD), Kanadalı Mühimmat Teknisyenleri, Kanada Hava Kuvvetleri Zırhlıları, Kanada Kraliyet Topçu Birliği, Kanada Askeri Saha Mühendisleri, Kanada Kraliyet Donanması Silah Mühendisliği Teknisyenleri) ve Yeni Zelanda (RNZN Gunners Şubesi, RNZA, Kraliyet Yeni Zelanda Ordusu Mühimmat Kolordusu, RNZAF Zırhlıları) silahlı kuvvetleri tarafından kutlanır.

AZİZE BARBARA ve KİRAZ DALLARI

Hikayeyi Saint Barbara'nın hayatında aktarmıştık. Kısaca; On Dört Kutsal Yardımcı'dan biri olan Barbara, Dioscuros adında zengin ve güçlü bir pagan'ın güzel kızıydı. Nikomedia'da (Kocaeli) büyüdü. Onu bakire tutmak için, babası onu uzaktayken bir kuleye kilitledi, sadece iki pencereyi bir kuleye. Bir yolculuktan döndükten sonra kulede iki yerine üç pencere buldu. Daha sonra babası tarafından başışlanmayan Barbara, yerel yetkililer tarafından işkenceler görerek yargılandı ve ölüme mahkum edildi. Kulesinden kaçan Barbara, babası tarafından saklandığı mağarada bulundu ve öldürüldü. Ölüm darbesini vurduğu anda babası da yıldırım çarpması sonucunda öldü.

Saint Barbara, kulede geçirdiği süre boyunca, fincanından su ile suladığı bir kiraz ağacından bir dal tuttu. Öldürüldüğü gün, tuttuğu kiraz dalı çiçek açtı. Bu gün kutsal kabul edilerek birçok hristiyan tarafından "Barbarazweig" olarak adlandırılır ve kutlanır. 4 Aralık'ta evlerine bir kiraz dalı getiren inananlar bu dalın Noel'de çiçek açmasını beklerler. Tabii ki, dallar hiç çiçek açmayabilir, ancak dışarıdaki sıcaklık altı hafta boyunca 32 ila 40 derece civarındaysa, büyük olasılıkla çiçek açacaktır. Elma, kestane, armut, şeftali, forsythia, erik, leylak ve yasemin dalları da çalışacaktır, ancak kiraz gelenektir.

Bugün kesik saptarı (hava ne kadar ılımsa, o kadar iyi), şişmiş tomurcukları olan daha ince dallar arar. Uçlarını püre haline getirin ve dalları birkaç saat boyunca içinde biraz şeker bulunan buzlu değil, serin bir vazoya koyun. Dalları serin bir yerde birkaç gün bekletin. Tomurcuklar şişmiş gibi görüldüğü anda onları sıcak bir odaya getirin (ısı kaynağına çok yakın değil). Onları zaman zaman ılık suyla spritzleyin ve çiçekler görüldüğünde, dalları bir pencere pervazının üzerine yerleştirin ve onlara çok fazla ışık verin ve çiçeklerin daha uzun süre taze kalması için daha serin havada tutun. Her gün su değiştirin. Tam çiçek açtıktan sonra, saptarı yeniden kesin ve biraz şeker, biraz çamaşır suyu, bir kuruş ve çözünmüş bir aspirin ile suya koyun.⁸⁷

⁸⁷ <https://www.fisheaters.com/customsadvnt2a.html>, Er. Tarihi 06.03.2022.

Azize Barbara ve onun kiraz dalları ile olan ilişkisi, Rum Ortadoks Kilisesi kayıtlarında şu şekilde aktarılır. "Azize Barbara efsanesinden bahsederken en başta da belirttiğimiz gibi, küçük bir dal pelerinine takıldı, daha sonra su içeren bir gemiye yerleştirildi. Tam öldüğü gün, aynı dal taze çiçeklerle kaplıydı. Bugüne kadar, birçok insan, Noel günü çiçek açan bir kiraz veya başka bir meyve ağacından gelen bir dalın gelecek yıl iyi şans ve bereket getirdiğine inanmaktadır. Bu geleneği her yıl besliyoruz ve aziz Barbara onuruna törenin sonunda her misafire bir kiraz dalı veriyoruz ve böylece siz de gelecek yıllardaki koruyucu azizimizden güç, sağlık ve mutluluk alabilirsiniz!

Neden bu yıl kendin denemiyorsun?

-Ceketini çek, bahçeye çık ve bir dal kes.

-En uygun olanı kiraz veya söğüt veya forsythia gibi meyve ağaçlarından gelen dallardır.

-Dallar ağaçtan uzun, çapraz bir kesikle kesilmelidir.

-Daha sonra, dalı tatlı suyla dolu bir vazoya yapıştırın, su seviyesini düzenli olarak kontrol edin.

-Dalı daha da uzun süre korumak için suya biraz pudra şekeri ekleyin.

-Dalları doğrudan ısıtıcının üzerine yerleştirmeyin. Çok fazla ısı kolayca hasara neden olabilir ve tomurcuklar açılmadan önce dalların kurummasını sağlayabilir.

-Biraz şansla, tomurcuklarınız Noel sabahına kadar tamamen çiçek açacak ve önümüzdeki yıl size iyi şans ve sağlık getirecek!"

Barbara hapse giderken bir kiraz dalının bornozuna yapıştığına dair bir efsane vardır. Onu hapisane hücrelerinde tutmuş ve infaz günü çiçek açana kadar buradan bardak içerek sulamıştır. Bu, Barbarazweig'in Advent geleneğini doğurmuştur. Dallar bir meyve ağacından kesildiğinde, eve getirildiğinde, suda tutulduğunda ve her şey yolunda giderse Noel

zamanında çiçek açtığına duaların kabul olacağı inancı yaygındır.⁸⁸

Azize Barbara'nın bu kutsal gününü anmak isteyenler tomurcukları şişmiş ve sapları kesilmiş dalları seçerler. Dalları uçları ezilir ve birkaç saat boyunca buzlu değil, serin bir küvete yerleştirilir. Dalları büyük bir su vazosunda düzenlenilir. Birkaç gün boyunca dalları serin bir alanda bırakılır. Tomurcuklar şişmeye başladığında, dalları sıcak bir odaya getirilir, ancak doğrudan güneş ışığına ya da ısıtıcıya muhatap edilmez. Zaman zaman ılık su serpilerek çiçekler görüldüğünde dalları güneşli bir pencereye yerleştirilir. Suyu iki günde bir değiştirilir ve ince dallar kalın dallardan daha hızlı "zorlar"; çiçekler bir ila beş hafta içinde görünmelidir.

Dallar tam olarak 25 Aralık'ta çiçek açarsa, bu "iyi şanslar" işaretidir ve dalları en çok çiçek üreten kişinin "Mary'nin favorisi" olduğu söylenir. Trapp Family Singers'dan Maria von Trapp ("Müziğin Sesi"ni düşünün" "Around the Year with the Trapp Family" adlı kitapta, Avusturya efsanesinin, bir kişinin dalı Noel günü çiçek açarsa, bir sonraki yıl evleneceği olduğunu yazdı.

"On Dört Yardımcı Aziz" olarak bilinen on dört azizden oluşan bir grup vardır. Avusturya'da bazen eski bir şapelde veya bir kilisenin yan sunağı üzerinde birlikte resmedilirler; her birinin tanınabileceği bir özneliği vardır. St. George bir ejderhayla ya da St. Blaise'le iki mumla gösterilecek. Bu Yardımcı Azizlerden biri, bayramı 4 Aralık'ta kutlanan Aziz Barbara'dır. Kulesi (esir tutulduğu) ve Kutsal George tarafından monte edilen ciborium (kilisenin bir bölümü) tarafından tanınabilir. St. Barbara yıldırıma ve ani ölüme karşı çağrılır. Madencilerin ve topçu erkeklerin koruyucu azizidir ve aynı zamanda evlenmemiş genç kızlar tarafından onlar için doğru kocayı seçmeleri için çağrılır.⁸⁹

4 Aralık'ta, ev halkının evli olmayan üyelerinin meyve bahçesine çıkıp kiraz ağaçlarından dalları kesip suya koymaları gerekiyor. Noel günü kiraz dalları çiçek açanların bir sonraki yıl evlenmeyi bekleyebileceğine dair eski bir inanç vardır. Çoğumuz yılın bu zamanında her zaman turneye çıktıklarından, evde biri "kiraz dallarını kesmek" için görevlendirilecek. Bunlar karanlık bir köşedeki vazoya konulacak, her biri isim etiketine sahip olacak ve Noel günü hevesle incelenecek; ve başka hiçbir şey için iyi olsalar bile, Noel yemeği için güzel bir masa dekorasyonu sağlarlar.

⁸⁸ <http://www.wisdomportal.com/SaintBarbara/SaintBarbara.html>, Er. Tarihi; 06.03.2022.

⁸⁹ <https://www.fisheaters.com/customsadvnt2a.html>, Er. Tarihi 06.03.2022.

Ayrıca çocuklar için kreşleri süslemek için de kullanılırlar. Bu geleneğin Fransızca (provençale) versiyonu, ailenin üç ayrı dairede ıslak pamuk yataklarında buğday çimlendirmesini ve Advent (Hristiyanlıkta İsa'nın doğumuna ve dolayısıyla Noel'e kadar günlerin geri sayıldığı kısa dönem) boyunca nemli kalmasını gerektirir. En Kutsal Üçlü'nün üç kişisini simgeleyen üç dairenin içeriği güzel ve yeşil olduğunda, Noel'de kreşi süslemek için kullanılırlar. Fransızca "Quand le blé va bien, tout va bien" olarak adlandırdıkları bu olay ve dönem "Buğday iyi gittiğinde, her şey yolunda gider" sözüdür.

Azize Barbara ve kiraz dalları ile olan ilişkisi

Polonya'da da farklı bir biçimde kutlanılmaktadır. Azize Barbara, Barbara isim gününde, özellikle kadınlar için sadık bir Hristiyan'ın en önemli örneği olarak kabul edilirken, Polonya'nın bunu yansıtan gelenekleri vardır. Bu geleneklerden birisi de Saint Barbara'nın anılma günündeki kiraz dallarıdır. Polonya'da, genç kadınlar bir kiraz ağacının dalını evlerine alır, sobanın yakınında bir yerde bir tencere suya yerleştirir ve sobanın sıcaklığının ve sudan beslenmesinin kiraz çiçeklerinin daha erken tomurcuklanmasına yardımcı olacağını umarlar. Bu geleneğin özellikleri bölgeden bölgeye değişmekle birlikte, çoğu insan çiçeklerin tomurcuklanırsa, genç kadının yakın gelecekte evleneceğine inanmaktadır.

Azize Barbara Günü. 4 Aralık'ta tüm Hristiyan aleminin birçok ailesinde "Azize Barbara günü" olarak kutlanır. Bu günde kiraz ağacı dalları kesilir ve ışığa yakın suyla dolu bir vazoya yerleştirilir. 21 gün sonra, tam olarak Noel'de, bu dallar çiçek açar. "Noel ağacı" geleneği günümüzden 100 yıl öncesine kadar popüler değilken, birçok Hristiyan ailesi tarafından Aralık ayı boyunca evin içinde kiraz dalları bulundurulmuş ve kutlanırdı. Kiraz dalları, çiçekleriyle ışığı sembolize ederler ve insanlara yeni çiçekler üretecek olan bahar güneşinin çok uzak olmadığını hatırlatırlar. Barbara sunakları ve pencereler madencilik topluluklarının hemen hemen tüm kiliselerinde bulunabilir.

AZİZE BARBARA GÜNÜ KUTLAMA YEMEKLERİ

Ortadoğu'daki Hristiyanlar, özellikle Lübnan, Suriye, Ürdün ve Filistin'de, her yıl Aralık ayında Aziz Barbara Günü'nü (Arapça Bayram il-Burbara'da), bayram mevsimine erken bir başlangıç ve yağışlı mevsim için iyi bir alamet olarak kutlamaktadırlar. Bu özel günde, aileler diğer aile üyelerine ve komşularına dağıtılan Burbara adlı bir yemek hazırlarlar. Gelenekler, noele kadar 15 cm'ye kadar filizlenen ve büyüyen küçük pamuk yünü kaplarında bazı bitki buğday tohumlarının (veya diğer tahılların) bulunduğu ülkeler arasında değişir ve daha sonra Noel ağacının altındaki veya kiliselerdeki doğum sahnesini sembolize olarak Saint Barbara'nın mucizesini yeniden yaratmak için kullanılır.

Aziz Barbara festivali her yıl Aralık ayında Arap Hristiyanlar, Yunan Ortodoks, Roma Katolikleri ve Protestanları tarafından kutlanır. Aziz Barbara anısına bu ay boyunca bu coğrafyadaki inananlar tarafından "Burbara" adı verilen yemek yenilir, ikram edilir. Bu gün Doğu Akdeniz'de sadece Hristiyanlar için değil, aynı zamanda birçok Burbara hayranı için de çok özel bir yemektir. Bu buğday şenlikli yemek her yaştan Hristiyan aile üyeleri tarafından kutlanır ve Müslüman komşular ve arkadaşlarla paylaşıldığında en iyi şekilde Aziz Barbara'ya ibadet edildiği düşünülür.⁹⁰

Burbara yemeği, kabuklu buğday meyvelerinden yapılmış haşlanmış bir yulaf lapasıdır ve çeşitli tahıllar, nar tohumları, kuru incir veya kayısı, kuru üzüm, anason, rezene ve tarçın gibi özel ve ayırt edici bir tat veren çeşitli malzemeler içerir. Farklı şehirler, özel bileşen kombinasyonlarına sahip olma eğilimindedir. Burbara sıcak veya soğuk yenebileceğinden, sık sık komşular davet edilir ve soğuk kış akşamlarında sıcak Burbara tadını çıkartırlar. Burbara, bazı insanların tatlı, diğerlerinin kahvaltılık olarak zevk aldığı çok aromatik ve dolgulu bir yemektir. Filistin'deki birçok toplum merkezi, Burbara'yı hazırlamak için mutfaklarını Hristiyanlara ve Müslümanlara açarlar.

Barbara ayrıca hasatın bir hamisi olarak da anılmakta ve buğday genellikle onunla ilişkilendirilmektedir. Bayram gününde genç kızlar geleceği hakkında Barbara'ya dilekte bulunurlar ve çiftçiler genellikle hasada yakın olarak yenen yemeklerine buğday eklerlerdi. Evlerinin içinde 4 Aralık tarihinde koydukları buğday tanelerinin filizlenmesi ve büyümesi gelecek yılki hasadın bir göstergesi olması ve büyüdükleri yönün yıl için hakim rüzgarların yönünü göstermesi beklenmekteydi. Bu durumların St. Barbara'nın inayeti ile bereketli bir yıl olması için dua edilirdi.

Lübnan'da, Aziz Barbara günü, Cadılar Bayramı'nın trick-or-treat adetini anımsattığından ek bir tada sahiptir; çocuklar kılık değiştirerek arka planda çalan baharat ve Arap müziğinin kokusuyla dolu renkli sokaklarda dolaşır, şarkılar söylerken evleri gezer ve bayram yemeği alır. Gürcistan'daki Rum Ortodoks Hristiyanlar da Aziz Barbara'nın gününü Ortadoğu'dakilere benzer geleneklerle kutlamaktadır.

⁹⁰ <https://culturico.com/2019/12/04/how-is-saint-barbara-associated-with-a-delicious-dish/>, Er. Tarihi; 13.03.2022.

AZİZE BARBARA ve YEMEK GELENEĞİ

Genel olarak Katolik dünyasındaki St. Barbara yemek geleneği, 4 Aralık'ta pamuklu bir yatağa buğday tohumu veya bazen nohut, arpa taneleri, fasulye, mercimek vb. koymaktan oluşur. Tohumlar çimlendiğinde ve büyüdüğünde, genellikle Noel ağacının altına, doğum sahnesinin yanına yerleştirilirler. Yabancılardan buğday ve diğer hasat baklagillerini almasının yanı sıra, kaçışında izlerini gizleyecek büyük buğday

Noel Buğdayı

meralarından geçtiği söyleniyor. Bu nedenle fındık ve nar tohumu ile haşlanmış buğdayın servis etmesi geleneğin önemli bir parçasıdır.

Aziz Barbara'yı asla unutmamak için Katolik dünyasında, 4 Aralık'ta Saint Barbara gününde (1969'da Kilise Barbe'nin orijinal adını Barbara olarak değiştirdi) üç yemekte buğday kullanılmaktadır. Bu durum Katolik dünyasında "Calendale" (Noel) kutlamalarının

başlangıcıdır. Büyük Akşam Yemeği sırasında, buğday tohumlu üç yemek masaya konur. Diğer yerel geleneklerde de bulunan Kutsal Üçlü'leri sembolize ederler. Geleneğe göre, buğday 25 Aralık'ta iyi çimlenmişse, aşağıdaki hasat cömert olacaktır. Bu vesileyle "buğday iyi giderse, her şey yolunda gider" de derler.⁹¹

Katolik dünyasında St Barbara'nın anısına ıslak pamuk yünü ile bir kasede buğday yetiştirmenin Noel geleneği *Triticum aestivum*, olarak anılır. Bugün, 4 Aralık, St Barbara'nın bayram günüdür. Katolik dünyasında Noel'den 20 gün önce buğday ekmek için eski bir gelenek vardır. Bu gelenek Roma dönemine kadar uzanır. Efsaneye göre, buğday iyi filizlenirse ve sağlıklı bir yeşil renkse, bir sonraki hasat bol olacaktır. Provençal lehçesindeki eski söz şöyledir: Quand lou blad vèn bèn, tout vèn bèn! (Buğday iyi giderse, her şey yolunda gider). Katolik dünyasının iyi insanları Aziz Barbara Gününde 3 kase veya yemekte buğday eklerler. Bu olay, Noel şenliklerinin gerçek başlangıcını işaret etmektedir. 3 kase Kutsal Üçlü'nün (Baba, Oğul ve Kutsal Ruh) sembolize olduğunu. Noel arifesinde, buğday kaseleri gece yarısı ayinine katılmadan önce Noel Arifesi yemeği (*gros souper*) sırasında masaya yerleştirilir.⁹²

Buğdayı (*Triticum aestivum*) yetiştirmek için 3 küçük kase ıslak pamuk yünü ile doldurulur. Bugünlerde, çeşitli hayır kurumları küçük tohum paketleri satarlar. Bu satışlar özellikle hastanedeki çocukların nedenine fayda sağlar. Bununla birlikte, günümüzün merkezi ısıtmalı evleri nedeniyle, buğday çok hızlı büyüebilir ve Noel arifesine kadar her yerde çırpınıyor olabilir. Günümüz önerisi, buğdayı Aziz Barbara Gününe bir hafta sonra ekmektir, böylece dik kalır. Alternatif olarak, buğday fidelerine etrafına kırmızı bir kurdele takarak biraz destek vermek için yaygın bir

⁹¹ http://www.notreprovence.fr/en_tradition_saint-barbara-s-wheat.php, Er. Tarihi; 09.03.2022

⁹² <https://botanykaren.net/2021/12/04/sowing-hope-with-st-barbaras-wheat/>, Er. Tarihi 09.03.2022.

uygulama vardır. Mercimek de dahil olmak üzere diğer tohumlar da yetiştirilir, ancak geleneksel uygulama buğday olarak kalır.⁹³

Aziz Barbara'nın ayin takvimindeki yeri, tarihsel doğruluk ve kanıt konusundaki şüpheler nedeniyle Vatikan 1969 tarafından revize edildi. Tehlikeli mesleklerde çalışanlar tarafından saygıdeğer olmaya devam ediyor. Katolik dünyası hala 4 Aralık'taki aziz gününün kıymetini biliyor ve buğday ekip mükemmel bir yıl geçirmeyi bekliyor.

Suriye, Lübnan ve Filistin'de, Arap Hristiyanlar arasında, Aziz Barbara Günü genellikle kuru üzüm, buğday ve şekerle tatlandırılmış beyaz arpa ve kırmızı nar tohumlarıyla kutlanır. Kiliselerde de yapılan bu yemeğin malzemeleri 4 kişilik bir aile için;

500 gr tam buğday taneleri
500 gr şeker (bal da kullanılabilir)
2 tutam tuz
2 bardak sultanas
1 seviye çay kaşığı toz tarçın
1/2 çay kaşığı toz karanfil
1/2 çay kaşığı toz kimyon
1 su bardağı sade elenmiş un
250 gr doğranmış kuru incir
250 gr doğranmış kuru kayısı
250 gr doğranmış ceviz
Nar ve pudra şekeri

Nar taneleri ile haşlanmış buğday

Hazırlanış yöntemi de şu şekildedir; buğday tanelerini gece boyunca ıslatılır, durulanır ve taneler tamamen pişene ve bölünceye kadar suda kaynatılır. Şekeri (veya balı) ve tuzu eklenir ve yulaf ezmesinin kıvamını korumak için gerekirse biraz daha su ekleyerek devam edilir. Karışım oldukça katılaştığında sultanalar eklenir ve tam olarak ısınmalarına izin verilir. Daha sonra ocaktan alınır ve ılık hale gelene kadar beklenir.

Bu arada tava ısıtılır ve un ile baharatları eklenir ve kahverengine ulaşana kadar karıştırılır. Ocaktan alındıktan sonra, un karışımını buğday karışımına yavaşça eklenir, hepsi dahil olana kadar karıştırılır. Karışım oldukça koyu hale gelene kadar kısık ateşte ısıtılır (soğuduğunda sıkılaşıcağı için çok fazla değil). Doğranmış incir ve kayısılar da eklenerek ve karıştırılır. Büyük bir servis kabına alınarak soğumaya bırakılır. Servis etmek için nar taneleri ve ceviz karıştırılarak tatlının üzerine serpilir. Kasele alandıktan sonra pudra şekeri serpilerek servis yapılır.

"Heshle Barbara, maa banet el Hara" (Barbara mahallenin kızlarıyla birlikte koşuyor) 3 Aralık gecesi geleneği uygulayan çocuklar ve gençler tarafından söylenen popüler bir melodidir. Maske ve kostümler giyerek mahallelerinde dolaşırlar, kapıları çalarlar ve şarkının sözlerini söylerler. Gelenek, Barbara'nın hikayesinin bir rekreasyon, özellikle de Hristiyan bakirelerle dolaşmasını anlatmaktadır. Başka bir şarkı, "harej harej Barbara amoudein w minshara, hil el-kees w etina; lawla el-şeyh ma jina" (harej harej

⁹³ <https://botanykaren.net/2021/12/04/sowing-hope-with-st-barbaras-wheat/>, Er. Tarihi 09.03.2022.

Barbara, iki direk ve bir testere, Çantayı çözüp bize verin, Şeyh olmasaydı, gelmezdik). İkincisi eskisi kadar popüler olmasa da, "harej" köylüler tarafından yüz maskelerine atıfta bulunmak için kullanılan bir kelimedir. Bu melodi genellikle karışık Müslüman-Hıristiyan mahallelerinden veya kasabalarından hala bu olayı paylaşan insanlarla ilişkilidir.

Bu gece için hazırlanan tatlılar qatayef (ceviz ve şeker veya lor kreması karışımı ile doldurulmuş mini krep) içerir. Bu duruma özel değil; bayramlarda ev yapımı tatlılar genellikle Levant'ta Müslümanlar ve Hristiyanlar tarafından paylaşılan bir geleneğin parçasıdır. Ayrıca, bazılarının bu tatlıları doğurganlık için tüketecek Fenikelilere kadar gidebileceğine inanmaktadırlar. Barbara'nın yaşadığı çağdan günümüze kadar gelen birçok mutfak ikramı ve geleneği bulunmaktadır. Bunlar arasında tabak ekmeği bulunur; doğurganlık için birçok kilisede tencere ve tavalara sunulması önemli bir örnektir.

Yunanistan'da Saint Barbara günü, Yunan Ordusu Topçu Kolordusu ve Kıbrıs Milli Muhafızları tarafından, geleneksel Yunan tatlısı loukoumades'in (lokma tatlısı) yenerek kutlanır. St. Barbara aynı zamanda, haşlanmış kırık buğday, çilek, fındık ve kremadan oluşan bir puding olan varvara adlı bir tatlının günü kutlamak için servis edildiği Kuzey Yunanistan'daki Drama kasabasının koruyucu azizidir.⁹⁴

Maakaroun

Güney Avusturya'daki Tirol'de Katolikler, ağırlıklı olarak kurutulmuş armuttan yapılmış bir tür meyveli kek olan kletzenbrot'u, ancak fındık ve rom veya brendi ile birlikte kuru üzüm, hurma ve

diğer kuru meyvelerin eklenmesiyle yaparlar. Ayrıca kiraz ve bazen kirsch veya kiraz likörü içeren siyah bir orman keki ile birlikte yenilmektedir.

Aziz Barbara mucizesinin ve yemeğin arkasında birkaç efsane vardır. En çok inanılanlardan birkaçı; Barbara, Suriye'deki Yunanistan'ın Heliopolis kentinde (şu anda Lübnan'da Baalbek olan) babasının seçtiği dini uygulamaktan alıkoyma girişimlerine rağmen Barbara hayatını riske atmış ve inançlarını savunmak için buğday tarlalarına saklanmıştı. Taze ekilen buğday tarlası izlerini kapatmak için anında büyümüş ve bu nedenle zulümden kurtarılmasına yardımcı olmuştur.

Diğer anlatılar, Azize Barbara'yı Romalılar tarafından zulme uğrayan ve önceki efsanenin tarif ettiği buğday tarlalarından kaçmak için birçok karakter kılığına giren bir Hristiyan Şehidi olarak tanımlar. Barbara'nın benimsediği sayısız karakter, Lübnan'da uygulanan kostümleri giyen çocukların mevcut geleneğini açıklıyor. Diğer

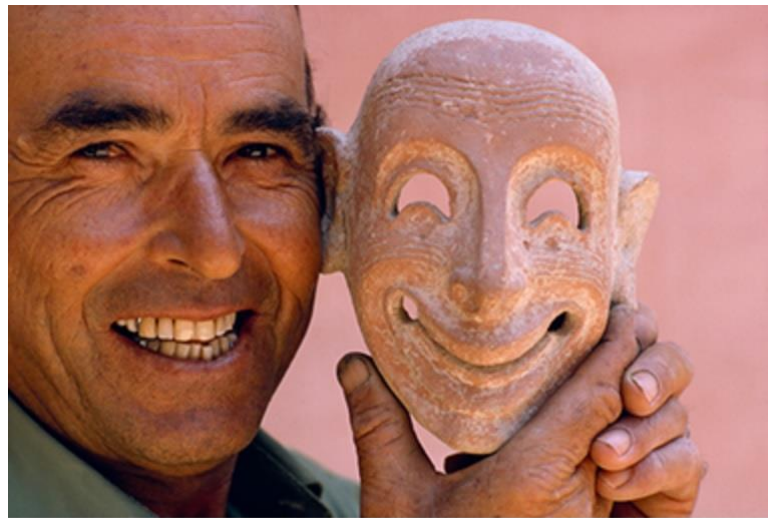
⁹⁴ <https://dannwoellertthefoodetymologist.wordpress.com/2018/12/04/for-the-feast-of-st-barbara-the-eastern-orthodox-folks-win-for-their-festival-foods/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.

insanlar Barbara'nın inançları nedeniyle bir depoya kapatıldığına ve sadece buğday meyvelerine yemek için erişebiliyordu. Bu nedenle insanlar, yukarıda belirtilen buğday bazlı yemeği hazırlayarak gününü anmaktadırlar.

Aziz Barbara günü Ortodoks Gürcüler tarafından da benzer bir şekilde kutlanır ve çeşitli yiyecekler yapılır ve dağıtılır. Bu etkinlik Gürcistan'da Saint Barbara Bayramı olarak Lobiani (fasulyeli turtalar) pişirmek için eski bir Gürcü halk geleneği ile bağlantılıdır. Her yıl 17 Aralık'ta Gürcüler Saint Barbara'ya saygı göstermek için fasulyeli turta pişirmektedirler. Saint Barbara Gürcistan'da sevilen bir azizdir ve birçok kiliseye onun adı verilmiştir; Sadece Tiflis'te dört adet Saint Barbara kilisesi bulunmaktadır. Lobiani pişirme geleneği söz konusu olduğunda, Gürcü tarihçiler geleneğin, yerlilerin tanrıları ve tanrıçaları için çeşitli yiyecekler pişirdiklerinde pagan Georgia'ya kadar uzandığını iddia etmektedirler. Eski Gürcüler tanrıça Barbale için Büyük Şölen'i kutladılar ve onun onuruna özel yemekler yaptılar. Yıllar sonra insanlar Tanrıça Barbale ve Saint Barbara'yı birleştirdi ve onları bir bütün olarak onurlandırdı. Pagan Georgia'da Tanrıça Barbale gün ışığının hamisiydi ve sembolü güneşti. O zamanlar insanlar saygı göstergesi olarak Tanrıça Barbale için süt lapası yapar ve Khachapuri (yuvarlak şekilli peynirli ekmek) pişirirlerdi. Khachapuri aynı zamanda yuvarlak ve sarı olduğu için güneşin bir sembolüydü.⁹⁵

Birçok Gürcü ortodoks inanan Saint Barbara Bayramını kutlar, ancak Gürcistan dünyanın en eski Hristiyan yerleşkelerinden biri olmasına rağmen gelenekler çeşitlidir ve batıl inançlı ve putperest ritüellerden oluşur. Gün yerel olarak Barbaroba olarak bilinir. 17 Aralık aynı zamanda Gürcistan'da Kader Günü olarak kabul edilir. Bu batıl inançlara göre, bu günün bir insan için nasıl geçtiği, bir sonraki yılın o kişi için ne getireceğini yansıtacaktır. Örneğin bugün olumluysa, gelecek yıl da olumlu olacaktır.⁹⁶

Hristiyan dünyasında Azize Barbara ile ilgili bir başka gelenekte maske kullanımı ile ilgilidir. Barbara'nın sözde maske kullanımıyla ilgili ayrıntılar Fenike dönemiyle ilgilidir. Birçok arkeolojik keşif, gözler ve ağız için açıklıklar içeren birçok terra-cotta maskesi olmuş, bu da maskelerin canlılar tarafından kötülüğü önlemek için ve ölümler için şeytanları korkutmak için giyilmek üzere üretildiğini göstermektedir. Louvres, araştırmacılar hala maske fikrinin ilk nasıl bulaştığını tartışsalar da, dönemin zanaatkarları orijinal antropomorfik terra-cotta maskelerini Akdeniz bölgesine yaygın olarak kullandığını düşünmektedir. Bu, kendini gizleme geleneğinin daha önce düşünülenlerden çok daha

Fenike döneminden modern bir maske

⁹⁵ <https://agenda.ge/en/news/2015/2842>, Er. Tarihi 07.03.2022.

⁹⁶ <https://agenda.ge/en/news/2015/2842>, Er. Tarihi 07.03.2022.

eski olduğu anlamına gelebilir ve maske takmanın Akdeniz'in doğusundan kaynaklanmış olabileceğini düşündürebilir.

Her şeyin 1.700 yıl önce Baalbeck'te başladığı söyleniyor; St. Barbara geleneği kostümler giyinmek ve birinin komşularını ziyaret etmek, şarkı söylemek, ilahi söylemek ve onlara iyi dileklerde bulunmak. Pratikte kalan geleneğin, 3. yüzyıl, Fenike Heliopolisi (Güneş Şehri anlamına gelir) olarak daha iyi bilindiği zamanlarda. Bu dönemde şehir Roma İmparatorluğu'nun saltanatı altındaydı.⁹⁷

Bu güne kadar, maske kullanımını ve buğday bazlı ikramlar ve tatlılar sunulmasını içeren Aziz Barbara bayramı Lübnan, Suriye, Filistin ve Ürdün'de kutlanmaktadır. Kutlamalar, nesiller boyu aktarılan bir hikayenin canlandırılmasıdır. Her ne kadar St. Barbara şöleni şimdi bölgenin Cadılar Bayramı'ndaki karşılığı olarak görülse de, ikincisinden birkaç yüz yıl öncesine kadar gidiyor.

Hikayenin farkında olan çoğu insan, Aziz Barbara'ya Hristiyan dinine olan bağlılığı ve sadakati nedeniyle değil, inançları için yapmaya istekli olduğu fedakarlık nedeniyle değer verir. Din ve onunla ilişkili inançlar genellikle inananların eylemlerini yönlendir ve tanımlar, az çok ahlaki bir pusula olarak hareket eder. Eylemler diğer insanlarla etkileşim içerdiğinden, Levant'taki Arap toplumları özellikle dine ve topluma getirdiği olumlu özelliklere değer verir. Hristiyan ve Müslüman Araplar, bir dili, birçok adeti ve tek bir tanrıya olan inançlarını paylaştıkları için toplumları içinde birbirlerine çok yakındırlar. Ek olarak, her ailenin geleneksel olarak bir zanaattan veya işten sorumlu olduğu küçük köylerdeki insanların yakın yaşama yakınlığı nedeniyle, Müslümanların Barbara yemeklerini bilmeleri ve tadını takdir etmeleri şaşkırtıcı değildir. Bu nedenle, hikayenin Hristiyan Arap toplumu için önemi, muhtemelen Aziz Barbara'nın kutlamasını, Müslümanlar tarafından da bilinen ve takdir edilen bu özel yemeğin özverisiyle motive etti. Dini bir hikayenin her dinden Arapları bir araya getiren geleneksel bir tarife dönüşmüş olması, öğrenmemiz gereken muhteşem bir gerçekliktir. Farklılıklarımızı kutlamak ve kucaklamak için daha sık hatırlatılmalı.

Ne yazık ki, günümüzde St Barbara geleneği diğerleri gibi yok oluyor. Lübnan'da hristiyanlar hala orijinal olarak Fenikeli olan çeşitli gelenekleri sürdürmeye çalışıyor. Yukarıda belirtildiği gibi, yiyecek, müzik, özel ve aynı zamanda dil içeren bu tür gelenek ve hikayelere artık ilgiyle bakılmıyor. Bir zamanlar Levant'ın ötesine yayılan ve şu anda bazılarında ait olarak tasvir edilmenin aksine kapsayıcı bir bakış açısı içinde hatırlanmasının modern zamanlarda bir ders olarak hizmet edebileceği büyük bir medeniyetin anahtarını tutuyorlar.

Beyrut'taki Aziz Barbara günü kutlamalarında yüzlerine dev maske takan hristiyanlar

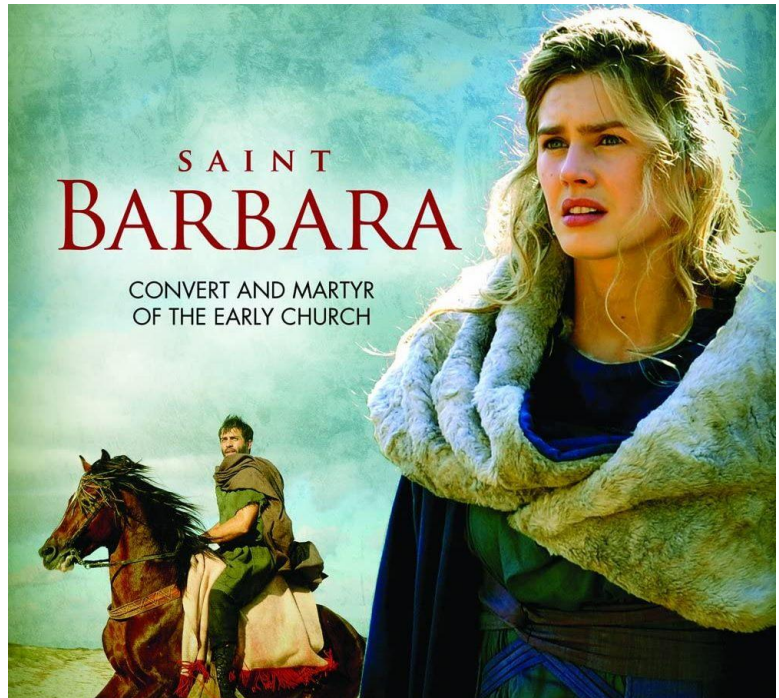
⁹⁷ <https://newsroomnomad.com/2016/12/04/origin-st-barbara-feast-masks-wheat/>, Er. Tarihi; 07.03.2022.

SONUÇ YERİNE

Her dinde olduğu gibi Hristiyanlıkta da aziz ve azizeler önemli bir yer edinmiştir. Hristiyanlık tarihine mal olmuş ve bu dine bir şekilde yön vermiş, Hristiyanlık dini için faaliyetler göstermiş aziz ve azizeler bulunmaktadır. Hristiyanlara göre Anadolu'da yaşamış aziz ve azizeler arasında Vaftizci Yahya, Havariler, Paul, Yusuf, Elizabeth, Zekeriya, Anna, Petrus, Meryem, 3 Müneccimler, Polikarpos, 7 Uyurlar, Barnabas, Nikolaos, Ignatios, İncilci Lukas, George, 4 Evangelist, Panteleimon, Konstantin, Helena, Barbara, Sergios, Bachos, Kapadokyalı Babalar, Katherina, Mor Efrem, Mor Yakup, Gregor Lusavoriç, Tekla, Euphemia, Lazarus, Mecdelli Meryem, Mamas, Simeon Stilit, Sivaslı 40 Marytr, Onouphrios, Theodore, Mamas, George (Amasialı) gibi birçok ermişin olduğuna inanılır.

St. Barbara veya diğer bilinen ismi ile Aya Varvara da Anadolu'da, Nikomedia/İzmit'te doğduğu, yaşadığı ve şehit olduğu yer olarak kabul görmektedir. Hristiyanlık tarihinde Saint/Aziz olarak Katolik ve Ortodoks gibi iki büyük mezhepte önemli azizler listesinin de yer alıp tarih boyunca saygı görmüştür. İki büyük mezhebin dışında Hristiyanlığın diğer mezheplerinde bu azizeye karşı ilginin aynı yoğunlukta devam ettiğini; St. Barbara adının dünyanın birçok noktasında saygı görüp, adı ile özdeşleşen şehirlerin de bulunduğu bilinmektedir.⁹⁸

Nihayetinde Aziz Barbara, Katolik inançlarına göre mitolojik bir figür, bir inanıştır. Aziz Barbara, bildiğimiz ya da düşündüğümüz gibi yaşamamış olabilir. Ancak onun hikayesi, bu dünyanın rahatlığını ve güvenliğini, ölümü uğruna inançları değiştirmemiş bir genç kızın hikayesidir. Aziz Barbara'nın hikayesi inancı uğruna acı çeken herkesin hikayesidir. Günümüzde Aziz Barbara'nın anma günü artık Kilise takviminde yer almasa da başta Hristiyan inancına sahip olanlar olmak üzere birçok kişi tarafından anılmakta ve kutlanmaktadır. Bu insanlara göre Barbara, inançları için kendi hayatlarını feda eden sayısız insanı temsil ediyor. Aziz Barbara'nın hikayesi bizlere inançları uğruna savaşmayı ve asla geri adım atmamayı anımsatır. Aziz Barbara'nın yer aldığı bir kilise ikonunda yazdığı gibi, "Fortis cadere cedere non posset" tercüme edebildiğim kadarı ile; "cesurlar düşebilir, ama teslim olamaz" anlamına gelir.

⁹⁸ GÜNGÖR Yüksel, "İlkçağda Nikomedia (İzmit)'Dan Hristiyanlık Tarihine Yayılan Işık: Santa Barbara", Yrd. Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi Kartepe Turizm MYO. Öğretim Üyesi, Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu – III.

KAYNAKLAR

AKSOY, M., "Türkiye'de İnanç Turizmine Genel Bir Bakış ve Hıristiyanlığın Seyahate Verdiği Önem", Dinler Tarihi Araştırmaları-III Sempozyumunda yayımlanmış bildiri, Ankara, 2002.

AKYÜREK, E. Kapadokya'daki Bizans, (ed. M. Sözen), İstanbul, Ayhan Şahenk Vakfı Yayını, 1996.

AKYÜREK, E., "Bizanslılar, Azizleri ve Khalkedon'lu (Kadıköy) Azize Euphemia", Sanat Dünyamız, 69-70, 1998.

BUDAK D., "Anadolu'da Yaşamış Aziz ve Azize Hayatlarının Dinler Tarihi Açısından Değerlendirilmesi", Yayımlanmış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2012.

CLARK Ann, Elizabet, "Reading Renunciation: Asceticism and Scripture in Early Christianity", Princeton 1999.

AYDIN, Mehmet, "Hıristiyan Kaynaklarına Göre Hıristiyanlık", Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1995.

BELKE Klaus, "Development of towns in northwestern Asia Minor during late antiquity", Acta byzantina fennica 3 (2010).

BROWN Peter., "Asceticism: Pagan and Christian", The Cambridge Ancient History, XIII, The Late Empire, A.D. 337- 425, Averil Cameron and Peter Gamsey (derl.), Cambridge 2008.

ÇELİK, Mehmet- Yaşar, Şükran. "Kuruluşundan İslam Fethine Kadar Edessa'nın Siyasi Tarihi", Edessa'dan Urfa'ya, Ankara, cilt: 1,2007.

ERÇOLAK Gizem, "Anadolu'da Görülen Aziz/Azizeler ve Rehber Anlatımındaki Yerleri", Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

DELEHAYE Hippolyte, "Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanæ Propylæum ad Acta Sanctorum", 1902.

EUSSEBIUS, Historia Ecclesiastica, ed. K. Lake, London, 1926.(He 8.6,5,1.), Lactantius, de Mortibus Persecutorum(= MP), ed. J. L. Creed. Oxford, 1984.(MP. 15,17,19,35.), W. Ruge, "Nikomedea", RE XVII.468-492.

FOSS, Clive., Survey of Mediaval Castles of Anatolia II, Mcomedea.(Eussebius. HE, 9,9A ; Lactantius, MP, 47.48.)The British Institute of Archeology at Ankara 1996.

GIBBON Edward, "Decline and Fall of the Roman Empire", cap. XVI ad fin. Elçilerin İşleri, 15/1-19, Kitab-ı Mukaddes Şirketi Yayınları, İstanbul, 2003,

GUIGNEBERT Charles: "Le Christianisme Antique" Paris, Flammarion, 1921.

GÜÇ A., "Dinlerde Kutsal ve Kutsallık Anlayışı", Dinler Tarihi Araştırmaları, 337-353, 1998.

GÜNDÜZ Ş., "Misyonerlik ve Hıristiyan Misyonerler", Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2(4), 1-21, 2002.

GÜNGÖR Yüksel, "İlkçağda Nikomedea (İzmit)'Dan Hıristiyanlık Tarihine Yayılan Işık: Santa Barbara", Yrd. Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi Kartepe Turizm MYO. Öğretim Üyesi, Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu – III.

KAZDHAN A., TALBOT AM, "Dumbarton Oaks Hagiography Database", Washington DC, Dumbarton Oaks, 1998.

KONDAKOFF, "Histoire de Tart byzantin," Paris, 1886,1,

LACTANTIUS, "De Mort. Per. Ch.34-35. Opera. Ed. O.F. Fritzsche, H, p.273 ; Bibi. Patt. Ecc. Lat. XI, Leipzig. 1844. Lactantius, de Mortibus Persecutorum (MP.15,17,19,35.), (= MP), ed. J. L. Creed. Oxford, 1984.

LAFLI Ergün, "Geç Antik Çağ ve Bizans Dönemleri'nde Nikomedia'nın Önemli Bazı Dini Şahsiyetleri",

MAKARIOS Hieromonk, "Azizlerin Hayatı", Synodal Yayınevi, Sofya, 1991, Parthenius, Lefkada Piskoposu ve Archimandrite Dr. Athanasius (Bonchev) tarafından düzenlendi.

MALCHI Jerome, Vita, "Introduction, Text, Translation, and Commentary, Oxford Classical Monographs", Oxford, Introduction, s..1-3, 2015.

MARCELLINUS Ammianus, History, Cilt I, Loeb Classical Library 300, Cambridge, MA/Londra, Harvard University Press, 1950, 17.7.1; ve Ayşe Çalık Ross, Antik İzmit: Nicomedia, Delta Yayınları Arkeoloji Kitapları 1, İstanbul, Delta Yayıncılık, 2007, s. 23.

Matta İncili

MEMİŞ, E., "Dinlerin Buluştuğu Nokta: Anadolu", Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, VII (2),59-68, 2005.

NATHAN D. Michel, "Christian Religious Orders", The Encyclopedia of Religions, Ed. Mircea Eliade, NewYork 1986. Oxford Latin Dictionary. London, 1968, s.1178.

ROSS Ayşe Çalık, "Ancient Izmit: Nicomedia", Delta publishing house archaeological books 1, İstanbul, Delta publishing house, 2007, s. 27.

St. Barbara. In The Catholic Encyclopedia. New York: Robert Appleton Company. Retrieved March 6, 2016 from New Advent: <http://www.newadvent.org/cathen/02284d.htm> Texier, C, Description de L'Asie Minure, Paris, cilt: III, 1839.

TURNER Günay, "Küçük, Abdurrahman. Dinler Tarihi", Ocak Yayınlan, Ankara, 1993.

WILLIAMS, Harry F. "Old French Lives of Saint Barbara" Proceedings of the American Philosophical Society, April 1975.

İNTERNET KAYNAKLARI

- http://www.holy-transfiguration.org/library_en/saints_Barbara.html, Er. Tarihi; 01.03.2022.
- <http://www.wisdomportal.com/SaintBarbara/SaintBarbara.html>, Er. Tarihi; 06.03.2022.
- <http://www.ozgurkocaeli.com.tr/azize-barbaranın-izmitteki-dramatik-yasami-ve-olumu-makale,1937.html>, Er. Tarihi; 18.03.2022.
- <http://www.luckymojo.com/saintbarbara.html>, Er. Tarihi; 13.03.2022.
- <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara.>, Er. Tarihi; 01.03.2022
- <https://greekcitytimes.com/2018/12/04/december-4-feast-day-of-agia-barbara/> Er. Tarihi; 01.03.2022.
- <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara> Er. Tarihi; 25.03.2022.
- <https://www.world-today-news.com/who-has-a-name-day-today-december-4th/> Er. Tarihi; 20.03.2022.
- <https://www.world-today-news.com/who-has-a-name-day-today-december-4th/>, Er. Tarihi 03.03.2022.
- <https://www.christianiconography.info/goldenLegend/barbara.htm>, Er. Tarihi 05.03.2022.
- <https://www.newliturgicalmovement.org/2021/12/the-feast-of-st-barbara.html> - .Ygly1pbP02w Er. Tarihi 21.02.2022.
- <https://www.saintbarbarafw.org/who-was-saint-barbara>, Er. Tarihi 22.03.2022.
- <https://greekcitytimes.com/2019/12/04/feast-day-of-agia-barbara-the-great-martyr/>, Er. Tarihi 22.03.2022.
- <https://www.fisheaters.com/customsadv2a.html>, Er. Tarihi 06.03.2022.
- https://www.wikiwand.com/en/Fourteen_Holy_Helpers, Er. Tarihi; 18.03.2022.
- <https://www.fisheaters.com/customsadv2a.html>, Er. Tarihi 06.03.2022.
- <https://www.catholicnewsagency.com/news/43815/the-fourteen-holy-helpers-plague-saints-for-a-time-of-coronavirus>, Er. Tarihi; 09.03.2022.
- https://en.wikipedia.org/wiki/Fourteen_Holy_Helpers, Er. Tarihi; 09.03.2022.
- <https://www.italianames.com/name-meaning/barbara.php>, Er. Tarihi; 09.03.2022.
- <https://www.idsemergencymanagement.com/2021/06/08/what-does-barbara-mean-in-hebrew/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.
- <https://thenameofthename.com/name-day-calendar/?dt=04/12/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.
- <https://www.sbadventureco.com/blog/how-did-santa-barbara-get-its-name/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.
- <https://www.sbfiesta.org/history-of-saint-barbara>, Er. Tarihi; 13.03.2022.
- <https://www.miningweekly.com/article/st-barbara-patron-saint-of-miners-2012-02-24>, Er. Tarihi; 15.03.2022.
- <https://www.imwa.info/lagniappe/160-holy-barbara-patron-saint-of-the-miners.html>, Er. Tarihi; 16.03.2022.
- <https://germangirlinamerica.com/st-barbaras-day-dec-4th/>, Er. Tarihi; 17.03.2022.
- <https://www.polishpod101.com/blog/2019/11/30/barborka/>, Er. Tarihi; 17.03.2022.
- https://www.inyourpocket.com/katowice/barborka-a-major-day-for-miners_72615f, Er. Tarihi; 17.03.2022.
- <https://www.historynet.com/how-a-roman-era-rapunzel-became-the-patron-saint-of-artillery.htm>, Er. Tarihi; 18.03.2022.

<https://catholicsaintmedals.com/a-surprising-patron-saint-for-artillerymen/>, Er. Tarihi; 18.03.2022.

<https://www.marinecorpstimes.com/news/your-marine-corps/2020/12/09/how-a-roman-era-rapunzel-became-the-patron-saint-of-artillery/>, Er. Tarihi; 17.03.2022.

<https://www.ncronline.org/news/world/some-countries-st-barbaras-day-helps-kick-christmas-season>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://encyclopedia2.thefreedictionary.com/St.+Barbara%27s+Day>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://www.ncronline.org/news/world/some-countries-st-barbaras-day-helps-kick-christmas-season>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://www.catholicculture.org/culture/liturgicalyear/activities/view.cfm?id=963>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://blog.foreigners.cz/st-barbaras-day/>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://www.bellaonline.com/articles/art64801.asp>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://www.catholicculture.org/culture/liturgicalyear/activities/view.cfm?id=963>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://www.ncronline.org/news/world/some-countries-st-barbaras-day-helps-kick-christmas-season>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://agenda.ge/en/news/2014/2879>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://colors-newyork.com/what-did-saint-barbara-do/>, Er. Tarihi; 15.03.2022.

<https://culturico.com/2019/12/04/how-is-saint-barbara-associated-with-a-delicious-dish/>, Er. Tarihi; 13.03.2022.

<https://dannwoellertthefoodetymologist.wordpress.com/2018/12/04/for-the-feast-of-st-barbara-the-eastern-orthodox-folks-win-for-their-festival-foods/>, Er. Tarihi; 09.03.2022.

<https://agenda.ge/en/news/2015/2842>, Er. Tarihi 07.03.2022.

<https://stbarbarachurchnc.org/barbara>, Er. Tarihi 17.03.2022.